דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום ה', ב' באלול תשל"ג, 30 באוגוסט 1973 • גליון 14771 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים • המחיר 65 אג'

היום ב„דבר":
• תסיסה בקרב אסירים בטחוניים / דני רובינשטיין
• פנים חדשות בלונדון / יהושע תדמור
• אנכרוניזם המחייב שינוי / אברהם קושניר —
• ערבוב תחומים בקפריסין / ראובן עשור
• הסתה אנטישמית באורוגוואי / אגון פהבלר
• ירידה ברמת החינוך העל-יסודי / דן שרון
• מומחים לשרותך / עמ' 13
• כוכבים ולילות / עמ' 14
• מדריך לבידור, ביקורת טלוויזיה ורדיו / עמ' 15

מזג האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 17—30, תל-אביב 21—29, חיפה 24—29, צפולה 22—33, נצרת 21—32, נהריה 20—31, לוד 19—32, באר-שבע 20—32, אילת 25—39, מפרץ-שלמה 29—39, רמת-הגולן 16—28, הר-שומרון 19—28, עזה 22—30 ויריחו 21—38.
הלחות היחסית: ללא שינוי ניכר.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

חברות התעופה מכחישות תשלומי חסינות למחבלים

דיין גילה קיום העסקות בשתי התבטאויות פומביות; אבן: לפי המידע של משרד-החוץ „אין סמוכין לפרסומים"

מאת סופר „דבר"

נציגיהן של רוב חברות התעופה הזרות הפועלות בישראל הכחישו אתמול את הידיעות, שלפיהן משלמות חברות אלו סכומי כסף גדולים לארגוני המחבלים, בתמורה על אי-פגיעה במטוסיהן ופעולות טרור.

בשתי הזדמנויות שונות בחודש זה גילה שר הבטחון משה דיין, כי חברות תעופה מכובדות משלמות לארגוני המחבלים הערביים סכומי כסף גדולים בתור מה שהוא כינה „דמי חסינות". בפעם הראשונה אמר זאת שר הבטחון בשידור בטלוויזיה ב-11 בחודש זה, ובפעם נוספת בשבוע שעבר, בכנס עורכי דין ומשפטנים יהודיים בירושלים.

בכנס עוה"ד אמר שר הבטחון כי „עשרות טיסות של חברות תעופה ... מטוסים בידי טירוריסטים ערביים ... והם לפחות 16 בטיסות של מטוסי „אל על". ואילו ... חברות תעופה אחרות משלמות לארגוני הטירור סכומי כסף גדולים ... „דמי חסינות".

משה דיין אמר באותו כנס בתשובה לשאלה, כי אילו היתה הקהילה הבין לאומית נוקטת צעדים נגד המחבלים ... לסמוך על הקהילה הזאת ... בידי המחבלים ... כל רצונם ... הסתירות ... ואחרות". ... התייחס שר הבטחון ... תשלום דמי חסינות על-

הידיעות הנוגעות ליחסים בין חברות תעופה בינלאומיות לבין המחבלים הערביים, אינן מוסמכות — אמר אתמול שר החוץ אבא אבן בהופעתו ב„מלון דן כרמל" בחיפה.

השר נשאל לתגובתו על הידיעות שראו אור בעתונות, הנוגעות ליחסים בין חב' תעופה למחבלים.

אבן השיב כי בדק כל הידיעות העומדות לרשות משרד החוץ דרך צינורות המידע המדיני של המדינה, ולא מצא כל סמוכין לכתבות אלה.

שר החוץ הטעים, כי אינו רואה כל תועלת בהפצת האשמות או טענות כלפי חברות התעופה, לפני שיימצא ביסוס מפורט להם. לכן, בשלב זה הוא הגדיר את הידיעות כבלתי מוסמכות. השר הוסיף, כי אם יש או יהיה מידע אחר הוא יגיב בהתאם.

אשר לביקורו של מזכיר האו"ם ד"ר קורט ולדהיים, אמר שר החוץ, בתשובה לשאלת כתב עת"ם בחיפה מאיר שושני, כי ישראל תסביר את עמדותיה למזכיר האו"ם בעת ביקורו בישראל, אך מגמת הביקור היא ליטוהיות גרידא ולא אופרטיבית. „מזכיר האו"ם אינו מגיע לישראל כ„בעל תפקיד מיבצעי כלשהו, כך הגדיר הוא את מטעו וכך אנו מקבלים את עמדתו — הוסיף אבן.

בהמשך הרצאתו יצא השר חוצץ נגד מזורי הבחירות בעתונות, ואמר כי קשה לקרוא כתבות אלה

(סוף בעמ' 2, טור 1)

ארה"ב תחקור אם שילמו חברות תעופה אמריקאיות כופר למחבלים

וושינגטון, (עסט"א) — המדיניות האמריקאית הכללית אוסרת בפירוש תשלום כספי הגנה לטירוריסטים — אמר כאן אתמול דובר משרד החוץ האמריקאי פול הייר, בעקבות הידיעה בישראל, כי, ארבע חברות תעופה אירופיות משלמות כופר לטירוריסטים הערבים כדי שהללו לא יפגעו במטוסיהן.

הדובר אמר, בתשובה על שאלות כתבים, כי הוא יבדוק את האפשרות שחברות תעופה אמריקאיות משלמות תשלומים כאלה, וגם יבדוק אם חברות אלה קיבלו הוראות ממשלתיות לא לנקוט צעדים כאלה.

ידי חברות התעופה הבינלאומיות, בראיון בטלוויזיה שנערך ב-11 לחודש זה. באותו ראיון אמר דיין, כי עד כה נתפסו 110 מחבלים, רובם „שהם שוחררו. לאחר זמן מה. „זה מה שאנו יודעים. אבל אנו לא יודעים על המספר ועל הכסף שכל ההסכמים מעל המגעות לשולחן אלא מיליונים מכובדות ... אתם".

ידיעה שפורסמה אתמול ב„ג'רוזלם פוסט" אומרת, כי מדובר לפחות בארבע חברות תעופה אירופיות, הפועלות גם בישראל. אשר משלמות סכומי כסף המגיעים למיליוני דולרים לארגוני הטירור הערביים בתמורה להבטחה מצד ארגוני הטירור להימנע מתקיפת מטוסי החברות הללו. הידיעה אומרת, כי לפחות אחת מארבע החברות שימשה בעבר מטרה לפעולה חבלנית. הכספים שמשלמות חברות התעופה מופקדים בחשבונות הבנק של ארגוני המחבלים. לפי הידיעה של „ג'רוזלם פוסט" מדובר בשני פלגים של „החזית העממית לשחרור פלשתין". שני פלגים אלה היו אחראים לפחות ל-19 מתוך 23 מקרי התנכלות לתעבורה אווירית באיזור המזרח התיכון. לדברי הי-

(סוף בעמ' 2, טור 1)

ישראל תקל על ואלדהיים המגיע הבוקר לביקור

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים יגיע הבוקר לישראל ליום ארוך של פגישות עם ראש הממשלה גולדה מאיר ושר החוץ אבא אבן בארוחות צהריים וערב ובשיחות נפרדות.

נראה, כי בשיחות אלה ישתדלו הישראלים להקל על ואלדהיים למלא תפקיד אישי בקידום שיחות בין ישראל למצרים לגבי הסדר מדיני ביניהן.

הגישה המוצהרת של ואלדהיים לגבי ביקורו הנוכחי, בלי שידיו יהיו קשורות על ידי שליחות יארינג או על ידי עריכת הפרשנויות של החלטה 242 — תוכל אף היא לסייע לאורח במאמץ למצוא דרכים אפשריות למילוי תפקיד כלשהו בשבירת הקיפאון המדיני באזור.

ההכרח לנסוע דרך קפריסין

קיפאון זה מופגן באורח בולט על ידי העובדה, שגם בדרכו לישראל מלבנון וגם בדרכו מישראל למצרים, חייב ואלדהיים לטוס דרך קפריסין ויש התביעה שהערבים הם העומדים על כך, שלא יוצר כל קשר ישיר בינם לבין ישראל, אפילו לצורך הסכון בזמנו הקצר של מזכיר או"ם.

תכנית הביקור

לאחר שיגיע ואלדהיים ללוד בבוקר, הוא ייפגש עם נשיא המדינה, פרופ' א. קציר. יבקר ב„יד ושם", ייפגש עם ראש מטה משקיפי או"ם גנראל אנציו סילאסוו ... אחר מכן יהיה אורחה של ראש הממשלה ג. מאיר לארוחת צהריים בביתה. משם הם יבואו ללשכתה לשיחות, שיימשכו עד אחר הצהריים. אחרי כן יערוך ואלדהיים ביקור פרטי בירושלים ובמקומות הקדושים. בערב הוא יהיה אורחו של שר החוץ אבא אבן לארוחת ערב בביתו.

מחר יצא ואלדהיים לביקור באיילת-השחר ובגליל, ויחזור אחרי

(סוף בעמ' 2, טור 6)

ניקסון יסרב לצו השופט למסור לידיו ההקלטות

ואשינגטון, (יו.פ.). — שופט בית-המשפט המחוזי ג'ון סיריקה ציווה אמש על הנשיא ניקסון להגיש לו את פרטי ההקלטה ואת המסמכים הנוגעים לפרשת ווטרגייט, כדי שהשופט יבחן אותם לבדו.

סיריקה הוציא צו זה לפי בקשת התובע המיוחד ארצ'יבלד קוקס. פירוש הצו הוא, שהשופט עצמו יבחן את החומר המוקלט התעודי בלשכתו, לפני שיחליט אם לצוות על מסירתו לחבר המושבעים הגדול. הדן בפרשה.

עם זאת קבע השופט סיריקה, כי הצו ייכנס לתוקפו רק בעוד חמישה ימים, כדי שהנשיא ניקסון יוכל לערער.

דובר הבית הלבן עדיין לא הגיב על החלטת השופט סיריקה. הבית הלבן המערבי הודיע אמש, כי הנשיא ניקסון יסרב למסור ההקלטות של שיחות בבית הלבן לשופט סיריקה לשם האזנה להן בלשכתו.

סאדאת וקזאפי פרסמו פשרה בעניין האיחוד

מ-1 בספטמבר שינויים מוסדיים ללא איחוד ממשי; המשאל נדחה; נצחון לסאדאת בהתנגדותו לאיחוד מיזוגי

מאת אהוד יערי, סופר „דבר" לעניינים ערביים

הנשיא סאדאת וקולונל קזאפי פירסמו אמש את הפשרה אליה הגיעו בענין איחודן של מצרים ולוב: משאל-העם לאישור תכנית האיחוד נדחה למועד שלא נקבע; ואף זאת: תוקם ב-1 בספטמבר הקרוב מועצה מכוננת משותפת שתעבד את חוקת האיחוד וכן יוכרז באותו תאריך על „איזור כלכלי חפשי" משני עברי הגבול ויוצא מטבע חדש בשם „הדינאר הערבי".

אם כי שופרות התעמולה של קאהיר וטריפולי הציגו פשרה זו כ„מסמך היסטורי" ושיוו לפירסומה צביון דרמתי באמצעות הצהרות על „הולדת מדינת האיחוד החדשה" — אין, למעשה, בהחלטות שינוי של ממש לגבי המצב הקיים.

הצווים, שעליהם חתמו סאדאת וקזאפי משנים אמנם את המסגרת המוסדית של הגופים, העורכים את ההכנות לאיחוד, אולם שינויים אלה אינם עקרוניים ושתי המדינות יוסיפו גם להבא לקיים את ריבונותן המלאה.

השינויים הללו מתבטאים בפיזור הוועדות המשותפות, שעסקו בהתוויית תכנית האיחוד והחלפתן ב„מזכירות טכנית בדרג גבוה", שתרכז מעתה את כל הדיונים בנושא האיחוד. המועצה המכוננת החדשה תתבסס על יצוג שקול — 50 חברים מהפרלמנט המצרי ו-50 חברים שייבחרו על ידי „הוועדות העממיות" בלוב. מועצה זו אמורה

(המשך בעמ' 2, טור 8)

המלך חוסיין עם שר ההגנה הסורי גנראל טלאס, שהגיע לביקור ברבת-עמון. צילום-רדיו של „אסושיאייטד פרס".

שר-ההגנה הסורי בא לרבת-עמון

לקדם שיקום „החזית המזרחית"

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

שר ההגנה הסורי גנראל מוסטפא טלאס הגיע אתמול לרבת-עמון לביקור בן יומיים בירדן, שבמהלכו ינסה לקדם את תכנית שיקומה של „החזית המזרחית".

בראשית השבוע השתתף טלאס בשיחות שנערכו בדמשק בין הנשיא סאדאת לבין נשיא סוריה גנראל אסד, וקודם לכן נועד עם השליח הירדני עבד-אל-מונעם ריפאעי.

הישג פוליטי לחוסיין

מבחינתו של המלך חוסיין נודע לביקורו של טלאס כשלעצמו להישג פוליטי, הואיל והוא מסמל נורמליזציה ביחסים עם סוריה, בלי שהמחבלים באו על סיפוקם. עד כה התנהלו המגעים אך ורק על ידי אישים ירדנים שבאו לדמשק, כמו שר הכלכלה עומר נבולסי ואילו טלאס הוא המנהיג הסורי הבכיר הראשון, שבא לירדן מזה כשנתיים.

סוריה — „החזית הצפונית"

סוריה עצמה הופרדה מ„החזית המזרחית" זה מכבר ונקבע לה התואר „החזית הצפונית". מכאן, שאין היא מיועדת להשתתף ב„חזית המזרחית" אם תקום ותפקידו של טלאס הוא להציע נוסחאות חדשות בקשר למעמד המחבלים ב„חזית המזרחית". טלאס עומד בקשר קבוע עם מנהיגי ה„פתח" ואפשר, שיש בפיו ידיעות חדשות על תנאיהם. ייתכן גם, שטלאס משמש במקרה זה גם כבלדר מטעם סאדאת, שאינו מעוניין להיראות כמחזר על פתחו של חוסיין באמצעות שליחים מצריים מרובים מדי.

גנראל גריוואס, מנהיג תנועת המחתרת הפועלת לאיחוד בין קפריסין ויוון, דוחה את קריאתו של נשיא יוון גאורגיוס פאפאדופולוס לחדול ממעשי-הגרילה.

מדינות ערב הגישו ברומא הצעת גינוי ללא סנקציות

רומא, (עיר ורע"ן) — 30 מדינות ערביות ואפריקאיות הגישו אתמול למושב המליאה של הארגון הבין לאומי לתעופה אזרחית (איקאו), הצעת החלטה, המגנה את ישראל על יירוטו של המטוס הלבנוני, עם זאת אין הצעת ההחלטה קוראת להטלת סאנקציות על ממשלת ישראל בשל היירוט.

הצעת ההחלטה הוגשה ביום השני של מושב מליאת איקאו — הסמכות הגבוהה ביותר בתעופה האזרחית הבין-לאומית.

הצעת ההחלטה מגנה את ישראל בחריפות על פגיעתה בריבונות הלבנונית ועל הפרתה את אמנת שיקאגו. ההצעה קוראת לישראל להימנע להבא ממעשים דומים והזהירה את ממשלת ישראל, שאם לא תעשה כן ינקוט איקאו אמצעים נוספים נגדה לשם הגנת התעופה האזרחית הבין לאומית.

הצעת ההחלטה נחשבת ל„מתונה", משום שאין היא מרחיקה לכת מעבר לדברי הגינוי ... וגם נכללו גם בהחלטות מועצת איקאו.

דרכים ב-350 משתתפי מושב המליאה ברומא צפוי, שהערבים ידרשו הטלת סנקציות על ישראל, כגון שלילת זכויותיה באיקאו. מקורות יודעי דבר אמרו, כי הדבר לא נעשה בגלל הסיבות הבאות:

• קיימים חילוקי דעות בין המדינות הערביות המתונות, מסוגה של לבנון, לבין אלה הקיצוניות, מסוגה של לוב. לכן העדיפו הערבים להסכים על הצעת החלטה, שתאפשר להם לשמור על חזית אחידה במסגרת איקאו.

• יש קשיים בהשגת אישור להחלטה נזיפה במליאת איקאו. החלטה כזאת מחייבת רוב של שני שלישים ורבים מפקפקים, אם אכן יכולים הערבים לגייס רוב כזה. משום כך העדיפו שלא להסתכן.

מקורות יודעי דבר אמרו, כי יתכן שבמושב של דבר תרגש מערה, שלפיה יוגש תיקון להצעת ההחלטה על ידי אחת ממדינות אפריקה. תיקון זה יכלול את סעיף הסנקציות ואם הדבר לא יאושר, לא יגרום הדבר אכזבה רבה לערבים.

30 המדינות, שהגישו את הצעת ההחלטה הן: אלג'יריה, בחריין, בורונדי, קאמרון, הרפובליקה המרכז אפריקאית, מצרים, אתיופיה, גאנה, עיראק, ירדן, כוויית, לבנון, לוב, מדגסקר, מאלי, מאוריטניה, מארוקו, ניגריה, קטר, סעודיה, סנגל, סיירה ליאונה, סודאן, סוואזילנד, טנזניה, תוניסיה, הנסיכויות הערביות המאוחדות, וולטה העילית, הרפובליקה הערבית של תימן והרפובליקה העממית הדמוקרטית של תימן.

מקורות ישראליים: החלטה חד-צדדית

סופר „דבר" באיטליה גולין דרזנר מוסר:

חוגים המקורבים למשלחת הישראלית הגיבו על הצעת ההחלטה הלבנונית, שהוגשה אתמול לעצרת איקאו, באומרם שהיא חד-צדדית ובלתי צודקת בהשוואה לחומש שנות החסינות — גם מצד איקאו — לטרור האווירי הערבי ונוכח שתיקתן והיעדר התקיפות של הממשלות. צויין, כי 70 טרוריסטים ערביים שוחררו בתקופה זו במדינות המערב ובארצות-ערב, באיטליה לבדה — 11.

המקורות ציינו, כי ההצעה הלבנונית מזכירה את הפשיטה על נמל-התעופה של ביירות ב-1968, אולם לא הזכירה, כי מאותו נמל-תעופה עצמו יצאו כנופיות הטרור. כן מציינים החוגים המקורבים למשלחת הישראלית, כי מוזר הוא שעצרת איקאו תגנה פעולה, שכבר גונתה במועצת-הבטחון ובמועצת ארגון התעופה. שלוש הצעות גינוי בתוך שבועיים נראות יותר מדי, אמרו המקורות.

בקרב המשלחות המערביות מורגשת הקלה-מה, על שלבנון לא ביקשה להטיל סנקציות לאלתר.

התחדשה התסיסה בין הקצינים הסונים בצבא הסורי

דמשק מכחישה הוצאות להורג

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

מקורות סוריים הכחישו אתמול את הידיעה, כי 42 קצינים בצבא הוצאו להורג, בעקבות נסיון נפל להתנקש בחיי הנשיא אסד. לידיעה זו של „אסושיאייטד פרס" לא בא בינתיים אישור מקורות אחרים.

הידיעה סיפרה, כי מכוניתו של אסד הותקפה באש מן המארב בצפון סוריה ב-12 ביולי. בעקבות התקרית פתח אחיו של הנשיא, ריפעת אסד, במסע טיהורים נרחב נגד הקצינים בני הרוב הסוני.

ראוי להזכיר, כי עוד בסוף יולי פירסם השבועון הלבנוני החשוב „אל-חוואדיס" את הידיעה על כשלון ההתנקשות ולאחרונה מסרו גם עתונים אחרים בביירות, כי כירורג לבנוני ביצע ניתוח ברגלו של אסד.

בעקבות פירסום ידיעות אלה קיבל עורך „אל-חוואדיס" סלים לוזי איומים להתנקש בחייו, אחרי שקודם לכן הציתו סוכנים סוריים את בית הדפוס שלו.

לוזי פירסם מכתב גלוי לאסד, בו קרא לו להשלים עם חופש העתונות בלבנון, וכן שכר שומרי ראש להגנתו.

זה מכבר ידוע על התחדשות התסיסה בקרב הקצונה הסונית, בזכה דחיקת רגליה לטובת הקצינים העלאווים, בני עדתו של אסד. בעת ההפגנות שאירגנו כד' הניהות המוסלמים נגד אסד בראשית השנה, לא השתתפו קציני צבא, אולם המשבר סביב מעמד דת האיסלאם בחוקה החדשה השפיע, בלי ספק, על עמדתם.

תותר בניה פרטית בקריית ארבע

בשבוע הבא יוחלט על ההסדרים המשפטיים והפורמאליים שיאפשרו לתושבי קריית-ארבע לקנות את דירותיהם שנבנו במקום ויתירו לגורמים אחרים לבנות במקום דירות מגורים, בתי-עסק, ומסחר לשוק הפרטי — זאת אמר אתמול שר השיכון זאב שרף, למשלחת של תושבי קרית-ארבע שביקרה בלשכתו.

השר אמר עוד, כי לכל חברת שיכון ציבורית, או קבלן שיהיה מוכן לבנות בקרית-ארבע במסגרת תבנית האמיטיות, יקצה משרד השיכון קרקע למטרות אלו ולא יגביל את הכמות.

שרף הודיע, כי משרד השיכון יתן הלוואה, עומדת למשתכנים נוספים בקריית-ארבע, שיבנו לצרכי-עם דירות-מגורים באורח פרטי. כן הודיע, כי משרד השיכון יגדיל את התכנון של המרכז המסחרי המשותף, על מנת שיענה לצרכים של 1,000 משפחות ולהציע בניית הכל-בו הגדול לאחת החברות המנוסות הידועות. השר הורה להשלים תבנית-אב כוללת ומקיפה לקריית-ארבע. שידגש בה דגש מיוחד בפתרונות תעסוקה, בתיאום עם משרדי המסחר והתעשיה והעבודה.

בפתח הפגישה הביע הרב לוינגר צער התנצלות בשם הוועד המקומי על הפגיעות שפגעו ההבקרות שמתחו על שר השיכון ועובדי משרד בתחילת הפעולה בקריית-ארבע. בפגישה השתתף מטעם המינהלה הרב לוינגר, י. בן-שפר וא. ארבוני.

ברדיו ובטלוויזיה הערב

ברדיו
בשעה 1.50 בצהרים רשת ב'
הגנה על זכויות העובד
בהשתתפות:
א. אברהמוביץ, יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי
בשעה 7.40 ברשת א'
הדור הצעיר בהסתדרות

בטלוויזיה
בשעה 8.00
פנים חדשות בהסתדרות

אמת
המערך

אמת
המערך
מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

תיקיה 4 מגירות
5 מגירות
ממבחר דגמי מתכת מעולים של:
הארגז

מועצת הקיבוץ המאוחד

מתקיימת בימים שישי שבת 31.8 — 1.9
באשדות יעקב מאוחד
ישיבת הפתיחה תתחיל ב-10 בבוקר
על הצירים הקבועים, צירי הישובים וחברי מזכירות הקיבוץ להגיע למקום לפני התחלת הישיבה.
אוטובוסים מ„אגד" טבריה כל חצי שעה.
נא להביא מצעים.
בברכה
מזכירות הקיבוץ המאוחד

ביום ראשון, ה' אלול תשל"ג (2 בספטמבר 1973)
נתייחד עם זכרו של יקירנו
משה סורוקה ז"ל
במלאת שנה לפטירתו
בשעה 16.30 נעלה לקברו בבית-העלמין בפתח-תקוה.
בשעה 18.00 יוצלו קווים לדמותו ולפעלו בבית-החולים „גהה".
המשפחה

במלאות שנה לפטירת חברתנו
רחל ברסלר (שטרן) ז"ל
נעלה לקברה ביום ראשון ה' באלול תשל"ג 2.9.73
בשעה 4.30 אחה"צ בקיבוץ עינת.
המשפחה
ובית עינת

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו
רבקה (ינובסקי) וולקון ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה ביום א' ה' באלול תשל"ג 2.9.73 בשעה 4.30 אחר הצהרים.
יוצאים מרחבת חדר האוכל.
המשפחה
ובית רמת-הכובש

אנו אבלים על
פטירתו בלא-עת של
עובדנו הוותיק והמסור
שלמה וקשל ז"ל
ומשתתפים בצערה של המשפחה
מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

במלאות עשר שנים לפטירת יקירנו
המהנדס
שלמה שרשבסקי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, ה' אלול תשל"ג (2.9.73) בשעה 4.30 אחה"צ בקריית שאול.
התחבורה מרחוב פיכמן 2 בשעה 4.15 אחה"צ.
המשפחה

1 מכל 5
ראה עמוד 9

לוח הזמ...
הקיים יש...
בתוקף ע...
19.10.73

קרא „דבר" של יום ו' ב„דבר השבוע"

* ראיון עם שר הקליטה נתן פלד
* משבר הדלק — מציאות ואגדה — מאת דוד הורוביץ
* בדידותה של ישראל — מאת חגי אשד
* הקו החוצה שאין לטשטשו — מאת יהודה גוטהלף
* הרהורים לפני המבחן — מאת יותם
* העתיד החקלאי של בני המושבות — מאת אריה ל. אבנרי
* הקטנת אי-השוויון — יעד מרכזי — מאת ד"ר ישראל כץ

ב„דבר-השבוע"

* הלם העתיד בתא המשפחתי — מאת חנה זמר
* הניצרות הסגורות של הפתי"ת — מאת אהוד יערי
* עת לנסוע ועת לחזור — מאת רות בונדי
* חולין מקודש — מאת יורם קניוק
* ברזל ומשמעת: ותיקים מן השורה מספרים על חטיבה 7 מאת יוסי ביילין
* פגישות עם קיסינג'ר — מאת אריה חשביה

ב„משא"

* פ. סלין כמבשר הרומאן החדש — מאת אברהם שאנן
* ראיון עם פרופ' אוריאל טל: על הגזענות הגרמנית — מאת ארנון מגן
* ליובלו של „מבפנים" — מאת י. אשד
* דה לא-טור, הצייר שנתגלה מחדש — מאת יורם ברונובסקי
* בסידרה מסעי סופרים בא"י — לאמא רטין: משוררים על הכרמל
* שירים — זרובבל גלעד, גבריאלה אלישע; סיפור — מזלי עש

ומן מאמרים מאת: חנה הרציג, י. ח. בילצקי, חנוך רון, ניצה פלקסה, עזריה אלון

„טאס": יקיר הודה במשפטו שטענותיו היו השמצות

מוסקווה. — (יופי"ע וצ"ר). ההיסטוריון הסובייטי פיוטר יקיר, הנשפט עתה למשפט בבריה"מ, הודה אתמול כי סיפוריו בדבר מעצר „סוטים רעיוניים" בבתי־חולים לחולי־נפש היו בבחינת בדותה והשמצה — מוסרת סוכנות הידיעות „טאס", שהיא מקור האינפורמציה היחיד על מהלך משפטו.

יקיר עומד לדין יחד עם הכלכלן ויקטור קראסין ולדברי „טאס" הודו שני הנאשמים באשמה המיוחסת להם ואף הביעו חרטה על מעשיהם. הם נאשמים בנסיון לחתור תחת המשטר הסובייטי, תוך שיתוף־פעולה עם ארגון מהגרים רוסי בגרמניה, המבקש להפיל את השלטון הנוכחי בבריה"מ.

לדברי „טאס" אמר יקיר ביום השני למשפט, כי הוא גם העביר לידי הכתבים הזרים את סיפורי הכזב על שליחות אינטלקטואלים סוטים לבתי־חולים לחולי־נפש. „לעתים קרובות עסקתי בהשמצה בעלמא" — אמר יקיר, כפי שהוא מצוטט על־ידי סוכנות „טאס".

סוכנות הידיעות מוסרת עוד, כי בעבר היה מקרה, שיקיר אמר לכתבים מערביים כי במקרה שייעצר ויוכה — הרי יספר לכל־טונות את הכל. „אולם במקרה זה יהיה ברור לכם, שאין הדברים באים מפי אישיותי האמיתית" — הוסיף.

לדברי „טאס" סיימה התביעה ביום ב' את חקירת הנאשמים והחלה לקרוא עדים. כלל רעייתו של יקיר, ולנטינה. לדברי סוכנות הידיעות אישרה האשה, כי בעלה הפיץ חומר אנטי־סובייטי.

השופט לב מירונוב יצא מאולם בית־המשפט להפסקה קלה ואמר לכתבים המערביים, שחיכו בחוץ ולא הורשו להיכנס, כי אין הוא יודע כמה זמן יימשכו הדיונים וכמה עדים ייקראו להעיד.

עם זאת נמסר ממקורות האופוזיציה, כי כמה מחבריהם הוזמנו להופיע כעדים בשבת הקרובה. דבר זה מרמז, שפסק־הדין אינו צפוי לפני השבוע הבא.

האקדמיה הוקיעה את סחארוב

האקדמיה הסובייטית למדעים פירסמה הודעה, שבה הוקיעה את המדען אנדריי סחארוב, אבי פצצת־המימן של בריה"מ ומראשי הלוחמים לזכויות האזרח ברוסיה, כ„מכשיר בידי התעמולה העוינת". ההודעה מגנה אותו גם בשל „השמצת שיטת החיים הסובייטית".

הגינוי כלול במכתב חתום על־ידי 14 חברי האקדמיה רבת־היוקרה. במכתבם הם מביעים מרת־רוח על הדברים שאמר חבר האקדמיה סחארוב במסיבת־עתונאים עם כתבים מערביים בשבוע שעבר.

המכתב הוא ההתקפה הקשה ביותר עד כה על הפיזיקאי בן ה־52. ידידיו אמרו, כי הם חוששים שמערכת התעמולה הגוברת נגדו עלולה להיות צעד ראשון לקראת מעצרו או הכנסתו לבית־חולים לחולי־רוח.

חברות התעופה

(המשך מעמ' 1)

דיעה מעבירים הכספים לאחר מכן ל„ארגון לשחרור פלשתין", שהוא ארגון הגג של ארגוני המחבלים.

מגע ישיר בין הנהלות החברות למחבלים

מקורות מוסמכים סירבו אמש לנקוב בשמן של ארבע החברות המשלמות את „דמי החסות". אולם יש רמזים העשויים להצביע על זהותן. מכל מקום, נאמר, כי דמי החסות שולמו בדרך כלל כתוצאה ממגע ישיר בין הנהלות החברות לבין ארגוני המחבלים אך אין מוציאים מכלל אפשרות כי בכמה מקרים התייעצו הנהלות החברות עם ממשלותיהן. המניע של החברות הוא, כביכול, שכדאי להן לשלם את „דמי החסות" מאשר להשקיע סכומי כסף גדולים באמצעי בטחון להבטחת הטיסה והנוסעים בקווים לישראל.

אתמול ביקשתי תגובה מחברות התעופה האירופאיות הפועלות בישראל. נציגיהן של חלק מהחברות פשוט „בעלמא" ולא ניתן היה להשיגם לקבלת תגובתם. אחרים הגיבו ב„אין תגובה" ואילו נציגי מספר חברות אמרו דברים ברורים יותר. מנכ"ל „סויסאיר" בישראל אמר לי אמש, כי „אני קובע במפורש שאנו לא משלמים דמי חסות לארגוני הטירור הערביים. „סויסאיר" נוקטת אמצעי בטחון קפדניים במטוסיה בנתיב לישראל וממנה. וכל אחד בארץ יודע מה עשתה ממשלת שווייץ נגד הטירור האווירי", אמר.

תגובת החברות — „ואין תגובה"

מהנהלת חברת „לופטהנזה" בגרמניה, באמצעות סניפה בישראל נמסר אתמול, כי „החברה איננה משלמת ואין בכוונתה לשלם את דמי ההגנה לארגוני טירור תמורת הבטחה כי מטוסיה לא ייחטפו. הנהלת החברה הבהירה כי אמצעי הבטחון האמורים הננקטים בכל נמלי תעופה של גרמניה ובמטוסיה הפועלים בנתיב לישראל, משמשים עדות למאמצים המירביים הנעשים במטרה למנוע פגיעה במטוסי החברה".

נציג הנהלה „איר פראנס" בפאריס אמר, לשידורי ישראל כי „אין תגובה" וכי החברה לא מעודדת פעולות טירור. נציגת בי. או. אי. סי. אמרה כי החברה סבלה מהטירור הערבי ואין היא משלמת „דמי הגנה".

מחברת „אליטליה" אי אפשר היה להשיג כל תגובה משום שהמנהל נמצא בחו"ל ואיש אחר מלבדו לא היה מוכן להתייחס לנושא.

נציג „איר פראנס" בישראל לא היה במקום שהוא הודיע כי ייצא בו במשך כל הערב, ולכן לא התקבלה כל תגובה מפיו.

ק.ל.מ. מכחישה תשלום למחבלים

אמסטרדאם. (עסס"א) — חברת התעופה ק.ל.מ. הכחישה כאן נמרצות, כי היא משלמת כופר לארגוני חבלה פלשתינאים, כדי למנוע את חטיפת מטוסיה.

אבן

(סוף מע' 1)

בלא מרעקה. בחוגים אלה משקפים להעתו „רצף של רכילות ודברי בידוק, כשהנושא המרכזי הוא „מי יתפוס מקום שביעי או שמיני? מי ידפוק את מי? כיצד ובין מי יחולקו כסאות ולפי אלו אמות־מידה". השר הדגיש, כי בדיוני הליכוד הימני קבו לעצמם בנושאים אלו מקום כמעט בלעדי. אך מאידך גם במפלגת העבודה תופס נושא זה מעמד בולט מדי.

בהמשך דבריו קרא השר לדון בשאלות לאומיות מרכזיות. המחייבות הכרעה ב־4 השנים הבאות ואלו הן — שאלות קיומנו ובטחוננו תוך כדי טיפוח סיכויי השלום וההגנה ומעמדנו בקרב העמים. שאלת קליטת עליה, כאשר בארבע השנים הבאות צפויה עליה של כ־200 אלף עולים. שאלות כלכליות, ושילובה של ישראל בכלכלה האירופית והים תיכונית. שאלות חברתיות — שוני, מצוקה, בגירת הפער החברתי, קידום החינוך המדע לקראת משימות הדור הבא. תנאי הסביבה ומניעת השחתת הנוף, וכן עלינו לקבוע מגמת פנים לגבי ערביי השטחים. (ע)

דבר DAVAR دافار

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: אליהו אגרס
מנהל כללי: גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 3־231251.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3—2—642111.

10,000 בכנס חטיבה 7

למעלה מ־10,000 לוחמים ותיקים וצעירים של חטיבה 7 התכנסו אמש במבואות לטרון לציון מלאות 25 שנה ליסוד החטיבה ולהנצחת זכר 380 חלליה, שנפלו במערכות ישראל.

ראש הממשלה גולדה מאיר, שבירכה את אלפי הלוחמים שהתכנסו באמפיתיאטרון סמוך מול משטרת לטרון, אמרה, כי „לפני יושב קהל שעשה היסטוריה והמקפל בתוכו כל מה שאפשר לומר על העם היהודי".

ראש הממשלה העלתה על נס את גבורת הלוחמים, בציינה שהחטיבה הורכבה בראשית מנוער ישראלי ומיוצאי מחנות קפריסין, שיחד לחמו בעוז רוח ורבים מאד מהם נפלו על פתיחת הדרך לירושלים. „בידיים ריקות כמעט ובדם רב סללו הלוחמים של חטיבת שריון זו את הדרך בגבורה לירושלים" — אמרה.

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר אמר, כי חטיבה 7 „היתה חוד החנית של כוחות צה"ל במלחמת סיני ובמלחמת ששת הימים. החטיבה היתה בית־אולפנה לחילות השריון, קבעה את הרמה והחישגים של חיל זה והוציאה מפקדים מוכשרים לרוב".

מכתב מבן־גוריון

בעצרת גם הוקרא מכתבו של דוד בן־גוריון, שהורה ב־1948 למטכ"ל לייסד את החטיבה כחטיבה רזרווית. במכתבו גולל בן־גוריון את פרשת מלחמותיה של החטיבה על שחרור ירושלים, בציינו כי רבים מחייליה הגיעו לזירת הקרב מייד בהגיעם ארצה מקפריסין ולאחר אימונים קצרים בלבד. הוא הזכיר את הקרבות האכזריים, שניהלה החטיבה בגזרת לטרון; בציינו, כי אף על פי שמשטרת לטרון עצמה לא נכבשה, הרי שפתחה החטיבה בסופם של הקרבות האכזריים שניהלה, את הדרך לירושלים.

מפקד החטיבה הנוכחי העניק את נס החטיבה לכל מפקדיה בעבר.

מיפגש החטיבה החל בשעה 5 אחר הצהרים בטקס גילוי אבן הפינה לגל־עד החטיבה לזכר הנופלים בנתיב קרבותיה. בטקס זה סקר מפקדה הראשון של החטיבה ומייסדה אלוף (מיל) שלמה שמיר את הקרבות בהם השתתפה החטיבה, החל כחטיבת חי"ר מטהוריין, במבצעי בן־נון, בקרבות לטרון, בקרבות עשרת הימים בגליל ובמבצעי דגל חירם.

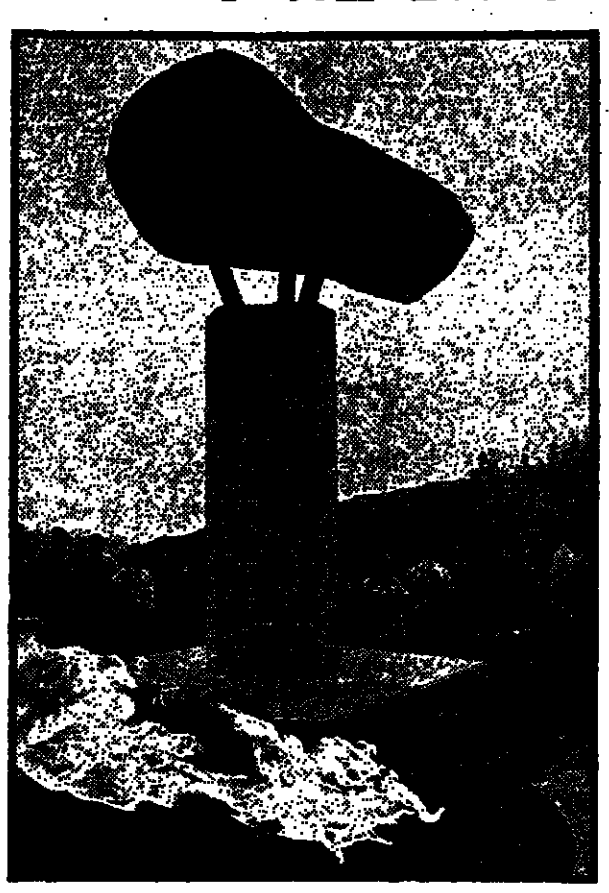

האנדרטה לזכר 380 חללי חטיבה 7 ליד לטרון

הרב גורן העלה מבצע ליקוט העצמות

הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן עמד על מבצע איסוף שרידי הלוחמים, שנשארו בשדות הקרב כדי להביאם לקבר ישראל. „חודשים רבים בילינו באיזור זה לאחר מלחמת השחרור והייתי עובר יום יום את הגבול כדי לחפש את שרידי החללים.

סיפרו לי קציני הלגיון הרודפים הערבים על גבורת הלוחמים. שהם התפארו כאריות על המוצבים שלהם". הרב גורן, שהיה הרב הראשי של צה"ל, אמר, כי זכתה חטיבה 7 להיות אבי עוצבות השריון, בישראל, שהקימה וטיפחה שריונאות אדירה והחזירה את אשר היה חסר לנו בתקופת התנ"ך ובכל תולדות הגבורה של ישראל".

לאחר טקס ההנצחה התכנסו לוחמי החטיבה לזהותיהם, חיילים וקצינים לפי יחידותיהם למיפגש־רעים ולהחלפת רשמים וזכרונות. (ע)

שני אלג'ירים נורו למוות במארסיי

שיא חדש במתיחות האנטי ערבית בצרפת

פאריס, (א.פ.). — שני אלג'יראים נורו למוות ושלישי נפצע קשה בהתקפות שאירעו אור ליום ד'. משטרת צרפת רואה בהתקפות הללו שיא חדש של אווירת המתיחות האנטי־ערבית בצרפת.

ההתקפות אירעו כולן במארסיי. בתגובה על כך החליטה המשטרה לאסור קיומה של אסיפה בעלת אופי ימני, שאמורה היתה לקרוא „לשים קץ להגירה הבלתי מבוקרת" של ערבים ושל אפריקאים לצרפת.

בו־זמנית פתחו המשטרה האזרחית והמשטרה הצבאית בטולון בחקירה בהכאת פועלים ערבים ברחובות העיר ביום ב' בערב בידי קבוצה של 50 צעירים. במוצאי שבת נורה למוות אלג'יראי בפאריס בידי צרפתי צעיר.

השלטונות אומרים, כי לא נמצא כל מניע לפשעים הללו. לדעתם הסתמנה הקיץ גאות ברורה של אלימות בצרפת. במיוחד לאורך החוף הים־תיכוני.

המחבלים מגייסים תמיכת הבלתי־מזדהים

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

ארגוני המחבלים פתחו במסע לגיוס תמיכה בוועידת המדינות הבלתי־מזדהות, שתיפתח באלג'יריה ב־5 בספטמבר.

יש להניח, שיאסר ערפאת עצמו יוזמן להשתתף בוועידה עצמה. מכל מקום אתמול שלח „שר החוץ" החדש של „ארגון השיחרור הפלשתינאי", פארוק אל־קדומי, מברקים ל־18 הממשלות המשתתפות בוועדה המכינה ובהם ביקש לנקוט עמדה חד־משמעית בנושא הפלשתינאי.

מזכ"ל מפ"ם מבקר דברי גלילי ל„דבר"

בתגובה לראיון עם השר ישראל גלילי, שהתפרסם אתמול ב„דבר", בעניין המסמכים שנתקבלו בהתייעצויות שרי מפלגת העבודה, אמר מזכ"ל מפ"ם מ. תלמי בישיבת מזכירות מפ"ם כי מפלגת העבודה ממשיכה לנקוט בקו שלא תצמח כל מנוס לויתורי המפלגות במערך, והוא מביע פליאה על הערכתו של גלילי, כי אישורו מוכתב ע"י מוסדות המערך.

בעניינים עקרוניים, טען תלמי, לא יכפו עלינו החלטות ולא יעמידו אותנו בפני עובדות מוגמרות.

לגבי מסמך גלילי, קבעה הודעת המזכירות של מפ"ם בין היתר, כי:

● מפ"ם שוללת רכישת קרקעות בידי אזרחים ישראליים, הן ע"י חברות ציבוריות והן ע"י פרטים;

● תוך הענות לצרכי בטחון חיוניים של ישראל, יש לקיים עד בוא השלום היאחזויות בטחוניות בשטחים המוחזקים. אין ליצור עובדות של התנחלות קבע, כפריות ועירוניות, העלולות לשמש מכשול על דרך המו"מ לשלום;

● יש לשלול מתן הקלות והטבות לעידוד יזמים ישראליים במפעלי תעשיה בשטחים.

ג. יעקבי מקווה שמזכירות העבודה תאשר תכנית המעודה

סגן שר התחבורה גד יעקבי הביע אמש את התקוה כי מזכירות מפלגת העבודה, המתכנסת ביום ב', תאשר את תכנית המערך בשטחים, כפי שסוכמה בין שרי מפלגת העבודה, כבסיס לעבודת הממשלה ולעמדת המפלגה בארבע השנים הקרובות.

„פיצוץ" עלול לחול בהנהלת גח"ל הבוקר

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

בישיבת הנהלת גח"ל, העומדת להתכנס הבוקר, עלול להתחולל פיצוץ, אם לא תימצא בה נוסחת פשרה, שתאפשר את השלמת המו"מ להקמת הגוש הפרלמנטרי הימני בהשתתפות הרשימה הממלכתית והמרכז החפשי — מסרו אמש אישים בצמרת גח"ל לסופר „דבר".

נראה, כי לאור המגעים שקיימו אתמול — ביניהם מ. בגין עם ז. שובל, ע. וייצמן וא. שרון עם ש. תמיר; וש. ארליך וה. לנדאו עם ראשי ע"ם המרכז החפשי — התברר אמש, כי מצד הנהלת גח"ל מתחייבים כמה מהלכי פשרה. אשר בלעדיהם לא ניתן יהיה להשלים את הרכבת ה„ליכוד" עם המרכז החופשי. כפי שהוצע במקור. מזכירות הרשימה הממלכתית החליטה אמש ליפות את כוחה של משלחתה לסיים את המו"מ עם גח"ל בהקדם האפשרי — ולו גם עם גח"ל בלבד — בעוד ש„תמיר יוכל להצטרף אל המוקף" כדברי אחד מראשי הרשימה הממלכתית אמש.

הלוי מצטרף לתובעי פשרה

נראה, כי אל התובעים לנקוט עמדה מתפשרת יותר — כפי שבא לידי ביטוי בישיבה האחרונה של הנהלת גח"ל בפי א. דולצין וא. שרון מהליברלים, וע. וייצמן מחרות — הצטרף בימים האחרונים ח"כ בנימין הלוי. נראה, כי בישיבת הנהלת גח"ל היום תבוא לידי ביטוי תביעה מודגשת לעשות את הויתורים המתאימים כדי להבטיח גם את שיתופו של המרכז החופשי ולא להסתפק בליכוד מצומצם יותר עם הרשימה הממלכתית בלבד. נודע, כי ע. וייצמן חזר והבהיר אתמול לעמיתיו בצמרת חרות, שלא יהיה מוכן להופיע ברשימת המועמדים לכנסת, אם המרכז החופשי לא ישותף לגוש החדש.

אלמוגי יבחן האפשרות להקמת הקואליציה מקיר אל קיר בחיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

שר העבודה י. אלמוגי המיועד לראשות העיריה בחיפה אמר בפגישה עם חברי המועדון של הסגל הבכיר במפלגת העבודה, כי עם היבחרו יבחן האפשרות להקים קואליציה מקיר אל קיר בעיריית חיפה.

בציינו את הצורך להפעיל בצורה אפקטיבית יותר לא רק את חברי מועצת העיריה כי אם את הציבור בכללו באמצעות ועדות ציבוריות, אמר, כי עדיפות ראשונה תינתן לשיפור מצב הנקיון בעיר. ימונה נציב לקבילות הציבור ואזרח אשר יפנה למנגנון העירוני, יקבל תשובה תוך ימים ספורים.

אלמוגי הדגיש, כי בדעתו לפעול בניהול ענייני העיריה תוך גישה דצנטרליסטית. ראש העיר חייב, לדעתו, לטפל בנושאים מרכזיים כגון תשתית, משקיעים לעיר, פרוייקטים לפיתוח מרכזי העיר. בדעתו, אמר, „להקים בעיריה יחידה מרכזית ליחסי ציבור למען שמירה, בין היתר, על הקשר עם תושבי העיר וקיום יחסי ציבור מעולים גם מחוץ לתחומיה של העיר.

בטורניר הכדורסל

ישראל נוצחה על־ידי מכללת אמבסדור

מאת שלמה נהור

ישראל נוצחה אמש במפתיע על־ידי מכללת אמבסדור האמריקאית בתוצאה 84:82, לאחר שיוון 39:39 במחצית הראשונה.

[illegible] ביומו השני של הטורניר הבינלאומי בכדורסל נערכו שני משחקים נוספים בהיכל הספורט בעמק לעיני 3,000 צופים.

הפסדה של ישראל נבע מיום חלש של שחקני הנבחרת, ממשחק בלתי מגובש, משמירה גרועה מתחת לסל ומקליעות בלתי מדוייקות. איינגר היה הטוב בנבחרת ואחרו קליינהויז היה גבוה. לברודי ולייבוביץ היו דקות טובות בצד דקות כושלות.

השחקנים האמריקאיים ניצלו את חולשת הישראלים, במיוחד את ההגנה הפרוצה, על־ידי הקלעי המצויין פרנקלין, שצלף מכל מקום. העסק דרוליגנר הצטיין בקליעה ובקטיפת כדורים חוזרים.

בדקה ה־33 הוליכה ישראל 69:70, אך שחקני אמבסדור לא ויתרו וסיימו את המשחק בנצחון מוצדק.

יוון — מכללת אובורן 72:81 (39:43)

במשחק השני בהיכל הספורט בעמק קצרה נבחרת יוון נצחון שני רצוף, הפעם על מכללת אובורן בתוצאה 72:81 לאחר 39:43. היוונים הובילו בבטחה ברוב דקות המשחק ורק בדקה ה־25 ניצלו האמריקאים שתי דקות חולשה של היוונים והוליכו 47:52. אולם עד מהרה הגבירו היוונים את הקצב ובעזרת כוכביהם, איואנידיס וגרמאס, השוו והוליכו בבטחה עד לסיום.

ואלדהיים

(סוף מע' 1)

המהרהיים לנבל התשובה בלה, משם ימריא לבצרים דרך קפריסין. המזכיר כבען הזמין לביתו את מזכיר האו"ם

(עתים) ראש עירית שכם לשעבר, חמדי כנען, הזמין את מזכיר האו"ם העומד להגיע היום לישראל, להיפגש בביתו בשכם עם מנהיגים מיהודה ושומרון.

באגרת ששיגר למזכיר האו"ם בירושלים, כתב כנען, כי פגישה מעין זו תיתן תמונה ברורה על המצב בשטחים הכבושים. על כן יהוי לערוך פגישה מעין זו. הוא מבקש לקבוע לה מועד.

כן שיגרו כמאה ראשי עיריות ואנשי ציבור ברחבי הגדה המערבית אגרת למזכיר האו"ם. בה הם מבקשים את ביצועה של החלטת מועצת הבטחון 242 מנובמבר 1967, סיום הכיבוש הישראלי ומתן זכויות לעם הפלשתינאי להגדרה עצמית. ארגונים ומוסדות ברחבי הגדה שיגרו אף הם אגרות ברוח זו למזכיר האו"ם. כשהן כוללות תלונות על פיצוצי בתים והריסה של פרדסים בעמק הירדן.

הכחשה מוושינגטון לפרסום ירדני:

סיסקו לא דיבר על יזמות חדשות

ואשינגטון (א.פ. ועסס"א). משרד החוץ האמריקאי הכחיש אמש כי בכוונתו לנקוט יזמה דיפלומאטית חדשה להסדרת בעיית המזרח התיכון. ההכחשה באה, כאשר נתבקש קצין העתונות פול הייר להגיב על ראיון כביכול עם סגן שר־החוץ האמריקאי ג'וזף סיסקו, שפורסם בעתון הירדני „אל־ראי". „כן, אני מכחיש" — אמר הייר, משנשאל אם הוא אכן מכחיש, שארה"ב תנקוט בקרוב יזמה.

לדברי „אל־ראי" אמר סיסקו, כי ארה"ב תעשה בקרוב צעד דיפלומטי בנסיון להביא למו"מ עקיף בין ישראל לערבים.

קצין העתונות של משרד החוץ בוואשינגטון אמר לעומת זאת, כי סיסקו „לא שוחח על כל יוזמות חדשות או על הפקידה האפשרית של ארה"ב בשיחות". הייר הוסיף, כי הוא מבסס את ההכחשה על דו"ח של איש משרד החוץ שרשם את דברי סיסקו בזמן הראיון עם שני עתונאים ערביים. סיסקו נמצא כעת בחופשה ואי אפשר היה לקבל את תגובתו.

חזרה על העמדה הישנה

קצין העתונות האמריקאי מסר כי בשיחה עם העתונאים הערביים חזר סיסקו על „העמדה האמריקאית זה זמן רב, כי היינו רוצים להיות בתהליך של מו"מ, ישיר או עקיף. כפי שאמר בהזדמנויות רבות, אנו עומדים לרשות הצדדים. אם הם יבקשו".

משקיפים המקורבים למשרד החוץ האמריקאי סבורים, כי הנושא המזרח־תיכוני יובא לעיון מחודש מקיף, כאשר ייכנס לתפקידו שר החוץ החדש קיסינג'ר בחודש הבא.

סאדאת וקאזאפי

(המשך מעמ' 1)

להכין את הצגת החוקה, שתועמד למשאל־עם במועד שלא הוגדר יחד עם שמו של הנשיא המיועד (סאדאת). לאחר אישור החוקה במשאל־העם יפורקו גם „מועצת התיכנון" המשותפת ויתר המוסדות הקיימים כעת, לרבות „ההנהגה המדינית המשותפת" (סאדאת וקאזאפי).

בלי להמתין לתוצאות משאל־העם ולאישור החוקה הוחלט. כן הוחלט, לקבוע כבר עתה „איחוד כלכלי חפשי" משני עברי הגבול, להוציא „דינאר ערבי"; למנות שרים־תושבים במקום השגרירים שהחליפו שתי המדינות ולמנות „מזכיר כללי" לריכוז המגעים.

משלחת מצרית רמת־דרג ללוב

כן סוכם, שמשלחת מצרית רמת־דרג תבוא ללוב השבוע, כדי להשתתף בחגיגות לציון יום השנה הרביעי להפיכה של קאזאפי. משלחת זו תכלול, בין היתר, את מ"מ ראש הממשלה ד"ר חאתם, שר ההגנה ממדוח סאלם וקציני צבא בכירים. כן יבוא ללוב נשיא תוניסיה חביב בורגיבה.

הפשרה שהושגה ראויה להיחשב כהישג לסאדאת, שלא נכנע ללחצו של קאזאפי ולהתנגדותו ל„איחוד מיידי".

עוד שלשום נערכו בערים ברחבי לוב הפגנות גדולות, שאירגנו השלטונות, בתביעה לאיחוד כזה. אך סאדאת עמד על דעתו, שאין לקפוץ מן הכלל של איחוד בשלבים [illegible] הקודמת בדבר עריכת משאל־העם ב־1 בספטמבר 1973. דחיית המשאל נובעת מן הקשיים שנתגלו בגיבוש החוקה המאוחדת, אך גם מן הפיגור הרב בהכנות הטכניות למיבצע זה.

לכאורה, יצא איפוא סאדאת וידו על העליונה מן הפגישות הארוכות עם קאזאפי, שהגיעו לשיאן ב„מצעד על קאהיר" לפני חודש ובמסעו של השליט הלובי לקאהיר השבוע. יש לציין, כי גם בראיון שהעניק השבוע ל„אל־נהאר" הבירותי איים קאזאפי להטיל את האחריות לכשלון תכנית האיחוד על סאדאת בהטעימו, כי תנאיו לא נשתנו.

קאזאפי — גבור של בזיון

מבחינה ציבורית הציג עצמו קאזאפי עתה כ„גבור של בזיון". אחרי ההמולה שהקים הוא מסתפק כעת ב„איחוד מילולי", שאין מאחוריו הרבה והשינויים המוסדיים חסרי משמעות. ניתן לצפות, שבבואו הצפוי בסוף השבוע יימצא קאזאפי לנכון להסביר את נסיגתו המתאמת מן הסרבנות המצרית. למעשה יש בפשרה החדשה פתח יחד של איחוד־אמת כאשר בשלוש הצעות שהציגו המצרים לקאזאפי בעת ביקורו הקודם בקאהיר, „המצפה". מכאן, שהמצרים גם עכשיו אפילו מהסכמים שלהם היה סאדאת מוכן לחתום קודם לכן.

בלי ספק, הנקודה המרכזית בפשרה היא העובדה, שלא נקבעו מועדים, כפי שהיה נהוג בעבר. ובמיוחד לא נקבע מועד למשאל־העם. שני הצדדים יחד כבולים, איפוא, לאותם כלשהם הנובעת מרוחק מספיק תמורתי השוויה ומקום.

פצועים בקטטה בין קבוצות פנתרים בי־ם

בתיגרה שהיתה אמש בין שתי קבוצות של „הפנתרים השחורים" נפצעו שלושה אנשים. המשטרה עצרה כ־10 מן הניצים.

התיגרה פרצה, כאשר כ־20 בריונים מן הפלג הפורש של „הפנתרים", ובראשם כוכבי שמש, ראובן אברג'יל, ויעאל בר־נון, באו לעצרת שאירגנו אנשי תנועת „הפנתרים השחורים — תנועת עם הישראלים", בראשות ח"כ שלום כהן.

בשעה 7 בערב יצאה מירושלים שיירת מכוניות של אנשי תנועת „הפנתרים השחורים. דמוקראטים ישראלים" למסע ברחובות ירושלים. שיירה עברה בכל רחבי העיר.

קודם לכן ביקש ח"כ שלום לערוך הפגנה בקרבת העיר, נענה בשלילה על ידי המשטרה.

השיירה היתה אמורה להגיע, לדברי סופר „דבר", לעצרת, שמטרתה לקיים ברחבת ג' הסמוך „רמז" בשכונת מוסררה, מלאת 3 שנים להפגנה הראשונה של הפנתרים בבירה. משהגיעו הפנתרים למקום, ביקש ר' אברג'יל אל ח"כ שלום כהן לתת לו לומר דברים למפגינים. ח"כ שלום כהן סירב. ואז, פרצה תיגרה בין שני המחנות כשבמהלכה הפכו את מכוניתו של שלום כהן ומכונית נוספת. נזרקו אבנים משני הצדדים וכן הוכו המתקוטטים במקלות ובגופים. (ע)

גבריאל סיפראנוזי, מפקד המשלחת האמריקאי בסוריה, הגיע יום א' לירדן, נועד אתמול אצל הרמטכ"ל הירדני זיד בן־שאקר.

תוספות ללא תוספת במחיר!

"רנו 17" עם התזה אלקטרונית

מפעלי „רנו" מעניקים בהישגי מכוניות של הדגם הספורטיבי „רנו 17" ביותר בעולם. למטרה זו הוצאו בנות מסוימות של הדגם המיוחד והמשוכלל ביותר המצויד בהתזה אלקטרונית, בכריות ראש אורתופדיות ובגגונות „וולקס" להגנה בפני חום — בלא תוספת במחיר! זו ההזדמנות בלתי חוזרת לרכוש את המכונית הספורטיבית היפה, הטובה והמשוכללת ביותר במחיר מיוחד (חסכון של 5,000 ל"י). „רנו 17" הספורטיבית היחידה ל־5 נוסעים בנוחות.

* ההצעה מוגבלת רק לכמות המצויה עתה במלאי.

RENAULT 17 רנו

רנו — היצרן הגדול בעולם של מכוניות עם הנעה קדמית

בני משה קרסו

תל־אביב: רח' רייניס 26, טל. 33341
ירושלים: רח' הס 4, טל. 224491
חיפה: „רכב חיפאי" דרך יפו 32, טל. 52809
נתניה: שמרלינג, רח' הרצל 54, טל. 23852
באר שבע: סוכנות „רנו" לנגב דרך המשחררים 32
ראשון לציון: גרבנסקי, רח' הרצל 62
נצרת: „רכב הגליל", נצרת עלית
אשדוד: „רנו אשדוד" — שער העמק 45

מבחר גדול של איגרות חוב צמודות מדד

מונפקות ע"י חברות בנות של בנק לאומי

איגרות חוב מסוג "בחירה"

הפדיון בתום 5 שנים.

התמורה תשולם לפי הבחירה מתוך מסלולי החישובים בעת הפדיון:

א. הקרן והריבית צמודות למדד
שיעור הריבית 4.84% על פי חישוב מצטבר, דהיינו 26.66 ל"י, בתוספת הפרשי הצמדה על הקרן ועל הריבית.

ב. הקרן והריבית לא צמודות למדד
שיעור הריבית 10.76% על פי חישוב מצטבר, דהיינו 66.66 ל"י.

איגרות חוב "6½% צמודי מדד"

הקרן והריבית צמודות למדד.

הריבית בשיעור 6½% תשולם באורח שוטף פעמיים בשנה.

א. צמודי מדד לפדיון חד־פעמי בתום 7 שנים.

ב. צמודי מדד לפדיון (החל מהשנה השניה) ב־10 שיעורים שווים במשך 11 שנה.

הגבלת מס ופטור

מס ההכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי ההצמדה על הקרן פטורים ממס.

האיגרות ניתנות לרכישה בכל הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

הרוכש איגרות במקור פטור מתשלום עמלת רכישה.

האיגרות נסחרות בבורסה וניתנות למכירה בכל עת, גם קודם מועד הפדיון.

פרטים ותשקיפים בכל סניפי קבוצת בנק לאומי.

איגרות חוב — צורת חסכון המתאים לך

ב־כל־בו בנק

בנק לאומי לישראל בע"מ

הבנק הצועד עם הזמן

נערות הערובה נלכדו בקסמי השודד

זאת קבע הפסיכיאטר של משטרת שטוקהולם, כאשר הוברר, כי שתי בנות הערובה היו רחוקות מהתמודדות, הגדירו את השודדים כ„בחורים טובים" והכחישו בתוקף שנאנסו

שטוקהולם (ע"ה, יופ"י־ין). — אחת מבנות־הערובה, ששוחררו ביום ב' בערב על־ידי משטרת שוודיה ממרתף הכספות של הבנק לאשראי ב־שטוקהולם, תיארה את־כל את שני שודדי ה־בנק כ„בחורים טובים".

בשיחתה עם כתבים הכחישה בכל תוקף את השמועות, שלפיהן נשים שהיו לכודות בידי התוק־פים נאנסו. „הם מעולם לא שמו עלינו" — אמרה הצעירה כריסטין אנמארק בת 21.

גם היא וגם חברתה, אליזבת אולדגרן בת 23 ביקשו שלא לע־שות כל רע לשני השודדים. „הם לא עשו לנו דבר" — אמרו ה־צעירות.

יחד עם השתיים היו כלואים בידי השודדים פקיד בנק בן 25, סוון ספסטרום ואשה בת 31, אם לשני ילדים קטנים, בירגיטה לונדבלאד.

ארבעת בני־הערובה שוחררו ביום ג' בערב על ידי כוחות משטרה, בעזרת גאז מדמיע, ש־הוזרם לתוך חדר־הכספות דרך נקבים מן הנקבים שקדחו אנשי המשטרה בתיקרתו.

בעת ששוחחו שתי הצעירות עם כתבי העתונות, הואשמו שני ה־שודדים כחוק בשוד בנק ובחטי־פת השניים, יאן אריק אולסון, בן 31, וקלרק אולופסון, בן 26, והובאו בפני בית המשפט הפלילי המרכזי בשטוקהולם. הדיון הת־קיים מאחורי דלתיים סגורות.

באז: „תקיפה מינית"

אף שבנות־הערובה הכחישו את הידיעות בדבר מעשה אונס, אמר אחד מאנשי המשטרה לכתב סוכ־נות „רויטר", כי קרוב לוודאי שאחד משני השודדים יואשם גם בתקיפה מינית של אחת משלוש בנות־הערובה. המשטרה מסרה, כי הדיון המשפטי יימשך היום וקרוב לוודאי שלא יסתיים אלא בעוד ימים אחדים.

ארבעת בני־הערובה נמצאים עתה בבית חולים, מחלימים מן הסיוט שעבר עליהם, ויעידו כנראה במשך הדיון המשפטי.

חששו מפעולת המשטרה

העתון השוודי „דאגנס ניהטר" מסר, כי העלמה אנמארק סיפרה לכתב העתון, שהחשש העיקרי של בני־הערובה היה, כי פעולת המשטרה למען חילוצם עלולה להניע את השודדים לעשות מע־שה יאוש. היא הוסיפה, כי בעת שהגאז התחיל לזרום פנימה, הי־תה בטוחה שקיצם הגיע. היא הדגישה, כי כל העת לא חדל אולסון „להזהיר, כי יהרוג את כל בני־הערובה אם תופעל הכ־חית כזאת. אולם למרבה המזל הוא החזיק את עמדתו ברגע שהגאז החל לזרום פנימה וזעק: „חידלו, חידלו — אני נכנע".

האיום בתליה — „רק הפגנה"

לשאלה בנוגע לאיומו של אול־סון לתלות את בני הערובה ב־מקרה של הפעלת גאז מדמיע, אמרה העלמה אנמארק בראיון עם העתון „אפטונבלאדט": „הי־תה זו רק הפגנה. מעולם לא היתה כל סכנה שבאמת ניתלה".

אולסון הודיע במהלך פרשת התפיסה, כי הוא קשר עניבות חנק סביב צואריהם של בני־הערובה וחיבר את הקצה השני של החבלים אל ידיות הכספות, כך שבמקרה של צניחת הגוף בהשפעת גאז מרדים, ייתלו בני־הערובה באופן אוטומטי.

התלוצצו עם השודד

העלמה אנמארק סיפרה עוד, כי בהתחלה היתה כליאתם קלה יח־סית. היא הוסיפה, כי במשך כל העת ניסו להתלוצץ עם השודד וכאשר ראו אותו מתעסק בחומר־הנפץ הפלסטי שבידו, ניסו להניא אותו מכך בהלצות.

העלמה אנמארק אמרה לכתבים, כי הדרך היחידה להישאר בחיים היתה ליצור אווירה של ידידות בתוך החדר הסגור. „יותר משחששתי מפני השודדים, הייתי אחוזת אימה מפני האפשרות, ש־המשטרה תעשה משהו טפשי" — אמרה לכתב העתון „אקספרס".

קציני המשטרה שטיפלו בפרשה הביעו הפתעה על כמה מהצהרו־תיה של העלמה אנמארק. אחד הקצינים סיפר, כי כאשר הוצאה על אלונקה מן הבנק ביום ג' בערב, אמרה לשוטרים על שני השודדים: „עליכם להשגיח עלי־הם, הם בחורים טובים". לדברי כתב „אקספרסן" מצאה המשטרה את העלמה אנמארק ואת השודד אולפסון עומדים יחד, כאשר פרצו לתוך המרתף. המלים האחרונות שאמרה לאולסון היו: „אנחנו עוד נתראה".

מקורות המשטרה מסרו, כי לפני ביצוע תכנית המילוט נערך עיקוב ממושך אחרי הנעשה ב־תוך מרתף הכספות בעזרת פרי־סקופים, שהותקנו בתוך נקבי ה־קידוח. באופן כזה יכלה המשט־רה לעקוב אחרי כל תנועה ו־תנועה היתה בטוחה, שאיש מ־בני־הערובה אינו כפות בעניבת־חנק.

נערה שלווה

רופאים שבדקו את העלמה אנ־מארק אמרו, כי היא במצב טוב עד להפתיע. „ציפיתי לראות נע־רה באפיסת כוחות, הזקוקה לעזרה דחופה. תחת זאת מצאתי נערה שלווה, בעלת דופק ולחץ דם רגי־לים. היא לא סבלה כל נזק גופני" — אמר ד"ר ליף אריק־סון.

הפסיכיאטר המשטרתי ד"ר נילס ביארוט אמר, כי הוא מאמין שכל ארבעת בני־הערובה יחזרו לשיווי משקל נפשי מלא תוך שבועות אחדים.

ד"ר ביארוט, אשר הגדיר את אולסון כ„פסיכופט", אמר בראיון עם כתבים כי נתקבל הרושם, ששתי הנערות נלכדו בקסמיו ה־גבריים. „לפושעים יש לפעמים שני צדדים ואחד מהם הוא הצד המקסים והמשכנע" — סיכם ה־פסיכיאטר בנסותו לתת הסבר ל־עמדתן המפליאה של שתי בנות־הערובה הצעירות.

שני השודדים מוצאים באזיקים מהבנק בשטוקהולם, אחרי שהוכנעו על ידי המשטרה בעזרת גאז מדמיע. צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

חברי הקיבוץ המאוחד יפעלו להמשך כהונתו של בן־אהרן

מאת חיים ליפשיץ, סופר „דבר"

הצעת־החלטה שלפיה יפ־עלו חברי הקיבוץ־המאוחד במוסדות המפלגה למען בחירתו של מזכ"ל ההסתד־רות יצחק בן־אהרן לכהונה נוספת — תובא לאישור מו־עצת הקיבוץ־המאוחד שת־תכנס מחר בבוקר באש־דות־יעקב.

במועצה תשתתף גם ראש־ה־ממשלה גולדה מאיר. וכפי שנו־דע תובע במועצה קורת־רוח מהחלטתה של גולדה לשמש מוע־מדת מטעם המערך לכהונה נוס־פת בראשות הממשלה.

עוד נמסר, כי למועצה תוגש הצעת־החלטה שתקרא להתגייסות חברי הקיבוץ המאוחד ויישוביו במלוא כוחם כדי להבטיח את הצלחת המערך בבחירות להסתד־רות ולכנסת.

הצעות־החלטה אלה יובאו ל־מועצה בסיכום לבירורים רעיו־ניים בנושאי חברה, כלכלה מדי־ניות והתיישבות, שייערכו במס־גרת המועצה.

המועצה תדון גם בשינויים ב־הרכב ובמיבנה של מרכז הקי־בוץ־המאוחד, וכפי שנודע יוצע להגדיל במידה ניכרת את הייצוג הישיר של הקיבוצים באופן שנ־ציגיו ייבחרו ביחידות באסיפות הכלליות של הקיבוצים, כלומר ע"י הכללת מזכירי היישובים כ־חברי המרכז בתוקף תפקידם.

מועצת הקיבוץ־המאוחד תימשך יומיים. את הדיון הרעיוני־מדיני יפתח מזכיר הקבה"ם דני רוזוליו. לפני כן יתקיים דיון בנושאים ארגוניים שאותו תפתח מזכירת הפנים של הקבה"ם צדנה סולדור.

בליל שבת ייפגשו באי המוע־צה לשיחה עם ראש הממשלה ג. מאיר. למחרת ירצו במועצה מז־כיר ההסתדרות י. בן־אהרן וסגן ראש הממשלה ושר החינוך י. אלון. את הדיונים יסכם השר יש־ראל גלילי.

גיבלבר: כהונת בן־אהרן מותנית בהצלחת המערך

סגן מזכיר מפלגת העבודה אב־רהם גיבלבר אמר, כי שיעור ה־מצביעים להסתדרות יהיה גדול מאשר בפעם הקודמת ואם אחוז המצביעים בעד המערך יהיה אף הוא גדול יותר — יוסיף בן־אה־רן לכהן כמזכיר ההסתדרות תקופת כהונה נוספת.

בחוג בית בכרם התימנים ציין גיבלבר, כי הסיכוי של י. בן־אהרן להמשיך בתפקידו כמזכיר ההסתדרות מותנה בכך שהמערך ינצח בבחירות. על כן הקריאה של שברי מפלגות, וקבוצות שו־ליים מן השמאל, להצביע בעדן ובאופן כזה להבטיח, כביכול את מעמדו של בן־אהרן, היא הולכת שולל והונאה של הציבור.

אלפי חתימות של פועלים, סטו־דנטים, חברי קיבוץ ואישי צי־בור, התקבלו אצל „הוועד היוזם למען בן־אהרן".

בעצומה מציינים החותמים את הישגיה של הנהגת ההסתדרות ב־משך ארבע השנים האחרונות ו־קוראים לציבור הרחב להבטיח את המשך כהונתו של יצחק בן־אהרן.

בוועד היוזם משתתפים נציגים של התנועות הקיבוציות, ועדי ה־עובדים, נציגי החטיבה הצעירה של מפ"ם, חברי המשמרת הצ־עירה של „העבודה" סטודנטים ואישי ציבור שונים.

בן־אהרן סייר באשדוד, בראשל"צ ובחולון

בן־אהרן סייר ביומיים האח־רונים בישובי מישור החוף הדרו־מי ובשפלת יהודה. במהלך הסיור ביקר בעשרות מפעלי תעשיה ו־נפגש עם אלפי פועלים במקומות העבודה, בעצרות־עם ובכנסי פעילים של המערך.

בביקור ממושך באשדוד, ש־אליו נלוו המועמד לראש העי־ריה מטעם המערך שאול בן־שמחון ומזכיר מועצת הפועלים רפי כהן — ביקר המזכ"ל בנמל אשדוד ובמפעל „אלתא". כן סייר בשדרות במפעלים: „כסאות־יש־אלי", „סימפקס" ו„מפריטקס". הוא השתתף בכנס באשקלון וב־עצרת־עם בקרית־מלאכי.

אתמול סייר המזכ"ל בראשון־לציון וביקר ביקבי ראשל"צ. ב־נגריות סר"ב בדרום. „בבלי ציוד" ו„הימר". נלוו לסיור המועמד ל־ראשות העיר אלוף (מיל.) שמואל אייל ומזכיר מועצת הפועלים אלישע כהן.

כן סייר המזכ"ל באזור התע־שייה של העיר חולון וביקר ב־מפעלים: „המה", „שחם־מקורות", „לודזיה" ועוד. נלוו לסיור מז־כיר מועצת הפועלים מ. בלוך ו־היועץ למזכיר המועצה י. צדוק.

בשעות הערב השתתף בן אהרן בעצרת־עם מטעם „המערך" ש־התקיימה באולם „ארמון" בחו־לון.

הארי ויינר, ראש העיר ה־יהודי של מדיסון הט שבמחוז אלברטה, הציע כי היהודים ברחבי העולם ימממנו את הגירתם לקנדה ולארצות אחרות, של אלפי פלי־טים פלשתינאים, כאמצעי להש־כנת שלום במזה"ת.

ספיר בעד ביטול עיוותי פטור מס

יצא נגד הגדלת סובסידיות למזון

שר־האוצר פנחס ספיר הביע את דעתו, כי יש לבטל את הפ־טור ממס, הנהוג לגבי כמה תו־ספות־שכר.

בחוג בית בגבעתיים, אמר ספיר, כי עיוותי הפטור ממס עולים ל־מדינה 300 מיליון ל"י בשנה. הוא הזכיר תוספות שכר הפטורות מ־מס בעד רכב שאין נוספים בו, שיחות טלפון שאין מקיימים אותן וספרות מקצועית שאין קונים או־תה. לדברי ספיר התחיל הנוהג של תוספות השכר הפטורות ממס בשנת 1956 בזמן שביתת הרופ־אים, אשר מחו בפני ד. בן־גור־יון על שאינם יכולים לרכוש ספ־רות מקצועית. כתוצאה מכך נול־דה תוספת הספרות המקצועית ה־פטורה ממס. היא התגלגלה לכל הסקטורים ועתה דורשות תוספת זו גם עובדות נקיון שלעתים אינן יודעות כלל לקרוא.

ספיר אמר, כי על מנת להצ־טרף לשוק המשותף עלינו להנהיג מס ערך מוסף אשר יביא, אמ־נם, לעלית מחירים מסויימת אך לעומת זאת יבוטל מס הקניה על חלק מן המוצרים.

בכנס של תנועת המושבים שהת־קיים אתמול באולם „אוהל" בתל־אביב רמז ספיר, כי לדעתו יהיה צורך לבלום את גידול הסוב־סידיות אפילו יגרום הדבר לעליית מחירי מזון מסוימים. ספיר אמר, כי עליית המחיר של מצרכי מזון כגון חיטה, סוכר, שמן מספוא בשוקי העולם תחייב את הממשלה להגיע למסקנות לא כל כך פופו־לאריות בכל הקשור בסובסידיות, הניתנות למצרכים אלה. ספיר אמר, כי יהיה זה העיוות הגדול ביותר בכלכלת המדינה והאסון ה־גדול ביותר במערכת. המחירים ו־אחד הגורמים המרכזיים להמשך האינפלציה אם לא ייעשה שינוי כלשהו במחיריהם של מצרכי הי־סוד.

הוא הצדיק את טענת החקלאים שיש למנוע את גידולן של הסוב־סידיות, הניתנות למצרכים אלה. כבר השנה יעלה תקציב הסוב־סידיות על מיליארד ל"י. ולפי רמת המחירים של מוצרים אלה היום, יגיע הקציב הסובסידיות ב־שנה הבאה לסכום המתקרב לשני מיליארד ל"י — אם לא ייעשה כל שינוי במחירי מצרכים אלה.

עליה מול פנטומים

בהרצאה שנשא בפני פעילי תנו־עת המושבים מכל רחבי הארץ, עמד שר האוצר על היעדים ה־עיקריים שינחו את מדיניות הממ־שלה בארבע השנים הקרובות. ב־ראש סולם העדיפויות יוסיף לע־מוד, לדבריו, גם בשנים הב־אות נושא הבטחון. יחד עם זאת אמר, כי לו היו לישראל שתי עדיפויות בלבד, פנטומים מול עליה, היה בוחר בעליה בראש סדר העדיפויות, כי זו מהווה, לד־בריו, סם חיים למדינה, ובה תלוי עתידה ובטחונה.

אולם נוסף לשני יעדים אלה יעמדו לפני קובעי המדיניות בארבע השנים הבאות גם היעדים ה־אלה: המשך הצמיחה המהירה של המשק ושמירה על הקיים, שיפור מאזן התשלומים, פיתוח התשתית והעלאת רמת החיים של כלל ה־אוכלוסיה, ובמיוחד של השכבות החלשות.

גח"ל הצילה את ע"מ

בדבריו על המשא־ומתן להקמת הליכוד החדש של הימין אמר שר האוצר, כי גח"ל הצילה את הר־שימה הממלכתית לא רק מירידה מעל הבימה הציבורית, אלא גם ממחיקת רשימה זו מעל מפת המפ־לגות בישראל. אינני מבין, אמר, את הפסטיבל והרעש שמקימים סביב הליכוד החדש, שהרי לרשי־מה הממלכתית לא נשאר כל ערך מאז פרישתו של דוד בן־גוריון ו־עזיבתו של ד"ר מאיר אביזהר. לולא הפסטיבל והרעש סביב הלי־כוד, לא היה הציבור יודע על קיו־מם של חבר הכנסת י. הורוביץ וחברו זלמן שובל. אשר למרכז החופשי אמר ספיר, כי מי שרוצה לדעת מה חושבים אנשי מפלגה זו על גח"ל ועל מנהיגיה ילך ויקרא את הסטנוגרמות משרב הדיון ב־תוך באדר־עופר.

בתשובה לדרישותיהם של אנשי תנועת המושבים שמפלגת העבו־דה תמנה את מזכיר תנועת המוש־בים, ח"כ א. אוזן, לכהונת שר החקלאות בממשלה הבאה, אמר ספיר, כי מאז ומתמיד הוא מח־זיק בדעה, כי מינוי שרי הממשלה חייב להעשות על־ידי ראש הממ־שלה, ולא על ידי הפעלת לחצים או מינוי מטעם מוסדות המפ־לגה. אולם יחד עם זאת יודעים רבים מה דעתו על חבר הכנסת אוזן.

מי הסמיך את יעקובי להמליץ על ביטול התרומות

בהמשך דבריו מתח ספיר ביקורת על ח"כ גד יעקובי, שעמד בראש צוותי החשיבה למדיניות הכלכ־לית של מפלגת העבודה. ספיר הסתייג בצורה נמרצת מהמלצות הצוות אשר מתח ביקורת על התרומות ישראלים למפעלי חינוך ותרבות. אינני מבין, אמר, מי הסמיך את ח"כ גד יעקובי להמ־ליץ על ביטול התרומות בישראל. הנסיון להמעיט מערכן של תרו־מות אלו והדיבורים על מערכת היחסים בין התורם והמימשל, ה־משבשות כביכול דרכי מימשל תקינות, כפי שנכתב בהמלצות — אין בהן כל הגיון ואין להן כל שחר.

הפירסום „המנהיגים סיפרו לנו בדותות" מפי בן־אהרן — בדותה

ב„מעריב" משלשום (יום ג') נתפרסמה ידיעה על הופעת מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרן באסיפת „המערך" ב־באר־שבע שבה אמר, כאילו בן־אהרן: „המנהיגים שלנו סיפרו לנו בדותות".

דובר ההסתדרות מוסר, כי נבדק פרוטוקול סטנוגראפי של דברי בן־אהרן שהוכן על־פי הקלטה מוסמכת שנערכה בעת ההרצאה, ונתברר, כי הפר־סום ב„מעריב" לגבי אותו קטע, הוא פרי דמיונו של סופר „מעריב", שמסר אותה לפרסום.

בכל נאומו של בן־אהרן, שארך כארבעים דקות, לא נזכרה כלל ועיקר התיבה „בדותות" בכל הקשר שהוא אל מנהיגים „שלנו", או אל מנהיגים של „אחרים".

מחוז המושבים ב„עבודה" בחר נציגיו לכנסת

בישיבת מועצת מחוז המוש־בים, שהתקיימה אתמול בתל־אביב, הוחלט פה אחד לבחור ב־אברהם זילברברג, עזרי פינרמן ובן־ציון חלפון, שכיהנו כחברי הכנסת השביעית, להמשיך ולכהן גם בכנסת השמינית.

מחוז המושבים תובע מהסיעה ומפ"י לצרף להכניס חבר נוסף במקום ריאלי ברשימת המערך ל־כנסת.

מדובר בעמוס הדר (הורביץ) מנהלל. כן חזר מחוז המושבים על התביעה, שאהרן אוזן יכהן כשר החקלאות בממשלה הבאה.

אלדרוטי נבחר כמועמד לכנסת

מועצת מחוז מפלגת העבודה ב־צפון בחרה אתמול בעפולה בצבי אלדרוטי כמועמד המחוז לכנסת במקום ריאלי, ברשימת המועמדים של המערך לכנסת הבאה.

אלדרוטי נבחר בהצבעה גלויה, פה־אחד, ע"י 148 משתתפים מ־תוך 180 חברי המועצה. להצבעה זו קדמה הצבעה חשאית, בה נב־חר אלדרוטי ברוב של 88 קולות לעומת 57 קולות שקיבל אהרן גומיאס, מזכיר מועצת פועלי צפת.

סניף מפלגת העבודה בנצרת־עילית, שהיה הוזילה כמוץ למס־גרת המחוז. הצטרף גם הוא למ־חוז הצפון ונציגיו השתתפו בהצ־בעה. במחוז הצפון של מפלגת העבודה מיוצגים 22 סניפים עי־רוניים, המונים כ־20,000 חברים רשומים. (ע)

ריבלין מציע מינוי אומבודסמן לרמת־גן

גרשון ריבלין, מועמד המערך לראשות העיר רמת־גן מציע למ־נות בר"ג אומבודסמן לתלונות הציבור. ריבלין מנמק את הצעתו בתלונות ומחאות הרבות שמגי־עות אליו מפי אורחים בחוגי בית, שבהם הוא מופיע בקשר לבעיות שונים בתחום מער־כותיה של העירייה.

במפעל לייצור זיקוקין די־נור, עלה באש בג'אקרטה: בד־ליקה ניספו 52 פועלות. בעל ה־מפעל נעצר.

ברעם: לא בכל תנאי יהיה קולק ראש עיריה

מאת טוביה מנדלסון, סופר „דבר" בירושלים

לא בכל תנאי יהיה טדי קולק ראש עיריית ירושלים בקדנציה הבאה — כך אמר אתמול יו"ר מחוז ירושלים של מפלגת העבודה ח"כ משה ברעם. ברעם אמר את הדברים למשלחת של חברי מפלגת העבודה שפנתה אליו בבקשה למנוע מטדי קולק לא להציג מועמדותו בבחי־רות לקדנציה הבאה.

חברי המשלחת נפגשו בשבוע שעבר עם טדי קולק והוא היפנה אותם לברעם. בפגישתם אתמול עם יו"ר המחוז של העבודה הס־בירו חברי המשלחת כי הם מייצ־גים את עצמם. כמרכז אמרה, כי על־אף בקשתם לעשות לבחי־רת קולק, אינם רוצים להתערב במחלוקת בין ראשי העבודה בעיר לבין טדי קולק בעניין זכותו של קולק לקבוע מי יהיו סגניו.

במהלך הפגישה עם משה ברעם, שאלו חברי המשלחת כיצד יתכן שצבי רוזן, מזכיר מפלגת העבו־דה, שהוא צד במחלוקת (אחרי כן), כמכר הוא, בין קולק הרוצה במירון בנבנישתי כסגן לעניני תכנון ובין ברעם הרוצה ברוזן לתפקיד זה), מכהן כיו"ר ועדת הארבעה שצריכה להכריע במח־לוקת. כפי שנודע, הסביר ברעם לחברי המשלחת כי טדי קולק הוא שהציע את צבי רוזן כחבר בוועדה זו.

בינתיים נודע, כי במפלגת ה־עבודה הוכנו כבר שמות של מועמדים אפשריים במקרה שמוע־מדותו של טדי קולק תרד מן הפרק. כפי שפורסם כבר בעבר נראה, כי בירושלים שוקלים בר־צינות רבה פנייה ליצחק נבון להגיש מועמדותו וראשי העבודה בעיר מביעים כי בקונסטלציה מסו־יימת עשוי י. נבון להיענות לפנייה כזו. גם שמו של עוזי נרקיס מועלה שוב בימים אלה כמועמד אפשרי במקרה והמאבק הנוכחי בין קולק לבין צמרת העבודה בירושלים לא יגיע לפתרון. מכל מקום, בינתיים הושעו כל המגעים והדיונים הרשמיים בנושא זה עד לאחר הבחירות להסתדרות.

רדיאטורים חשמליים של פרידמן

* 20 צלעות 2000 ווט
* 25 צלעות 2500 ווט
* 30 צלעות 3000 ווט

יבוא ושרות

פרידמן

גזור ושמור

משרד המסחר והתעשיה

צרכן נכבד, עקרת בית,

משרד המסחר והתעשיה מודיע כי על־מנת לסייע לציבור, נקבע, בתאום עם הרשויות המקומיות, כי בלשכות העירוניות הבאות אפשר יהיה להגיש תלונות על הפקעת מחירים.

לשכות עירוניות לקבלת תלונות על הפקעת מחירים

הרשות המקומית	כתובת	טלפון	שם האחראי	שעות קבלה	ימי קבלה
תל־אביב	דרך ההגנה 75	32845		7.30—19.30	כל השבוע
	שד' ירושלים 45	876631		7.30—19.15	" "
	ככר המושבות (מעבר תת־קרקעי)	625715		7.30—19.15	" "
	רחוב פרישמן 42	223692		8.00—20.00	" "
	רחוב ברודצקי 19	415176		7.30—19.30	" "
	דרך שלמה 136	826776		7.30—19.30	" "
	רציף הרברט סמואל 92	221553		8.00—15.00	" "
רמת־גן	רחוב ביאליק 35	721241	טובה ברדה	8.00—13.00	ימים א'־ה'
	שד' השושנים 7 בית מרסה גינזבורג		שלום טל	9.00—12.00	ימים ד'־ו'
	רמת השקמה	762859	מלי ותוקה	9.00—12.00	ימים א'־ג'
חולון	רחוב ויצמן 58	846131־4	צפורה גולדנברג	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
בני־ברק	רחוב שינקין 6	728181	משה שטרן	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
רמלה	רחוב הרצל 42	965581	אהרן מתתיהו	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
כפר סבא	רחוב ויצמן 136	925021	מ. ישראלי	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
רעננה	רחוב אחוזה	921001־2	רבקה עמית	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
צפת	רחוב ירושלים 7	30633	חנוך ברטוב	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
הוד השרון	דרך השרון 39	924621־2	מרדכי נאור	8.00—12.00 ומ־17.00—19.00	ימים ב' ג' ד', ו' ימים א'־ה'
בית שאן	המרכז הקהילתי	88220	אברהם חרמתי	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
[illegible]	המועצה המקומית	224121־2	אסתר דיכטרמן	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
נתיבות	המועצה המקומית	94036־7	ח. רעקנין	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
מעלות־תרשיחא	המועצה המקומית	979082־3	חנה אלקובי	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
זכרון יעקב	המועצה המקומית	99722	יהודה ורדי	שעות עבודה רגילות	כל השבוע
נחלת יהודה	המועצה המקומית	948678	טרגלית יוסף	שעות עבודה רגילות	כל השבוע

תלונות על הפקעת מחירים מתקבלות גם בכל תחנות המשטרה ברחבי הארץ, במשרדים המחוזיים של משרד המסחר והתעשיה ובמשרדי ארגוני הצרכנים.

לשכות לקבלת תלונות במשרד המסחר והתעשיה:

בירושלים: רחוב בן־יהודה 3 טל. 227241

בתל־אביב: רחוב מזא"ה 76, טל. 614611

בחיפה: דרך העצמאות 82, טל. 640921

בבאר־שבע: רחוב הרצל 118, טל. 2387

לשכות לקבלת תלונות במשרדי ארגוני הצרכנים:

הרשות המרכזית לצרכנות בהסתדרות — רחוב ארלוזורוב 93, תל־אביב, טלפונים: 261111, 268369 וסניפי הרשות שליד מועצת הפועלים ברחבי הארץ

איגוד הצרכנים בישראל (בלתי תלוי) — רחוב המלך ג'ורג' 35, תל־אביב טלפונים: 224109, 230145

גזור ושמור

פרסום א. אריאלי

מבקש תאוצה? סע בפיג'ו 504

פיג'ו 504 – דגם היוקרה של מפעלי פיג'ו – מכונית המש־לבת עיצוב סאלוני מהודר עם שלמות טכנית ובטיחות מירבית.

* מנוע הסכוני שקט ומהימן בנפח 1971 סמ"ק, עם אפ־שרות למערכת INJECTION להקניית יתר תאוצה וחסכון בדלק.
* מעצורי דיסק בכל ארבעת הגלגלים לעצירה מיידית ויעילה, ועזרי־כח להגברת הבלימה.
* מתלה נפרד לכל גלגל ומשככי זעזועים טלסקופיים המופעלים הידראולית, מע־נוקים נסיעה חלקה יציבה ושקטה בכל סוגי הדרכים.
* תא נוסעים מוגן, עשוי מקשה אחת, עם אזורי ספיגת חבטות ומוט הגה רתיע המורכב על פרק קרדן ומתקפל בעת חבטה.
* כורסאות מרווחות הניתנות להטיה עד כדי מצב שכיבה ומשענות ראש מיוחדות מתכווננות במושבים הקדמיים.

אלה רק חלק מן היתרונות ההופכים את הנסיעה ב־504 לחוויה נפלאה לנהג ולנוסעים כאחד.

PEUGEOT

למכוניות סמל 14 ב'ס

המפיץ הכללי: דוד לובינסקי בע"מ, תל־אביב, רח' שונצינו 16, טל. 6—33214.

סוכנויות: ירושלים: מוסך נסר, אזור התעשיה, טל. 523221־2; חיפה: אוריאל כהן, רח' אלנבי 51, טל. 523363; רח' העצמאות 1, טל. 536822; רכב הצפון בע"מ, שדרות הכרמל 8, טל. 538228. נצרת: עאטף סעד, רח' פאולוס השישי, טל. 55436; חדרה: קלמע, שיווק רכב בע"מ, הרכרט סמואל 25, טל. 26689; שכם: עומר כליפא, רח' פייסל, טל. 1894, באר־שבע: מוסך הכספרס, אזור התעשיה, טל. 3292.

פיג'ו האדיר שבחבורה

משק וכספים

נציג חברת־העובדים:

השירותים ובתי־המלאכה מתעלמים מוועדת המחירים

מאת דוד ליפקין, סופר הכלכלי של „דבר"

רק במפעלי התעשיה של ה־סקטורים היצרניים המאור־גנים ושירותים בודדים פו־נים לוועדת המחירים לאי־שור העלאות מחירים; כל המיגזרים האחרים של המ־שק, במקצועות חופשיים, שירותים שונים, בתי מלא־כה, מתווכים וכו' ממשיכים להגבות מחירים ותעריפים כרצונם על כך התריע נציג חברת העובדים בוועדת ה־מחירים הציבורית, אשר גו־לן.

לדעת גולן, אם מתכוונים להמ־שיך בפיקוח על המחירים בתום תקופת ההקפאה, חייבים לעבד תוכנית כקיפה לפיקוח יותר על סקטורים נוספים במשק, ולא רק על הסקטורים המאורגנים שעליהם קל לפקח. חייבים להגיע לפיקוח־אמת על רוב הסקטורים במשק וה־טיפול בתעשייה ובחקלאות חייב לקחת בחשבון את מעורבותם בכל־כלה ולהתאים את הקריטריונים לאישור העלאות מחירים לתנאים המשתנים של המשק. בקריטריונים להעלאות מחירים, חייבים לאפשר לתעשייה ולחקלאות לקחת בחש־בון גם את עליית השכר הריאלית, ההתייקרויות השונות בתשומות ה־ייצור, הגידול בהוצאות המימון ו־כו'. במידה שלא יחולו שינויים בקריטריונים, סבור גולן, לא יוכ־לו התעשיה והחקלאות בטווח הא־רוך להמשיך לספוג את כל ה־התייקרות של תשומות הייצור מב־לי לנקוט באמצעים לא כשרים כדי לעקוף את הפיקוח על המחירים או להפסיד.

ספקולאציה והתעשרות קלה

גולן מציין, שכעיקרון אין להימ־נע בתקופה הזאת ממעורבות גוב־רת של הממשלה במערכת המחי־רים. השכר המסבג. מצד אחר, התלות בפעולת הממשלה גדולה מאד, ומצד שני גוברים והולכים הלחצים במשק, גם בהשפעת ההת־פתחויות השונות במשק הבינ־לאו־מי. עם זאת, מטעים גולן, אין אנו שלמים לגמרי עם כל הכיוון וצורת ההתפתחות של המשק. קו־דם כל, האינפלציה הולידה כל מי־ני תופעות מישניות של ספקולא־ציה, התעשרות קלה, ריווחי הון ספקולטיביים וכו'. יתר על כן, עצם אופיה של החברה הישראלית מו־ליד צורה של עיסוקים שכלל לא מעוניינים בהתפתחותם, בצוד ש־רוצים דווקא בהתפתחות הסקטו־רים היצרניים.

נציג חברת העובדים מציין, ש־ההתפתחות עליית המחירים והפק־עת מחירים במשק נזקפת רק ב־חלקה על חשבון הסקטורים היצר־ניים, כמו התעשיה, חקלאות ושי־רותים היזניים. גם בתוך הסקטו־רים האלה אפשר להבחין בין משק מאורגן הנשלט והמבוקר ע"י ה־שלטונות או ע"י גורמים כלכליים, לבין מפעלים זעירים בשולי הערים היכולים למצוא דרך זו או אחרת כדי לצאת ממסגרת הפיקוח. גולן מוסיף, שההתייקרויות בשווקים ה־בינלאומיים מהוות גורם לעליית מחירים במשק הישראלי, אשר לעיתים מוכפלות ומכופלות ע"י תהליך האינפלציה בארץ וע"י ני־צול ההזדמנות של פריצת המסג־רת.

מכבידים קיום מפעלי תעשיה

גולן מתריע, שלמעשה נמצאים מפעלים בפיקוח כבר שלוש שנים, כאשר מטילים עליהם ספיגה מקסימ־לית של עליית שכר העבודה וה־וצאות המימון. המפעלים אלה נזק־קים גם לשירותים שונים שמתייק־רים בעשרות אחוזים, כשירותי פיר־סומת, תחבורה, קרקעין וכו'. אבל הם אינם מפוצים על התייקרות זו. מצב זה מסכן מיגזרים חיוניים במשק מבחינה לאומית והברתית, במקום לטפח אותם ולחזקם. הוא דוחה את הסברה, כאילו הרווחיות של התעשיה היא טובה למרות ה־ספיגה, וסבור שאין זה המימצא הכללי של המפעלים.

במשך תקופת קיומה של ועדת המחירים, מציין גולן, ניסו מספר פעמים להטיל פיקוח על השירו־תים, כולל מינוי ועדה מיוחדת בראשותו של דוד סנה ז"ל. אבל כל הנסיונות נכשלו ומשלימים עם מצב זה. מפקחים למעשה רק על מערכת שיווק מאורגנת. הוא מתריע, שלמעשה על המחיר לצר־כן במערכת השיווק בכללה אין כל פיקוח, לאחר שהורדת המחי־רים קובעת את מחיר המוצר ע"י קבל היצרן.

„כלל" מפרסמת גדול התשקיפים בתולדות הבורסה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „כלל־השקעות" מ־פרסמת היום את התשקיף הגדול ביותר שהוצא אי־פעם בתולדות הבורסה ה־תל־אביבית. התשקיף יתן תמונה גדולה של נתונים על „כלל" ו„החברה המרכ־זית".

אתמול אישר יו"ר הרשות לניי־רות־ערך, מרדכי זגגי, את התש־קיף לאחר דיונים ממושכים שהת־נהלו בענין זה.

„כלל" מציעה לבעלי מניות א' של „החברה המרכזית" להמיר מניותיהם במניות „כלל". 125,000 מניות רגילות בנות 100 ל"י של „כלל" מוצעות לבעלי מניות „החברה המרכזית", המחזיקים ב־מניות רגילות א'. הודגש, שה־הצעה הזו, כפי שהיתה לבעלי המניות הגדולים ב„חברה המר־כזית".

„כלל" מנפיקה „זכויות" לבעלי המניות של „כלל", ביחס של מניה חדשה לחמש מניות ישנות, כשמחיר מניה של 100 ל"י ע.נ. יהיה 125 ל"י. בהנפקה זו מתכוונים לגייס 25 מיליון ל"י ע.נ. ההרשמה ל„זכויות" תיפתח ב־1.10 ותיסגר ב־30.11, זאת כדי לאפשר לבעלי מניות בחו"ל לנצל את האופציה לרכוש „זכויות".

המסחר ב„זכויות" יהיה ב־25.11—26. הנפקה זו היא בהיקף של עד 250,000 מניות רגילות. כמו־כן, מנפיקה „כלל־השק־עות" 15,000 מניות ע"ש רגילות בנות 100 ל"י, „עד" 1.5 מיליון ל"י, המוצעות לעובדים מסוי־מים של „כלל" במחיר של 125 ל"י.

תא"ל דומי לתפקיד בכיר בבתי־הזיקוק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

תא"ל חיים דומי, הפורש מ־תפקיד לקצין חימוש ראשי, צפוי להתמנות לתפקיד בכיר בהנ־הלת בתי־הזיקוק.

מינוי זה קשור עם החלטת השרים הכלכליים למנות את מנכ"ל בתי־הזיקוק, אביגדור ברתל, ל־ריכוז פיתוח התעשייה הפטרוכי־מית.

דומי יתמנה תוך זמן קצר ל־תפקיד משנה למנכ"ל בתי־הזיקוק.

כ־80 נשים ערביות מישראל ומרמת הגולן, חברות בסקטור ה־נשים הערביות של מועצת הפוע־לות, היו אתמול אורחותיה של רעיית הנשיא נינה קציר במשכן הנשיא בירושלים.

רות דיין יצאה אתמול ללונ־דון, בדרכה לאדינבורג, כדי להש־תתף בקונגרס למלאכת מחשבת הנערך שם. (צ)

אוטוקרס חברה בע"מ בפירוק

ע"י מפרקי העסקים עוה"ד י. אמתי ר"ג. פלדמן

(תיק אזרחי 644/71 בבית־המשפט המחוזי בת"א—יפו)

חברת ליילנד אשדוד למכונות בע"מ בפירוק

(ע"י מפרקי העסקים עוה"ד ג. פלדמן, י. אמתי ד"ר. הלר)

(תיק אזרחי 3858/71 בבית־המשפט המחוזי בת"א—יפו)

ת. י. ל. תעשיות ישראליות לאוטומובילים בע"מ בפירוק

(ע"י מפרקי העסקים עוה"ד י. גיל, י. אמתי ר"ג. פלדמן)

(תיק אזרחי 570/71 בבית־המשפט המחוזי בת"א—יפו)

הודעה

על כוונה להכריז על דיוידנד ראשון

מובא בזה לידיעת נושי החברות הנ"ל שהמועד האחרון להגשת הוכחות־החוב נקבע ליום י"ט באלול תשל"ג (16 בספטמבר 1973).

את הוכחות־החוב, בצרוף שטרי־חוב, חשבונות ו/או מסמכים אחרים, יש להגיש למשרד המפרק ג. פלדמן, עו"ד, מרחוב לבונטין 24, תל־אביב, עד המועד הנ"ל ועד בכלל.

הוכחות־החוב שיוגשו לאחר התאריך הנ"ל לא יובאו בחשבון לצורך תשלום הדיוידנדה.

מפרקי העסקים

עירית חיפה

מכרז עירוני מס' 55/73

1. נושא העבודה המוצעת: התקנת תאורה בכביש עוקף — רח' מס. 2324.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס. 407 בהיכל העיריה, תמורת תשלום של —.30 ל"י, שלא יוחזר.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר, במחלקה לדרכים, היכל העיריה, בשעות העבודה הרגילות.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר מס. 321 בהיכל העיריה לאחר השלמת ערבות בסך 20.000 ל"י.
5. המועד האחרון להגשת ההצעות: שעה 12.00 ביום ה' 20 בספטמבר 1973.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

י. צייזל

ראש העיריה

צים ZIM

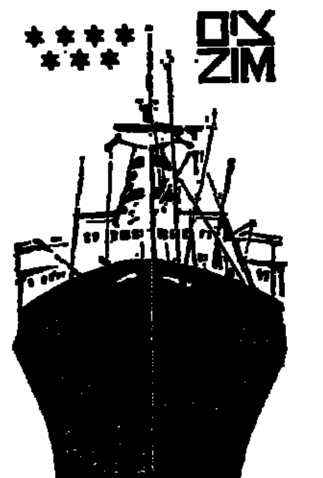

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

30.8	החלוץ
30.8	K. ENTERPRISE
31.8	BRITIS
31.8	LILAC
1.9	NAVARINO
1.9	ATHENA
2.9	DIAMOND
3.9	אשדוד
3.9	ירדן

לנמל אשדוד

30.8	BRITIS
30.8	KATERINA
30.8	IDDAN
30.8	DIAMOND
30.8	אשדוד
31.8	ירדן
1.9	RAPALLO
2.9	LILAC
2.9	גלילה

לנמל אילת

1.9	RUNO
1.9	NURITH

כפוף לשינוי ללא הודעה מוקדמת

צים חברת השיט הישראלית

הסוכנים הכלליים

בן דיזנגוף ושותפו בע"מ

עוקפים ההגבלות על גובה המשכנתאות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הבנקים למשכנתאות עוקפים את ההגבלות על גובה המשכנ־תאות אשר ועדת השרים לענייני כלכלה הטילה עליהם — טוען „הרבעון לבנקאות" בגליונו ה־אחרון.

„הרבעון לבנקאות" מכנה את ההגבלות כ„ניסוי שכנראה לא הצליח" ומוסר: מסתבר, שסכו־מים אשר בנקים לא היו יכולים לתת בהלוואה לאנשים פרטיים, ניתנו בהלוואה לקבלנים. הקבל־נים אינם נמנעים מלתת הלוואות נגד משכנתא, או להשתמש ב־כספים להגברת הבנייה.

חובה למנות מבקר פנימי בחברות הממשלתיות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

על החברות הממשלתיות תוטל חובה למנות מבקר פנימי — כך ייקבע בחוק החברות הממשלתיות שיו־בא לאישור הכנסת בקרי־את שנה. לצורך זה, תיק־רא הכנסת למושב מוקדם.

בהתייעצות של חברי המערך ב־ועדת הכספים של הכנסת, יחד עם נציגי הוועדה הכלכלית של המערך, ח"כ גד יעקובי, אהרון אפרת וזאב צור, יושבה המחלו־קת שהיתה לגבי שחרור חברות ומפעלים ממשלתיים מביקורת מבקר המדינה לפי דרישותיהם של שר האוצר ושר הבטחון. הוחלט להכניס תיקון בסעיף זה ולקבוע ששחרור כזה יינתן רק באישור מבקר המדינה.

כן הוסכם על הכנסת סייגים לגבי מכירת מניות, או הקצאת מניות, של חברות ממשלתיות ב־שטחי החשמל, הכוח והמים.

יועלו פרמיות הביטוח בקרן לנזקי טבע

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

הקרן לביטוח מפני נזקי טבע בחקלאות הגיעה כבר להסכם עם מועצת הירקות והפרחים על העלאת שי־עורי הפרמיות לעונה הבאה עד ל־10 אחוזים.

מנהל הקרן דוד גלברג מסר, כי שתי המועצות קיבלו את ה־עקרון, כפי שנקבע ע"י מועצת המנהלים, שגובה הפרמיה חייב להביא לאיזון בקרנות הענפיות ואז תוכל הקרן המרכזית לשמש למימון נזקי הקרה בשנת שואה.

אולם מועצת ההדרים איננה מוכנה לקבל עקרון כזה. ב־4 השנים שההדרים היו מבוטחים בקרן, היה גובה הפרמיה נמוך, מפני שהענף לא היה מודע לאפ־שרות של שנה קרה כפי שהיתה בחורף שעבר. הנהלה הקרן סבו־רה, כי עתה יש להעלות את הפר־מיה ולהביא בחשבון אפשרות של שנת קרה חמורה, אחת ל־9—10 שנים. לפי הנתונים הקיימים כ־יום, היתה שנה כזאת ב־1952/53, ב־1963/64 ובשנה שעברה — 1972/73. לדעת הנהלת הקרן יש להעלות את גובה הפרמיה בהד־רים ב־0.7 אחוז ל־2.5—3.0 אחו־זים. אך מועצת ההדרים אינה מוכנה לכך וטוענת, כי נזקי שנת קרה חמורה צריכים להתכסות ע"י הממשלה.

הענפים הנמצאים כיום בגרעון בקרן המרכזית הם: הדרים — 44 מיליון ל"י; ירקות — 8 מיל־יון ל"י; פרחים — 3.5 מיליון ל"י; בננות — 3.5 מיליון ל"י. לעומת זאת ישנן יתרות בענפים הבאים: לול (ביטוח נגד ניו־קאסל) — 4 מיליון ל"י; כות־נה — שני מיליון ל"י; בכנים — שני מיליון ל"י; תפוחים — 1.5 מיליון ל"י.

60 טונות סרדינים הושלכו לנמל הקישון

„תנובה" סירבה לקבל יותר מהמיכסה

מאת סופר „דבר" בחיפה

עשרות טונות דגי סרדינים הושלכו בימים האחרונים על־ידי דייגים למימי נמל הקישון לאחר ש„תנובה" סרבה לקלוט את מלוא שלל הדיג.

שלשום הביאו 30 ספינות־דיג ל־מעגן הקישון 100 טונות דגים, אך „תנובה" הסכימה לקלוט 40 טו־נות בלבד. את 60 הטונות הנות־רים נאלצו הדייגים להשליך לים. הדבר גרם לזיהום ניכר במימי המעגן והסב לדייגים נזקים של עשרות אלפי ל"י.

הדייגים טוענים, כי בעבר קל־טה „תנובה" את כל הכמות ש־הובאה על־ידם ורק השנה הם הוג־בלו למיכסות של 40 טונות ליום. המיכסות, ניכפו עליהם, לטענתם, על־ידי משרד המסחר והתעשיה, על־פי דרישתם של מפעלי השי־מורים.

הדייגים טוענים, כי אינם יכו־לים לפקח על כמויות הדגה ה־משתנות מיום ליום בהתאם ל־תנאי מזג־האוויר ומצב הים.

הדייגים טוענים, כי המיגבלות שהוטלו על־ידי בתי־החרושת לשי־מורים נובעות משאיפתם להשתמש גם בדגי הסרדינים מעזה שמחירם זול יותר וכן מיבוא של סוגה ומקרלים.

מנהל „תנובה" בנמל הקישון פריץ קלמן אמר לסופר „דבר", כי נאלץ לדחות את קבלתם של עודפי הדגים בהתאם להסכם שנח־תם עם איגוד הדייגים. לדבריו, אין ל„תנובה" בקישון תנאים לק־ליטת כמויות כה גדולות של דגים.

ירידה ברווחי „מפעלי הלברון"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ירידה ברווחי „מפעלי הלברון" היתה ב־1972. הרווח של המפעל לפני מס הסתכם ב־1972 ב־1.36 מיליון ל"י, לעומת 1.58 מיליון ל"י ב־1973. הרווח אחרי מס היה אשתקד 521.000 ל"י, בהשוואה ל־1.03 מיליון ל"י ב־1971.

„מפעלי הלברון" מעבדים חוטים סינטטיים ומלאכותיים. בעלי המ־ניות העיקריים הם החברה להש־קעות של בנק דיסקונט, המחזי־קה ב־46.2 אחוז מהמניות, ו־„סינתוס" המחזיקה ב־38 אחוז מ־המניות.

שר התיירות משה קול הע־ניק אתמול לראש עיריית נתניה עובד בן־עמי את מדליית התיי־רות כאות הוקרה על פעלו למען התיירות בישראל.

פרופ' גד הצרוני מהפקולטה להנדסת מכונות בטכניון בחיפה נתמנה לעורך של כתב־עת מדעי בין־לאומי, שיופיע החל מאוקטובר בניו־יורק.

הערב בטלוויזיה

בשעה 20.00

סרט מטעם

רשימת

מרי

וחזית השמאל

בשוק הפירות והירקות

עגבניות 85—180 אג' מלפפו־נים רגילים 80—100; גזר 30—160; סלק 85—110; כרוב 70—160; קישואים 140—200; עגבניות בולגרית 100—220; עגבניות ירו־קה 100—150; עגבניות צהובה 100—200; צנון 75—110; צנו־נית 40—70; הרד 100—200; חצילים 40—90; פלפל בהיר 100—170; פלפל בהיר 100—170; פלפל כהה 80—150; גמבה 120—190; בצל ירוק 200—220; בצל יבש 35—55; שום יבש מקומי 200—400; שום יבש איטלקי 900—1100; תפו"א 66; הירס 60—80; דלעת 30—40; במיה — פול 15.—120; מלונים 80—150; אבטיחים 40—85.

תפוחים:

גרנד אלכסנדר 125—135; דלי־שס זהוב 230—250; דלישס רגיל 100—120; יונתן 70—260; אורי־ליאנס 100—170; אין כמוהו 240—150.

אגסים:

ספדונה 100—220.

שזיפים:

רגיל 150—190.

ענבים:

טומפסון 140—200; אלפונס 100—110; מוסקט המבורגי 200—130; תמר 90—120; דבוקי 90—130.

פירות שונים:

בננות 100—300; אפרסקים 100—270; תאנים 90—180; רי־מונים 80—160; מנגו 200—650; חבושים רגילים 80—140.

הדרים:

הדרים:

לימונים 125.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1114/73

בענין: עזבון המנוחה (צימרמן) פיליכובסקה מריה ז"ל שנפטרה ב־23.6.1973

המבקש: פיליכובסקה (צימרמן) ליאופולד.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי למתן צו המצהיר על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה ה־רוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. ד. הרכין, שופט

רשם

מניות ושערים

קפאון בפעילות בבורסה

צמצום דראסטי במסחר בשוק ה־מניות וגם בשוק אגרות החוב, תוך פעילות מצומצמת ביותר — זו הי־תה התמונה אתמול בבורסה. ל־מבצעים בבורסה לא היתה תעסו־קה ורוב הזמן בילו בישיבה מאשר ליד דוכניהם.

הפעילות היחידה שהיתה את־מול, היתה במסחר ב„זכויות" של „בנק משכנתאות לשיכון". היקף המחזור הגיע ל־387.9 אלף ל"י ע. נ. מחיר ה„זכויות" נשאר 55. גם היתה פעילות מוגבלת במ־ניות „נפטא" ו„לפידות".

המדד הכללי של שערי המניות ירד ב־0.11 אחוז. המחזור היה 1.21 מיליון ל"י, מתוך זה בשלב של שערים משתנים 619 אלף ל"י.

בשוק אגרות החוב רק בסוגי אג"ח הצמודות לדולר, בצלות ה־סחירות הנמוכה, נרשמו „קפיצות" בלתי הגיוניות לגמרי. המחזור היה 3.66 מיליון ל"י.

פירסם תשקיף „הפועלים השק'"

אתמול פורסם התשקיף של ה־חברה להשקעות של בנק הפועלים. זו הנפקה של 1.050.000 מניות רגילות למוכ"ז בנות 10 ל"י שווי נקוב כל אחת במחיר של 220% ביחד עם סדרה של 10 אחוזים אג"ח 1983 למוכ"ז בלתי צמודות בסכום של 15 מיליון ל"י הניתנות להמרה במניות רגילות למוכ"ז בנות 10 ל"י כ"א לפי שער המ־רה של 235% תמורת צירוף הנקוב המוצעת ב־150.000 יחידות המור־כבות מ־7 מניות רגילות למוכ"ז בנות 10 ל"י כ"א ו־100 ל"י ערך נקוב של אג"ח במחיר הנפקה של 254 ל"י היחידה.

כן מציעה החברה לבעלי המניות 166,667 מניות רגילות למוכ"ז ב־נות 10 ל"י שווי נקוב כל אחת ו־666.667 מניות רגילות ע"ש בנות 1 ל"י כ"א, במחיר של 130 אחוז משוויין הנקוב.

בתשקיף נמסר, כי משקיעים מוסדיים התחייבו לרכוש 60.000 יחידות מההנפקה.

תשקיף „עוז"

חברת ההשקעות „עוז" פרסמה תשקיף על הנפקת מניות ואגרות־חוב בנות המרה למניות כדלקמן:

אופציית זכויות ביחס של 5:1 לבעלי המניות הרגילות ב' של ה־חברה במחיר הנפקה של 1.15 ל"י למניה. היקף המניות — 1.414.800 מניות רגילות בנות —.1 ל"י כ"א;

הנפקה של 171.200 מניות רגי־לות ב' בנות —.1 ל"י כ"א המוצ־עות לעובדי החברה והחברות הבת שלה במחיר הנפקה של 1.15 ל"י למניה;

הנפקה של סדרת אגרות חוב 75/84 נושאות ריבית של 10 אחו־זים בלתי צמודה בסכום כולל של 5 מיליון ל"י. אגרות החוב אלו נית־נות להמרה במניות רגילות ב' בנות —.1 ל"י ע. נ. של החברה, לפי שער המרה של 1.82 ל"י למ־ניה — במחיר הנפקה של 100 אחוז. הבנק הבינלאומי הראשון ל־ישראל בע"מ, ישמש כחתם לאג־רות החוב.

רשימת החתימות לגבי אגרות ה־חוב תפתח ביום 17.9.73 ותסגר ב־יום 18.9.73.

מתוך ההנפקה הכוללת של 5 מיליון ל"י ע. נ. נרכשו בהתחמה מוקדמת על ידי משקיעים מוס־דיים אגרות החוב בהיקף של 2 מיל־יון ל"י ע. נ.

בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בבנקאות

שם הנייר	השער ב'	שינוי
אי.ה.ה. ש	256.5	—1.0
אי.ה.ה. מ	268.5	—1.0
אי די בי בכ'	256.5	—11.0
אי די בי	211.5	—
אי די בי ב'	253	—
אגוד	315	—
א"י בריטניה מב'	329	—
א"י בריטניה ש	324	—
א"י בריטניה מ	530	—
דיסקונט	1155	—
דיסקונט א	585	—
המזרחי ש	163	—
המזרחי מ	164	—
הפועלים מב'	347	—
הפועלים ש	334	—
הפועלים מ	336	—
בל"ל	304.5	—0.5
בל"ל — 60% דיב'	301.5	—1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	253	—1.5
אפותיקאי מ	237	—0.5
כרמל מ	147.5	—1.0
משכנת' בבנין	243.5	—
פת' משכנת' ש	277	—1.0
פת' משכנת' מ	282	—
שכון בכ'	160	—
שכון ב'	190	—

ספנות מב'	232	+0.5
ספנות	225	+0.5
זכות שכון	55	—
מוסדות מימון ענפיים		
שלטון	116	—
אוצר לתעשיה	217	—1.0
חקלאות	84.5	—0.5
פתוח תעשיה מב'	74.5	—
ביטוח		
אריה	261	—
הסנה	243	+1.0
סהר	224	—
צור	170.5	—
מסחר ושירותים		
בית הרכב	67.5	—
דלק ש	195	—1.0
דלק מ	211	—3.5
קרור 1	477	—
קרור 10	423	—3.0
חשמל	60	—0.5
ספנות	219	+1.0
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים		
אזורים	206	—
אפריקה 1	334	—
אפריקה 10	292	—0.5
הכשר הישוב ש	210	—
הכשר הישוב מ	211	—
סר"ב ש	137	—
סר"ב מ	149.5	—

סר"ב ג'	127	—
גבסים	248	—0.5
ישרס	178	—1.0
מהדרין	214	—1.0
מטעי הדר	100	—0.5
משקיפים	130	—
נאות אביב	78	—
פרי אור	214.5	—
רסקו מב'	96	—0.5
רסקו	75.5	—
תעשיה		
אליאנס	526	—
אלקו 1	121.5	—0.5
אלקו 2.5	113	—1.0
אלקטרה 1	248	—
אלקטרה 5	242	—
ארגמן מב'	352	—
ארגמן מ	354	—
ארגמן — 30% דיב'	355	+5.0
אתא ב'	121.5	—0.5
אתא ג'	120.5	—0.5
אתא משנה	110	—2.0
דובק	338	—7.0
כבלים	213.5	—
טבע ש	1075	—
טבע מ	1170	—
כימיקלים	60	+4.0
ל' אפשטיין	70	—0.5
מולר	253	—
מניביה ש	117.5	—
מניביה מ	117.5	—
מניביה 10	117.5	—
ניר הדרה	340	—11.0
עסיס	230.5	—1.0
נחושתן	380	+3.0
פוליאן	229.5	—
ערד	105	—
שמן	150	+4.5
תצל	303	—
חברות השקעה ולאחזקות		
אלגר ש	108	+0.5
אלגר מ	101	+1.5
אלרן ש	190.5	—3.5
אלרן מ	199.5	—2.5
אמישר	53	—2.5
מרכזית	254	—
פועלים השק'	270	—
פז	114.5	—
וולפסון 1	166	—
וולפסון ש	107.5	—
וולפסון מ	112.5	—
ירדן	87	+3.0
אמפא	130.5	—
דיסקו' השק' ש	259	—
דיסקו' השק' מ	261.5	—
מזרחי השק'	112	+1.5
בל"ל השק'	220.5	+0.5
פריון	120.5	—
חסותה	104.5	—
יצוא השק'	69	—0.5
כור	160.5	—
כלל השק'	204	—0.5
כלל תעשיות	199	—
עזר השק'	182	—
פמה	60	—0.5
מניות הנסחרות במטבע חוץ		
אוניקו רג' א' ש	86.5	—
אוניקו רג' א' מ	88	—
אוניקו בכ' ש	133	—
אוניקו בכ' מ	95.5	—
ארנים	112	—
נפטא	60.5	—
לפידות ש	132	—2.5
לפידות מ	141	—4.0

הפועלים ש. ה.	103	
ספנות אג"ח	106	
כלל־תעשיות אג"ח	101	
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שטרי־הון בל"ל	147.5	
שטרי־הון בל"ל — 3	118	+0.5
פת' משכנת' אג"ח	123.5	—1.0
הכשר הישוב אג"ח	93.5	—0.5
אתא אג"ח	97	
דיסקו' השק' אג"ח	118	
מזרחי השק' אג"ח	95.5	—0.5
מילווה בטחון 1968		
א	99.8	—0.2
ב	100.5	
ג	99.5	—0.4
ד	99	+0.7
ה	189.6	
ו	187.3	
ז	185.1	—0.1
ח	183	—0.1
ט	178.6	
י	176.5	
מ"א	185.5	—0.1
מ"ב	183.6	—0.2
מ"ג	181.3	—0.3
מ"ד	175.7	—0.3
מילווה בטחון 1969		
א	181.9	—0.5
ב	176.2	—0.3
ג	175.8	—0.3
ד	176.2	
ה	173.7	—0.3
ו	173.4	
ז	173.3	
ח	176.6	
ט	173.7	—1.3
י	173.3	—0.9
כ"א	171.3	—1.0
כ"ב	171	—1.0
כ"ג	167.9	—0.5
מ"א	172.5	
מ"ב	173	—0.3
מ"ג	168.2	—0.1
מ"ד	168.7	
מ"ה	170	
מילווה קליטה		
1961	198.3	
1961	188.4	—0.3
1961	181.5	—0.4
1961	169.1	
1962	184.3	
1962	176.5	
1962	167.2	
1962	156.8	
1963	272	—2.0
1963	253.7	
1964	249.3	—0.7
1964	227.8	—0.2
1965	223.8	—1.2
1965	202	
1966	179.7	—0.4
1966	179.6	—0.3
1967	171.9	
1967	167.7	—0.4
מילוה פיתוח		
פיתוח קי"ז	207.6	—0.2
פיתוח קי"ח	207.5	
פיתוח קי"ט	206.4	
פיתוח ק"כ	205.7	
פיתוח קכ"א	205	
פיתוח קכ"ב	204.4	—0.4
פיתוח קכ"ד	204.5	—0.5
פיתוח קכ"ה	204	—1.4

שערי מטבע חוץ בין־בנקאיים באירופה

יום ד', 29.8

ממוצע מידות

דולר ארה"ב	2.4620/30
מרקים גרמניים	2.4560/2.4580
פרנקים שוויצריים	3.0220/3.0250
פרנקים צרפתיים	4.3300/4.3350
לירות איטלקיות	567.50/569
פרנקים בלגיים	37.50/37.56
גולדנים הולנדיים	2.6830/2.6860
ינים יפניים	265.20/265.35

ל"י 1 לירה שטרלינג — ל"י 1 דולר ארה"ב

זהב

מחיר אונקית זהב 103—105 דולר

עובדות מספרות אמת

יש דאגה!

תוך שיתוף בין ההסתדרות והממשלה הובטחה שמירת זכויות הפנסיה גם לעובד המחליף מקום עבודה.

השנה נותק השילוב בין הפנסיה לבין קיצבת הביטוח הלאומי ורבבות פנסיונרים כבר נהנים מהישג זה.

קיצבת־הזיקנה הוצמדה לשכר הממוצע, דבר הקיים במדינות מעטות בלבד.

„משען", המסייעת לנתונים במצוקה, פועלת בעשרות ישובים.

חוק ביטוח אבטלה הופעל מראשית 1973 ע"י מוסד לביטוח לאומי.

חוק ביטוח גמלת אושר כבר בקריאה ראשונה בכנסת.

אתה והמדינה זקוקים להסתדרות חזקה - תן קולך לעושים!

אמת

ב־11 בספטמבר אתה קובע את עתידך-הצבע המערך/

מצודה ביזנטית נחשפה ליד כביש דימונה–סדום

מאת סופר "דבר" בנגב

מצודה ביזנטית, "המהיר", נחשפה בקילומטר ה־23 בצד כביש דימונה־סדום.

אתר מצודה משומרת יפה, הטיפוסית למצודות־הגבול של האימפריה הרומית (הלימס). המצודה בנויה בצורה ריבועית ד' בת ארבעה מגדלי עץ בפינותיה ובשלושים חדרים הנשענים על חומותיה בקומת הקרקע.

במקום נתגלו שני מטמוני מטבעות מתקופה הביזנטית — כ־400 בכל מטמון, וכן כמות ניכרת של זכוכית, כלי־מתכת וקרמיקה. כן נתגלו 20 כתובות יווניות קצרות, המלמדות על שיטות הבנייה והבנאות.

המצודה הוקמה לא יאוחר מהמחצית השניה של המאה ה־3. ערב הכיבוש המוסלמי שוקצה בתרומה לאחר שנפגעה בכיבוש הארץ על־ידי כוסרו השני מלך פרס (בשנת 614 לספירה). סופה של המצודה בא עם כיבוש הארץ בידי המוסלמים, כאשר נתגלו מקורות המים שבמרחב.

החפירות, הנערכות על־ידי המחלקה לארכיאולוגיה של אוניברסיטת תל־אביב, בניהולו של פרופ' מרדכי גיחון, יסתיימו השבוע.

ערי הפיתוח תובעות 60 אחוז מהעולים

בעייתן העיקרית של עיירות הפיתוח היא מספר האוכלוסין המועט שלהן. הגדלת מספר התושבים בכל אחת מעיירות אלה עד ל־25,000—30,000 נפש, תאפשר להן לספק שירותים מתאימים ולהתפתח, לפיכך תובעים ראשי עיירות־הפיתוח להגדיל את אוכלוסייתן, ובעיקר להפנות אליהן יותר עולים.

במסיבת עתונאים שקיימו אתמול נציגי הוועדה לערי פיתוח שליד מרכז השלטון המקומי — צבי אלדורטי ממגדל־העמק, עבדם לוק מבית־שמש ויצחק פרץ מדימונה — הם הודיעו, כי בכוונתם לפנות אל שר האוצר ולתבוע ממנו להקצות משאבים לפיתוח תעשיה, תשתית ומקומות עבודה לשם הגדלת מספר התושבים וכן יתבעו להפנות לערי־הפיתוח 60 אחוז מכלל העולים שיגיעו לארץ בחמש השנים הקרובות. (לעומת 20—40 אחוז שהופנו לערי פיתוח בשנים 1971—1973).

הדוברים מעריכים, כי יידרשו כ־3 מיליארד ל"י לשנה במשך החומש הקרוב לערי הפיתוח. סכום זה אינו נראה להם גדול, כי הוא כולל את התקציב הדרוש לקליטת 60 אחוז מן העולים שיגיעו לארץ. בכך תממש הממשלה את מדיניותה המוצהרת של פיזור האוכלוסיה, ותאפשר פריחתן של עיירות־הפיתוח.

הם ציינו, כי הממשלה הקדישה משאבים עצומים לפיתוחן של ערי־הפיתוח עד כה, אך רובן אינן עומדות ברשות עצמן. בארץ יש עתה 29 ערי־פיתוח, אשר 13 מהן בעלות אוכלוסיה של פחות מ־10,000 תושבים ו־22 מהן אוכלוסייתן אינה מגיעה ל־20,000 תושבים.

כאשר תוכננו ערי־הפיתוח, חשבו שמספר של 8000—10,000 תושבים יספיק כדי לשמש בסיס למרכז עירוני־אזורי. כיום ברור כי המספר המינימלי של תושבים הדרוש לקיומה של עיר עם שירותים נאותים, הוא 25,000—30,000 איש.

חוסר השירותים גרם ליציאתן של השכבות המבוססות מערי־הפיתוח והתוצאה היא שנשאר משקע של מקרים סוציאליים גדול יחסית. מאידך, קטן יחסית מספר האקדמאים ובעלי הצווארון הלבן ואלה מהם העובדים בערי־הפיתוח מגיעים למקום העבודה מערים אחרות. מצב זה מכביד על יצירת חברה בריאה בעיירות. נוסף לכך, אמרו, העיירות ברובן הינן חד־עדתיות ודבר זה מונע שילוב עדות, הדרוש לחברה הישראלית.

עם זאת ציינו הדוברים, כי מצבן של עיירות־הפיתוח השתפר במידה ניכרת בשנים האחרונות. בראשיתן לא היתה בהן עבודה, ואילו בשנים האחרונות מורגש מחסור חמור בידיים־עובדות, אף יותר מאשר במרכז הארץ. כן קיימת בערי־הפיתוח מערכת חינוך הרבה יותר נרחבת מאשר במרכז. יש גני־ילדים עירוניים לגילאי 3 ו־4 ומספר התלמידים בכיתות בית־הספר התיכון הוא נמוך, דבר המאפשר שיפור הלימודים. מספר בוגרי התיכון הפונים לאוניברסיטאות גדל אף הוא ונעשים מאמצים להחזיר בוגרים אלה לעיירות כדי לסייע בפיתוחן ובהעלאת רמתן. עם זאת ברור, כי ללא הגדלת האוכלוסיה אי־אפשר יהיה לשפר את התנאים בעיירות־הפיתוח. לשם כך יתבעו ראשי העיירות מהממשלה. בשבוע הבא ייערך כינוס של ראשי עיירות הפיתוח בהשתתפות שר האוצר במגדל העמק. (צ)

"אגד" יתבע נתיבים בלעדיים לתחבורה הציבורית

מאת סופר "דבר" בחיפה

המזכירות הארצית של "אגד" תתבע מהממשלה וממשרד־התחבורה להועיד נתיבים בלעדיים לתחבורה הציבורית בארץ — אמרו אתמול נציגי הנהלת הקואופרטיב בפגישה עם חברי מזכירות מועצת פועלי חיפה.

הדוברים ציינו, כי 70 אחוז מכלל הנוסעים בארץ משתמשים בתחבורה הציבורית והתביעה הנ"ל באה לתת עדיפות לנוסעים אלה ולאו־דווקא למצב האוטובוס.

מזכיר "אגד" במחוז חיפה, שמעון רודיק, התייחס בפגישה לביקורת שנשמעה בטלוויזיה על התחנה המרכזית החדשה של "אגד" בחיפה. הוא טען, כי זהו מסגרל להציג פרוייקט, שהושקעו בו 40 מיליוני ל"י, עבודה ומחשבה של שנים, כמיטרד ציבורי. זהו נסיון לתאר דבר ישר בצורה עקומה.

נציגי הקואופרטיב הודיעו על פתיחתן הקרובה של שלוש תחנות חדשות של "אגד" בעכו, חיפה ואילת. כמו־כן ישנה תכנית לפתוח תחנות חדשות בכרמיאל, ראש־פינה ונצרת.

מזכיר מפ"ח א. מלק אמר, כי "אגד" חייב להקדיש משאבים לתיקון תדמיתו בעיני הציבור.

קבוצה של עשרה בני נוער, שהשתתפו במחנות לנוער שוחר מדע, שנערכו בשנים האחרונות במכון ויצמן ברחובות, חזרה השבוע מסיור באנגליה.

מפת הקיבוצים בחמש שפות

מאת סופר "דבר"

מפת הקיבוצים, שיצאה לאור לפני חצי שנה באנגלית, הופיעה בימים אלה בעברית, צרפתית וספרדית ותוך חודש ימים תופיע גם בשפה הרוסית.

המפה כוללת פרטים רבים על 235 הקיבוצים בארץ, על התנועות הקיבוציות השונות, על מוסדות ברית התנועה הקיבוצית, מפעלים אזוריים ומפעלי תעשיה ועוד. מחיר המפה במכירה בודדת בחנויות הספרים הוא 2.85 ל"י, ולרוכשים 10 מפות ומעלה — 2.50 ל"י.

מכון לחקר המדבר יוקם במידרשת שדה־בוקר

מאת סופר "דבר"

מכון לחקר המדבר יוקם במידרשת שדה בוקר, על פי המלצת ועדה מיוחדת ובאישור המועצה להשכלה גבוהה והממשלה.

יו"ר "קרן הנגב" י. יעקבסון, מסר על כך אתמול במסיבת עתונאים. צוין, כי ועדה בראשות פרופ' ד. ברגמן עומדת להגיש תוכנית כוללת לפעילות המכון באחוד וחקר השטחים של האזור הצחיח.

לאחר שהמידרשה עברה לפני כשנתיים לאחריותה המלאה של הממשלה והמכון לחקר הנגב הועבר לאחריותה האקדמית של אוניברסיטת הנגב, תשולב פעילות המכון לחקר הנגב בפעילות המכון החדש ובאחריות הממשלה והאוניברסיטה. הגזבר הביע תקוה, כי במשך השנים תתמזג המידרשה כולה עם האוניברסיטה לפי חזונו של ב. ב.

ארכיון בן־גוריון

ועדה מיוחדת מכינה עתה תכנית מפורטת להקים במידרשה את ארכיון בן־גוריון, שתוכניותיו ומסקנותיה ישולמו בסוף החודש הבא. קרן הנגב הודה בימים אלה לבנות את בניין מרכז ההסברה לנגב, שהקמתו תימשך שנתיים, וישמש לכל אדם שיבקר בו מקור ליעוד יסודי של כל הקשור בנגב. כן ישתתף בעוד מחדשיים בהקמת מיבני מגורים לאנשי המדע שיעבדו במכון לחקר המדבר.

י. יעקבסון מסר, כי הוקם תאגיד "קרן הנגב", בה יהיו לממשלה 5 מתוך 9 חברי הנהלה ויושב־הראש שלה, ח"כ דוד קורן, סגנו ע"י שר החינוך והתרבות. "קרן הנגב" מסרה את כל שטח המידרשה הקיימת במיבנים לתאגיד, שנרשם כחוק ויימצא בפיקוח רשות החברות הממשלתיות. בידי "קרן הנגב" נשארו השטחים הבלתי בנויים להמשך הפיתוח, הספריה והשטח הכולל את קברה של פולה ב. ג. ועל עתיד שטח זה יוחלט בעתיד.

"קרן הנגב" תהיה מעתה, לדברי היו"ר שלה, שותף שווה לממשלה, ע"י הקצאת הקרקע, עזרה מבחינה המינהלית וכן לגיוס כספים להמשך הפיתוח. הקרן תומכת גם בקבוצה של אנשי מדע בנגב, שתוך כדי עבודתם ישתלבו במכון לחקר המדבר. במסיבה הוצג גם המנהל החדש של המידרשה, שמואל אור־לאי, סגן־אלוף (מיל.) שזה עתה השתחרר מצה"ל.

בית ספר מקיף בבנין מיוחד

המשנה למנכ"ל משרד החינוך א. שמואלי מסר, כי במידרשה יש כיום בי"ס על יסודי מקיף, בו ילמדו בשנת הלימודים הבאה 320 תלמידים. לומדים שם תלמידי ירוחם, מצפה רמון ומקומות אחרים בארץ. אך מגמת משרד החינוך להקים במשך הזמן בירוחם בי"ס תיכון שש־שנתי ולהפוך את ביה"ס המקיף במידרשה לבי"ס ארצי בנוסח מיוחד לקליטת ילדי עולים ומצטיינים. במקום יש סמינר למורים, שהוכיח חיוניותו ובשנת תשל"ד ילמדו בו 80 תלמידים. כן יש כאן בי"ס שדה, שעברו בו בשנה שחלפה 14,000 ימי הדרכה, ואלה יוכפלו בתשל"ד.

עשרות מיוצאי העיירות סומשול־צ'ובינצקי, רוה וגליזין בישראל ואורחים מאוסטרליה ומצרפת השתתפו בטקס מסירת אמבולנס כשי למגן־דוד־אדום בתל־אביב. האמבולנס נתרם לזכר שיימל לאה זכנה. יו"ר מגן־דוד־אדום בתל־אביב מ. בר הודה לאידה ובנימין וויסמן ממלבורן ולי. ברמנסקי מישראל על תרומת האמבולנס.

נעצרו מפגינים של מר"י ו"חזית השמאל"

שתי הפגנות נגד היוקר נערכו אתמול אחה"צ בבתי הכל־בו של "המשביר לצרכן" בתל־אביב ובירושלים.

כ־50 חברי מר"י ו"חזית השמאל" נכנסו לכל אחד מבתי הכל־בו בשעה 5 אחה"צ, פרשו כרזות נגד היוקר, התחילו בחלוקת כרוזים והשביתו את המכירה.

בירושלים עברה ההפגנה ללא הפרעות והסתיימה כעבור שעה. בתל־אביב הזעיקו עובדי החנות את המשטרה והשוטרים עצרו חמשה אנשים.

ח"כ אבנרי פנה למשטרה ותבע לשחרר את העצירים. עו"ד אמנון זכרוני מטפל בשחרורם. חבר מזכירות של התנועה, דן פתר, שבא למשטרה לשחרר את המפגינים בערבות, נעצר אף הוא.

אלמוגי: 5 ימי עבודה תוך ארבע שנים

את שבוע העבודה המקוצר בן חמישה ימים אי אפשר להפעיל עתה מיד, אך אין ספק שתוך ארבע שנים הקרובות תונהג שיטת שבוע העבודה המקוצר בכל הארץ — אמר שר העבודה י. אלמוגי בסיור ב"חיפה כימיקלים".

הוא הוסיף, כי כיום קיימת השיטה הזו באישורו של משרד העבודה ב־32 מפעלים בארץ. משרד העבודה מוכן, הדגיש, לאשר כבר כיום הנהגת שבוע עבודה מקוצר במפעלים בהן מועסקות נשים באחוז גבוה.

מנכ"ל "חיפה כימיקלים" מסר לשר העבודה, שאליו נלוו א. מולק מזכיר מפ"ח ומזכיר האגודה המקצועית ש. ברנע, כי ועדה ממשלתית אישרה את תכנית הפיתוח של המפעל בהשקעה של 50 מיליון ל"י. עם ביצוע התכנית תוכפל הפקת חנקת האשלגן במפעל זה: משנת 1976 כ־110,000 טונות בשנה ל־220,000 טונות.

דוד מורה ראש מועצת קריית־שמונה

מאת סופר "דבר" בגליל

ברוב של 9 מתוך 11 חברי המועצה המקומית של קריית־שמונה, נבחר אתמול דוד מורה ליו"ר המועצה המקומית מטעם המערך. הוא נבחר בקולותיהם של שבעה חברי המערך, נציג הגח"ל ונציג המפד"ל.

א. אלוני, לשעבר יו"ר המועצה, וא. לוי, נציג מפא"י, נעדרו מהישיבה, שנקראה על־ידי שבעה חברי המערך כדי להדיח את אלוני.

בישיבה נכח גם קצין הנפה י. ראובני.

על סדר־היום של הישיבה היו שני סעיפים: א. הדחת אלוני מתפקיד כיו"ר המועצה. ב. בחירת יו"ר אחר במקומו. ההצבעה על שני הסעיפים האלה היתה פה אחד.

את הישיבה פתח ש. אוחנה, נציג המערך. באותה ישיבה נבחר א. גוזי (הצבעות) ליו"ר ועדת הבחירות המקומית. כזכור, הודיע אלוני על פרישתו מסיעת העבודה במועצה המקומית קריית־שמונה. לכן הוחלט בסיעת המערך במקום להדיחו מתפקידו. אלוני עומד להצטרף לרשימה "אורחים למען קריית־שמונה".

ידרשו פנסיה מקיפה לפועלי המתכת

פועלי המתכת בירושלים יעמדו בכל תוקף על כך, שבהסכמי השכר לשנתיים הבאות תונהג פנסיה מקיפה במקום פנסיית־יסוד לכל פועלי התעשיה. כך אמר אתמול מזכיר אגודת פועלי המתכת במועצת פועלי ירושלים, משה הירשנזון, בכינוס של נציגי פועלי מתכת מעשרות מקומות עבודה בעיר.

מזכיר האגודה אמר, כי פועלי התעשיה הם כמעט השכירים האחרונים שאינם נהנים מהסדר של פנסיה מקיפה.

דרישת פועלי המתכת בירושלים תהיה התביעה העיקרית במשא־ומתן עם המעסיקים.

תל־אביב – חיפה ברכבת ב־60 דקות

מהירות הנסיעה ברכבות מתל־אביב לחיפה תגדל ל־120 קמ"ש לשעה, החל מלוח־הזמנים החורפי השנה — על כך נמסר למנכ"ל משרד התחבורה דן חירם בסיור שערך אתמול לאורך קו הרכבת תל־אביב—חיפה—נהריה.

מנכ"ל הרכבת י. רשף מסר, כי המהירות החדשה תאפשר הקטנת זמן הנסיעה בקו תל־אביב—חיפה מ־68 דקות ל־60 דקות, החל מסוף אוקטובר 1973, בעוד שהנסיעה מתל־אביב לנהריה תימשך 98 דקות במקום 120 דקות כיום.

מנכ"ל משרד התחבורה עמד במהלך הסיור על עבודות השיפורים הנעשיות לאורך המסילה תל־אביב—נהריה. סיום עבודות אלה בשנה הבאה יאפשר קיצור נוסף בזמן הנסיעה מתל־אביב לנהריה והיא תימשך 85 דקות.

אל תבזבז מים

עשרות כיתות ובתי־ספר חדשים ייפתחו השנה בתל־אביב

כ־62,000 תלמידים מגיל 4 עד גיל 18 יתחילו את לימודיהם ביום א' הבא, 2 בספטמבר, ב־360 מוסדות חינוך עירוניים בתל־אביב—יפו.

בנוסף לשנתון גילאי 5 המונה כ־5,000 ילדים בגיל חינוך חובה, שיקלטו כולו בגנים העירוניים, תחול הרחבה ניכרת של קליטת גילאי 4 בגנים.

בתשל"ב היו במערכת החינוך העירונית 44 כיתות גן לגילאי 4, וזאת מתוך 238 כיתות גן. בתשל"ד תתווספנה לרשת החינוך העירונית עוד 29 כיתות גן לגילאי 4 ומספרן יגיע ל־73.

לעומת 1800 ילדים בגיל 4 שנקלטו אשתקד בגנים העירוניים, ייקלטו בתחילת ספטמבר 1973 כ־2,500 ילדים, היינו כ־50 אחוז מהשנתון כולו. לעומת אשתקד תתוסף התוספת כ־700 ילדים.

32 כתות־גן בבניה

מחמת קשיים בענף הבניה, תושלמנה חלק מן הכיתות החדשות, הנבנות בשיטות של בניה מתועשת, תוך החודשים ספטמבר־אוקטובר. עד מועד השלמתן ייקלטו הילדים במבנים ארעיים, שצוידו והותאמו למטרה זו. כן הובטחה הסעת הילדים למבנים מרוחקים באזורי מגוריהם.

בבניה נמצאות עוד 32 כיתות־גן, כך שבשנה הבאה (תשל"ה) תתאפשר קליטתם של 1000 ילדים נוספים בגיל 4 בגנים העירוניים.

● משכנות ים: שתי כיתות מגן חדשות תיפתחנה השנה בגן ב' ומספר כיתות המגן העירונית יגיע ל־9.

● מועדוני גן: אשתקד קיימו ב־20 כיתות מועדוני גן, שפעלו עד שעה 4 אחה"צ. השנה יגדל מספרן של כיתות אלה ל־32.

● בתי ספר יסודיים: שני בתי ספר חדשים ייפתחו בשנת הלימודים הקרובה: באיזור ל' — 6 כיתות, בבי"ס שייקרא בשם "אלונים"; ביפו דרום — שכון ד', 6 כיתות בבי"ס שייקרא ע"ש מ. אביגל.

בית ספר "בארי" ביפו, שאוכלוסיית התלמידים בו פחתה עד ל־70, נסגר, ובית הספר המיוחד "רמת הגולן" עבר לבניינו לאחר שנעשו בו שיפורים.

באזורים שונים בעיר, שבהם גדלה אוכלוסיית התלמידים, הוקמו בבתי הספר 18 כיתות חדשות. כן נמצאים בשלבי בניה בניינים חדשים ואגפים חדשים לבתי ספר יסודיים או מיוחדים, שבנייתם תסתיים בתוך שנת הלימודים הקרובה ובהם 60 כיתות ב־8 בתי ספר.

בסך הכל תפעלנה בתשל"ד בת"א־יפו 18 חטיבות ביניים. הרפורמה תקיף בשנת הלימודים הקרובה, שהיא השנה הרביעית מאז הוחל בביצועה, 43 אחוז מכלל תלמידי כיתות ז'—ח' של בתי־הספר היסודיים בעיר.

בתי ספר על יסודיים וחטיבות ביניים צמודות

● בקריית החינוך שבאזור ל' בצפון העיר נסתיימה בנייתם של שני בתי ספר על יסודיים גדולים, המשותפים לעירייה ולרשתות חינוך מקצועיות:

● בית ספר תיכון עירוני מקצועי ע"ש ויצ"ו צרפת.

● בית ספר תיכון מקצועי, בית צעירות מזרחי.

לפי התכנית יעברו שני בתי־ספר אלה לבניינים החדשים באמצע אוקטובר.

כן נעשות הכנות סופיות להתחלת הבניה של ארבעה בתי ספר נוספים בקריית החינוך:

● בית ספר משותף עם מועצת הפועלות ע"ש בבה אידלסון.

● בית ספר מקיף על שם ז. ארן (חטיבת ביניים וחטיבה עליונה).

● מסלול הפנימיות לילדי תה"ל בשיתוף עם הסוכנות.

● מכללות וסמינרים — המתוכננים בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות.

בקריית החינוך שבדרום אשר משתרעת על שטח של 250 דונם בערך, בדרום מזרח העיר, נעשות הכנות להקמתם של ארבעה מוסדות חינוך על יסודיים גדולים, לפי הפירוט הבא:

● בית ספר תיכון מקצועי ע"ש שושנה ספיר.

● בית ספר תיכון מקצועי דתי.

● בית ספר תיכון ניסויי, בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות ובית הספר לחינוך של אוניברסיטת תל־אביב.

● בית ספר תיכון למוסיקה "תלמה ילין".

אושרה תכנית העבודה של השירות לשמירת איכות הסביבה

תכנית העבודה של השירות לשמירת איכות הסביבה אושרה בימים אלה ע"י צוות נציגי שרי הממשלה שהוקם לצורך נושא זה — על־כך מסרו ביום ג' מנכ"ל משרד־הפנים ד"ר חיים קוברסקי העומד בראש הצוות, ומנהל השרות ד"ר אורי מרינוב, במסיבת עתונאים שנערכה בירושלים.

עם מתן האישור קיימת, זו הפעם הראשונה, תכנית מעשית־אופרטיבית להערכות בנושא איכות הסביבה בישראל.

מנכ"ל משרד־הפנים ציין, כי השרות לאיכות הסביבה הוקם כתוצאה מהתגבשות מדיניות ממשלתית לטיפול בנושא זה, המבוססת על ארבעה עקרונות:

● כל משרד ממשלתי חייב בתהליך קבלת ההחלטות לשלב את שיקולי איכות הסביבה, ויקים לצורך זאת פורום מקצועי מיוחד.

● החלטות בעניני סביבה בנושאים הנמצאים בתחום אחריותם של יותר ממשרד אחד, חייבות להתקבל בפורום בין־משרדי.

● חלק גדול מבעיות איכות הסביבה יכולות להיפתר ע"י תכנון מוצע מראש ויש לעשות את כל המאמצים על־מנת ללכת בדרך של תכנון לעומת טיפול במפגעים שנוצרים לאחר מעשה.

● השרות לאיכות הסביבה יהיה מוקד ממשלתי מרכזי־מקצועי, שיעזור באיסוף המידע הנחוץ ויוכל לייעץ למשרדים השונים בבעיות איכות הסביבה.

קוברסקי אמר, כי התכנון הפיזי בישראל נמצא כיום בפיגור של כ־4 שנים במילוי החובות שהוטלו עליו לפי חוק התכנון, אולם לדבריו ניכרת בשנתיים האחרונות תנועה בנושא זה. תכניות־המיתאר המחוזיות נמצאות עתה בשלב של סיום, ובשלב של הכנה נמצאות 150 תכניות־מיתאר מקומיות ו־15 תכניות מיתאר ארציות. "בגמר התכנון — הדגיש מנכ"ל משרד־הפנים — תהיה למדינה תכנית המיתאר הארצית שלה, שתהווה בסיס להתפתחות סביבתית נאותה".

להלן אמר קוברסקי, כי לשם השגת המטרה ולהחדרת שיקולי איכות הסביבה להערכת התכנון הפיסי בארץ נעשו שלושה צעדים:

● יו"ר המועצה הארצית לתכנון ולבניה (קוברסקי) מונה כיו"ר צוות נציגי השרים לעניני איכות הסביבה.

● מנהל השרות לשמירת איכות הסביבה, ד"ר מרינוב, מונה כיועץ המועצה הארצית לתכנון ולבניה — לעניני איכות הסביבה.

● משרד־הפנים יתמנה מטעם נציגי הסביבה שייעץ ללשכת. (ס)

מת נתן כספי

נתן כספי, מראשוני עובדי התיאטרון הישראלי התיאטרון הלאומי "הבימה", מת אתמול.

היום בשעה 12.30 יובא ארונו לבית "הבימה", ובשעה 1 תצא לוויתו לבית־העלמין בקריית־שאול.

תורחב פעולת "מעון לעובד"

יותר מ־2500 משפחות וזוגות צעירים קיבלו הלוואות בעזרת ההסתדרות מקרן "מעון לעובד", לפתרון בעיות דיור, ולשיפור תנאי הדיור של משפחות מרובות ילדים — מסר חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות ויו"ר ועדת קרן "מעון לעובד" ישראל קיסר בכינוס רכזי ועדות שיכון במוסדות הפועלים.

קרן "מעון לעובד" מיועדת להטבת תנאי הדיור לחברי הסתדרות מחוסרי אמצעים ומוגבלי יכולת, אשר מסיבות שונות נמנעת מהם רכישת דירה באמצעות הממשלה. לבקשות בשנים 1971־72 העניקה הקרן הלוואות בסך 7,342,000 ל"י.

ההלוואות ניתנות לדירות הנרכשות מחברת "שיכון עובדים", מקבלנים פרטיים ולדירות מיד שניה, לתקופה של 25 שנה וברבית של 11 אחוזים ללא הצמדה.

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
ישראל פוזנסקי ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה
ביום א', ה' באלול תשל"ג, 2.9.73, בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון (נפגשים ליד השער הישן)
אוטובוס מיוחד יעמוד לרשות המשתתפים באזכרה, ליד ביתו של המנוח, רח' י. ל. גורדון 80, בשעה 3.30 אחה"צ
לכל מנחמינו בכתב ובעל"פ נתונה תודתנו
אשתו: פועה
בניו: איתן ויצחק
משפחת זבלודובסקי
משפחת ילינוביץ
משפחת שפירא

ביום ראשון ה' אלול 2.9.73
נתייחד עם יקירנו
אברהם כהן ז"ל
במלאות שנתיים למותו נפגשים ליד שער בית הקברות בקריית שאול בשעה 3.30 אחר הצהרים.
המשפחה

אבלים וחפויי ראש אנו מודיעים בצער על מות יקירנו
נתן כספי
בר ליובש מגדל
ארונו יוצב בבית "הבימה", היום יום חמישי, ב' אלול תשל"ג, 30.8.73 בשעה 12.30 בצהרים, משם תצא הלויה לבית־העלמין בקריית־שאול.
המתאבלים:
אשתו טובה
בנותיו אלישבע וגדעון גלז
הראלה ויהודה תכלת
אחותו פנינה גולדשטיין
משפחות רוגצקה, קלעי, ארזי, פלדבן, מנקין
וכל יתר בני המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
אבינו, אחינו, וסבנו היקר
נתנאל גילר ז"ל
הלויה התקיימה אתמול יום רביעי א' אלול תשל"ג 29.8.73 בבית העלמין בחולון.
אחותו: שרה שטול ומשפחתה
בתו: שולמית פלג ומשפחתה
בנו: ישראל גיל ומשפחתו
בתו: שרה שאוב ומשפחתה
בנו: חיים גילר ומשפחתו
וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל
יושבים שבעה בבית בנו ישראל גיל רחוב בלפור 9 תל־אביב.

מ.ל.ג. חברה ישראלית לרכב ואוטובוסים בע"מ
השתתפותנו הכנה באבלו של
מר ישראל גיל
על מות
אביו ז"ל

בצער רב אנו מודיעים כי
דינה קליר (לבית רוזניק)
איננה
הלויה תצא היום, יום חמישי ב' באלול תשל"ג בשעה 2.00 אחה"צ מביתה, אחים טריבס 7 רחובות, לבית העלמין המקומי.
המשפחה המתאבלת

אנו משתתפים בצערם של חברינו
ישראל גיל וחיים גילר
על מות
האב ז"ל
אגד ההנהלה והחברים

לאולה וגדעון ברדיצ'בסקי
באבלכם הכבד במות הבעל והאב
מתתיהו (טיוני) ז"ל
היקר בבני אדם
משתתפים:
ברסוקר, נחמני
גולדנברג, צירולניקי
זיו, קורדונסקי
הורוביצנסקי, שבסיס
לדור, שלוני
מצלר

לחברנו ישראל גיל ידיד מזכירות אגד
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
חברי הנהלת "אגד"

אנו מודיעים בצער רב על מות
סבא רב **צמח קופרניק**
בשיבה טובה
ההלויה התקיימה בגבעת ברנר ביום ד' א' אלול (29.8.73).
המשפחה ובית גבעת ברנר

אבלים
על פטירתו הפתאומית של עובדנו הותיק החבר
אוטו (אוטק) בירן ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה
בית המשביר המרכזי

החברה להגנת הטבע
משתתפת בצער המשפחה ובית "השדה"
על מותו של
יצחק פישלר ז"ל

למשפחת בירן
אתכם באסונכם בהלקח החבר
אוטו (אוטק) בירן ז"ל
חבריו לעבודה
מחלקת חומרי בנין
המשביר המרכזי

הננו משתתפים באבלם הכבד של חברינו
אברהם חזן
מרקו חיימוביץ
במות **אביהם ז"ל**
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
חיפה והמחוז

על מותו ללא עת של
ש. וקשל ז"ל
מעובדיה הותיקים של מרכז תנובה
אבלים ומשתתפים באבל המשפחה
שווק בוטנים וכותנה בע"מ

מפלגת העבודה הישראלית — מפ"ם
המערך בחולון
משתתף באבלו של החבר
משה רינת
במות **אמו ז"ל**
בעבודתך הציבורית תמצא ניחומים
הנהלת המערך

שרותים חשמליים מכניים
חברת בת של מקורות חברת מים בע"מ
משתתפת באבלו של
שלמה רבינר ומשפחתו
על מות אביו
שמואל רבינר

למשה רינת
אנו משתתפים באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
בית אוהלו בעמק הירדן

هكذا من الأصل

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

ההתאחדות לכדורגל מסרבת להכיר באיגוד השחקנים

כדורגלן שיהיה חבר באיגוד לא ישחק בליגה. — נדחתה בקשת השחרור של שפיגל לשטרסבורג. — הוקמה ועדה לטיפול בתביעות השופטים

מאת אליעזר מעוה

כדורגלן אשר יהיה חבר באיגוד שחקנים כלשהו לא יוכל לשחק בכל קבוצה שי־תהיה מאוגדת בהתאחדות לכדורגל — באזהרה זו יצאה אתמול מזכירות ה־התאחדות לכדורגל בישיב־תה השבועית.

המזכירות דנה אתמול בבקשת מספר שחקני כדורגל בכירים מה־ליגה הלאומית להכיר בהתאגדותם. הבקשה הוגשה ע"י עו"ד חיים ליפקין.

ההחלטה שלא להכיר באיגוד ה־שחקנים, שנתקבלה ע"י חברי המז־כירות פה אחד, נומקה בכך כי הקמת איגוד כזה נוגדת תקנון ההתאחדות האומר כי שחקן כדור־גל הרשום כחוק בהתאחדות אינו רשאי להיות חבר באיגוד שחק־נים כלשהו. כמו כן לא תוכל קבוצה לרשום לשורותיה שחקן שיהיה מאוגד והדבר כולל גם את השחקנים הרשומים עתה.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל דחתה גם על הסף את בקשתו של מכב נבחרת ישראל ומכבי תל־אביב לשעבר, גיורא שפיגל, ל־שחרור לקבוצה הצרפתית שטרס־בורג בה הוא חתום על חוזה ואף החל להתאמן.

בקשתו של שפיגל נתמכה בבק־שת קבוצתו בארץ, מכבי תל־אביב, שישב ראשה בידי בית ה־לוי הודיע להתאחדות כי אינו מת־נגד לשחרור ואף חתם על שיחרור האגודה לשחקן. בהודעת הקבוצה נאמר, כי הגיעה למסקנה שאין כל טעם להלחם עם השחקן על הי־שארותו בקבוצה. אולם, גם בסו־גיה זו היתה נאמנה המזכירות לתקנון האוסר מתן שחרור בין־לאומי לשחקן שהוא מתחת לגיל 28. שפיגל הוא בן 26.

כתוצאה מכך יאלץ שפיגל להמ־תין עוד כחודש וחצי עד גמר תקופת ההסגר הבין לאומי שלו ו־אז יוכל לשחק בקבוצה הצרפתית מבלי לקבל לכך היתר מקבוצתו.

יצוין, כי הליגה הצרפתית כבר החלה והיא כעת בעיצומה.

נוסף לבקשה להקמת איגוד שח־קנים התייחסה מזכירות ההתאחדות לכדורגל גם לבעיות איגוד השופ־טים. על שולחן המזכירות הונחו אתמול לראשונה התביעות הכס־פיות של שופטי הכדורגל. היות וההתאחדות לכדורגל אינה מעונ־יינת להכנס לעימות עם שופטי הכדורגל, ערב פתיחת העונה, היא החליטה לטפל בבעיות בצורה יסו־דית ולשם כך בחרה ועדה מקרב חברי המזכירות שתלבן את הבע־יות.

בועדה יהיו חברים נציגי שלושת המרכזים הגדולים. בראשה יעמוד יו"ר ההנהלה, מנחם הלה. סגניו עזריקם מילצין ואריה קרמר והגז־בר מנחם אריאב.

צליחת הכנרת העממית תערך ב־8 בספטמבר

הצליחה העממית ה־20 של הכנרת תיערך ביום שבת ה־8 בספטמבר, מחוף חאון לחוף צמח.

בצליחה, המתקיימת במסגרת אי־רועי הכ"ה למדינה המאורגנים ע"י מרכז הפועל, ישתתפו כ־10,000 צולחים, מסניפי הפועל וממקומות עבודה.

מרכז הפועל מארגן השנה סידרה של משחים עממיים תחת הסיסמה "מבצע שלושת הימים". בין היתר יתקיימו משחי קריעת ים־סוף, נהריה — שבי־ציון, "דליה" בחוף אשקלון ו"אנדרומדה" בת"ים.

משחק הכדורסל ישראל־יוון — בטלוויזיה

רשות השידור תעביר בטל־וויזיה, בשידור ישיר, את מש־חק הכדורסל הבין־ארצי בין נבחרות ישראל ויוון שייערך הערב בת"א — בשעה 20.50.

גונזאלס ואוקר יתמודדו בסבוב ה־1 באליפות ארה"ב

פנשו גונזאלס ותום אוקר ייפ־גשו כבר בסיבוב הראשון של אליפות ארה"ב הפתוחה בפורסט־הילס.

סטן סמית, המדורג מספר 1, יתמודד עם הצרפתי פרואסי ואילו איליה נאסטסה, אף הוא מדורג מספר 1, ישחק נגד טניסאי קו־לומביאני.

באליפות יטלו חלק טובי אוחזי המחבט בעולם. בפעם הראשונה יהיו הפרסים לגברים ולנשים ש־ווים. למנצחים יוענקו 25,000 דו־לאר.

● מזכירות ההתאחדות לכדורגל בחרה בועדה מיוחדת שתדון בהנ־צחת שמו של צבי ברים ז"ל, מבכירי עסקניה לשעבר. בועדה יהיו חברים: יו"ר ההנהלה מנחם הלה, סגניו אריה קרמר, עזריקם מיל־צין, זאב שחר ויהודה ליליך.

נודע כי קרן השחקנים יקרא על שם המנוח.

4 לאומיות ישתתפו בשבוע הבא בטורניר מיני־כדורגל

טורניר פתיחת העונה במיני־כדורגל יתקיים ביום שלישי בשעה 8.00 בערב, בהיכל הספורט ביד־אליהו.

בטורניר ישתתפו ארבע קבו־צות הליגה הלאומית — מכבי ת"א, מכבי יפו, הפועל פתח־תקווה ו־בני־יהודה.

הטורניר יתקיים על המתקן ה־מיוחד למיני־כדורגל, שהובא בער־בה שעברה מאנגליה ואשר עליו נערך במאי האחרון הטורניר הבין־לאומי בו השתתפו ארבע קבוצות אנגליות.

במסגרת הטורניר יתקיימו ביום שלישי שבעה משחקים.

יהיה זה הראשון בסידרת טור־נירים דומים המתוכננים לעונה זו.

רבים ממנהלי וממאמני קבוצות הליגה הלאומית הביעו את רצונם להשתתף במשחקי המיני־כדורגל, המקובלים היום באירופה והמאפ־שרים הכנה מצויינת לקראת מא־בקי הליגה.

בהמשך העונה תיערך גם אלי־פות רשמית של הליגה הלאומית במיני־כדורגל, והאלופה תזכה ב־נסיעה לאנגליה, ותשתתף שם ב־אליפות הבין־לאומית המסורתית הנערכת בסתיו, באיצטדיון "ומב־לי" שבלונדון.

ספורט טוטו

השבוע

מינימום פרס ראשון 100 אלף ל"י

*

מינימום כלל פרסים 200 אלף ל"י

היום מועד אחרון למסירת טפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו כל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

ג'ק אייזנר (מס' 14) מישראל מנסה לחסום את קליעתו של כדורסלן אאובורן מארה"ב במשחק שנערך שלשום ונסתיים בנצחון ישראל בתוצאה 109:79.

ידיעות אחרונות

המוסף לשבת — 7 ימים — השבועון לכל המשפחה

החוכמות והחוכמה של הנרי קיסינג'ר

אנקדוטות מהקאריירה הרבגונית של הפליט מגרמניה שנעשה פרופסור בהרווארד, יועץ לנשיאים, משכין שלום בין העמים וחומד חיים.

*

היכלי לנינגרד

תלת־שיח יהודי ברכבת לבירת הצארים: "הבאנו שלום עליכם" בלב הקרמלין. מאת שלמה שמגר

*

הרוסים באים לפיתחת רפיח מאת אביעזר גולן

*

מחוז הבחירה של לובה חץ מסילבי קשת

*

מי אתה אל־תומי? מאת יחזקאל אדירם

*

תקופת הבחירות — עת לתביעת זכויות מאת שולמית אלוני

*

מלך האוטוגראפים מאת עמנואל בר־קדמא

לחיות בשולי עיר גדולה מכירה פומבית מאת אהרון בכר

*

בריג'יט בארדו: גבר אינו סירת־הצלה מפני הבדידות בראיון עם פול גיאנולי, מיוחד ל"ידיעות אחרונות"

מדוריהם הקבועים של:

חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי וזיווה יריב.

לגליון יצורף שי מיוחד לקראת פתיחת שנת הלימודים

מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר מקומית.

"תכנית מס' חפ/1028/ב' — בינוי ברח' הלל — שדרות ארים, גוש 10810" — המהווה שינוי לתכנית מס' חפ/229 תכנית המיתאר של העיר חיפה — שהודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים 1848, תשל"ב, עמ' 2350.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריטים המצורפים אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, וכל מעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

י"א בתמוז תשל"ג (11 ביולי 1973)

נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

ילקוט הפרסומים 1938 ס"ז באב תשל"ג, 1.8.1973

שתי הפתעות באליפות ישראל לנוער בטניס

שתי הפתעות נפלו אתמול ב־אליפות ישראל לנוער בטניס ה־נערכת במגרשי ימק"א בירושלים.

במשחקים לפניסאים עד גיל 16 ניצח דני גולדברג (מכבי ת"א) את ואילן שר (מכבי ראשל"צ) 4:6 4:6 ובמשחקי הבנות גברה חגית צוברי (מכבי ת"א) על תמר לוין (הפועל צהלה) 6:4, 4:6, 4:6.

אתמול נערך גמר זוגות בנות עד גיל 16, של הרותי וחגית צוברי ניצחו את רונית הלר ותמר לוין 4:6, 7:6, 3:6.

שאר משחקי הגמר ייערכו ה־יום.

ברצלונה זכתה בטורניר

קבוצת ברצלונה זכתה בטורניר בין־לאומי בספרד לאחר שגברה בגמר על בורוסיה מינשנגלדבך 3:5, בבדיקרב מן הנקודה הלבנה.

30,000 צופים בטורינו חזו ב־בכורתה של יובנטוס המקומית על נבחרת בולגריה 0:2. גם נבחרת רומניה כשלה מול קבוצה, הרטה ברלין, כשסיימה עמה בתיקו 1:1.

הקבוצה ההונגרית הנבכר הביסה את צ.ס.ק.א. מוסקוה 0:6.

הקרב פורמן — רומאן במוצ"ש

הקרב על התואר העולמי באג־רוף במשקל כבד בין האמריקאי ג'ורג' פורמן והפורטוריקאי ג'ו רומאן, שייערך בשבת בטוקיו, יועבר בשידור טלוויזיה ישיר ל־22 מדינות.

מארגני הקרב מסרו כי עד כה נמכרו למעלה מ־70 אחוזים מן הכרטיסים שהוצאו לקרב. ב־אולם בו ייערך הקרב 14,000 מקומות ישיבה.

הפועל פ"ת הביסה את הוד־השרון 0:11

קבוצת הפועל פ"ת גברה אתמול במשחק אימון על קבוצת הפועל הוד־השרון בתוצאה 0:11.

את השערים הבקיעו סיני, רמלר, בחיקובסקי ורובינשטיין (2 כ"א), רוזנטל, נורמן וסטוצינ־סקי.

בשבת תתמודד עם הפועל פ"ת במשחק ידידותי נגד מכבי ת"א.

התיאטרון הישראלי

הערב 30.8

הבימה:

נשי וינדזור העליזות:

תל־אביב האולם הגדול

בחיפה
בבית המשפט המחוזי

תיק קיום צוואה 1087/73

הזמנה

בענין: צוואת המנוחה אדית בריגר לבית שטיינר ז"ל מחיפה שנפטרה בחיפה ביום 15.7.73.

המבקשת: אליזה (עליזה) לוי לבית בריגר משער העמקים ד' סוזאן שירלי־סמית לבית בריגר מאנגליה, אוקספורד.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם ל־התייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם מדוע לא תקויים ולא תי־רשם הצוואה האחרונה, ומדוע לא תינתן תעודה קיום צוואה למב־קשות, שאם לא כן יגש בית המשפט ליתן תעודה זו כאמור.

א. ד. חרמון, שופט
רשם

הלוח החדש דבר

דירות למכירה

● במרכז פתח־תקוה למכירה דירות פאר 3—4 חדרים. לפנות בפרטים: "גספים", רחוב ההגנה 17, פתח־תקוה, טל. 919383.

● סולל בונה נתניה מונה ל־מכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים ב־נתניה והוד השרון. פרטים במשרד רחוב הרצל 51, טלפונים — 053—23968, 053—28934.

חקלאות

● בקשות לפטנטים הוגשו ל־מקטפות הדרישות לאבוקדו, הד־רים ופירות אחרים, שמכירתן תת־חיל בקרוב. פעולות בדייקנות בגובה ע"י מכשיר מוט אלומיניום ושרוול. לפנות רוזנברג, טלפון — 03—927114 בשעות 22.30—22.00.

מכוניות

● זכית!!! הרוכש מכונית ב־מרכז למכוניות מחודשות בע"מ זוכה במכונית משופצת ובאחר־יות מלאה לטיבה הן מבית התורשת "אוטוקרס" והן מ"מ.ל.מ.", בקר ותיווכח. במקום ניתן להשיג סו־סיות חדשות מכל הסוגים בהס־פקה מהירה. המכירה בתנאים נו־חים ובתשלומים. "מ.ל.מ.", מרכז למכוניות מחודשות. רח' בן שמן 10 תל־אביב, ימינה מגשר נחלת יצחק. טל. 251980.

● מציאה!!! סוסיתא דגם חדש, שנת יצור 1974 במחיר הישן. אס־פקה מידית, רק בסוכנות המרכ־זית "רכב ישראלי" דרך בן־צבי 33 (ליד בלומפילד) טל. 820־192.

● סוסיתות — דגמי 1974. הספ־קה מידית, כמו כן משופצות ע"י "אוטוקרס" והחלפת מישנות ל־חדשות. "סוסיתא" רמת־גן ז'בו־טינסקי 111, טלפון 798474.

● בהזדמנות!!! סוסיתא משר־פצת מהיצרן — לצרכן במודלים הישנים רק ב"רכב ישראלי". ה־סוסיתות המשופצות כוללות אח־ריות המפעל, טסט לשנה, העברת בעלות, טיפול 1000 ב־3000 חי־נם. תנאי תשלום מצויינים. פנה לדרך בן צבי 33 (ליד בלומ־פילד) טל: 820־192.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1083/73

בענין: עזבון המנוח שלום קרויסורו ז"ל.

המבקשת: חוה (קרויסורו) שורץ ע"י ב"כ עוה"ד אורי סגל ו/או נחמיה להב ו/או גבריאל שהסמן מרחוב הרברט סמואל 66 חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו ירושה ה־מנוח הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הי־רוצה להתנגד לה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. ד. חרמון, שופט
רשם

תל־אביב

אגודת סופרי יידיש "בית לייוויק"

במוצ"ש ב־1.9.73 בשעה 8.30 בערב יתקיים הקונצרט הראשון אחרי סגרת הקיץ עם השתתפות ה־זמרה הידועה קסטין אחרי שובה מסיבוב הופעות בארה"ב. בתכ־נית חדשה של שירות מבחרות בספרות יידיש. משתתפת הפסנתר־נית הידועה ברברה מאלה.

כרטיסים להשיג יום יום משעה 9—1 לפנה"צ טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 בערב.

לח"כ **משה ורטמן** ורעיתו

ברכת מזל־טוב

לנשואי הבן

אלישע עם בחי"ל **גילה**

סניף מפלגת העבודה קרית־טבעון
חברי הסיעה במועצה המקומית קרית־טבעון
מועצת משנה לפועלי קרית־טבעון

לח"כ **משה ורטמן** ולרעיתו

לנשואי הבן

אלישע עם בחי"ל **גילה**

מיטב הברכות והאיחולים

סניף ההסתדרות קרית־מוצקין
סניף מפלגת העבודה קרית־מוצקין
ארגון אמהות עובדות קרית־מוצקין

לח"כ **משה ורטמן** ורעיתו

מזל־טוב וברכות לבביות

לנשואי הבן

אלישע עם בחי"ל **גילה**

סניף מפלגת העבודה קרית־ים
חברי הסיעה במועצה המקומית קרית־ים
מועצת משנה לפועלי קרית־ים

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נוסדה בידי ברוניסלב הוברמן * יועץ מוסיקלי זובין מהטה

העונה הל"ח * תשל"ד * 1973/74

חיפה

10 קונצרטים למנויים

אודיטוריום ע"ש דארוף ב"היכל התרבות"

חדוש כרטיסי המנוי החל ביום א' 2.9.73 בבשרדי התזמורת, בבית הקרנות, בכל יום בשעות 10—13, 16—18, בימי ששי מ־10—13 בלבד.

לנוחיותך ניתן לחדש את כרטיסי המנוי בדואר, כפי שפורסם בפרוספקט שנשלח למנויים.

יתר פרטי התכנית בפרוספקט שנשלח למנויים.

1.	זובין מהטה, מנצח	רודולף סרקין, פסנתרן
2.	שלום רונלי־ריקליס, מנצח	קלאודיו אראו, פסנתרן
3.	פול פאראי, מנצח	אורי שוהם, חלילן
4.	פטר מאג, מנצח	יאנוש שטארקר, צלן
5.	לורנס פוסטר, מנצח	יהודי מנוחין, כנר
6.	לוקאס פוס, מנצח	אלפרד ברנדל, פסנתרן
7.	וורנר טורקאנובסקי, מנצח	משה מורביץ, כנר
8.	אנטאל דוראטי, מנצח	אילן רוגוף, פסנתרן
9.	רפאל קובליק, מנצח	ניקיטה מאגאלוף, פסנתרן
10.	זובין מהטה, מנצח	יצחק פרלמן, כנר

חבר הסתדרות! תן סיכוי לשנוי! הצבע

חל טעם

הליכוד
גח"ל
הרשימה הממלכתית
המרכז החפשי
בהסתדרות

33 ישובים מסונפים לל״ע מנוה־אטי״ב שעל החרמון ועד די־זהב במפרץ שלמה

33 מושבים, קיבוצים וכפרי נוער מסונפים לל״ע, החל ממושב נוה־אטי״ב שעל החרמון וכלה בדי־זהב בואך שארם־א־שייח. בתמונה: צעירי מושב תימורים במיפגן ספורטיבי. מר י. בר־לבב, מזכיר מושבי העובד הציוני מסר לאחרונה, כי התנועה מתכוננת להקים ישוב חדש בבקעת הירדן.

על „שיכון העובדים" לבנות בעיקר ל„עמך" ולזוגות צעירים

שיחה עם צבי וולף, חבר מזכירות חברת העובדים

מאת אהוד דרון

„הדמיותה של חברת עובדים קופרה באורח ניכר בשנים האחרונות. מבינן, כי הדבר אירע בד בבד עם זניחתן של עמדות אידיאולוגיות מאובנות מצד אנשי הממסד" — אבחנה זו קבע באחרונה צבי וולף, חבר הוועדה המנהלת של חברת העובדים מטעם תע״ל (ל״ע) בשיחה עם עמיתי־ידיעות. השותפים הבכירים לניהול המשק ההסתדרותי.

ההריגה מקיפוני אידיאולוגיה של כפאיי יש׳ל הסוציאליזם המיושן באה לא פעם בעקבות אימוץ הצעות ויוזמות של תנועת העבודה הליברלית, אלא, שלצתם רוזוקות מצויים „הורגים" המדים בכך. בי דרך כלל, לאחר שמתקבלת יוזמה חיובית בתחומי ההסתדרות והמשק, יש המנסים להסתיר, כי מקורה בל״ע.

תועלת בשיתוף ההון הפרטי

לא רחוקה התקופה, בה היתה תנועת העבודה הליברלית בודדה בתביעה למען שיתוף עובדים ברווחי המפעלים ודוברי „הסוציאליזם" הישראלי לא אבו לשמוע על כך. כיום, זה דעין פופולארי ומקובל בהחלט על זרמים אלה.

מאידך, נתקלה תע״ל בהתנגדות מוחצת לשתוף הון פרטי במפעל חברת העובדים. כיום, הוכיח את עצמו שיתוף זה מעבר לציפיות: ב„סולתם" (עם גורמים פיניים), ב„פניציה" (עם בלגים), בקריית־ה־

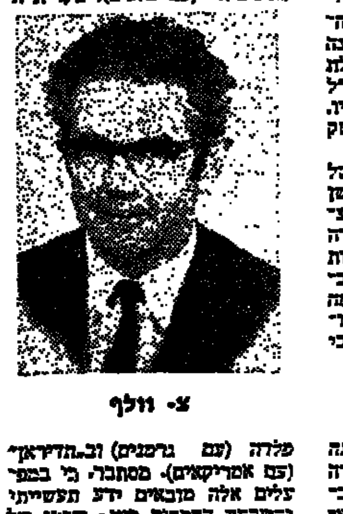

צ. וולף

פלדה (עם גרמנים) וב„הדיראק" (עם אמריקאים). מסתבר, כי במפעלים אלה מובאים ידע תעשייתי והשקעה החסרים כאן; שכויר של הפרטל משופר ואף קיימת השתתפות ברווחים, מפעלים שהתהבטו בעבר בקשיים מרובים (כמו קריית־הפלדה), עלו עתה על דרך המלך. מכאן — שרעיון שיתוף ההון הפרטי הביא תועלת לעובד, למפעל ולמשק ההסתדרותי גם יחד. על אף צרות־העין המתגלית לעתים, אי־אפשר להתעלם מתרומתה של תנועת העבודה הליברלית באימוץ עקרון השותפות על־ידי חברת העובדים.

דגש על דיור לזוגות צעירים

אחד המאבקים הנוספים לרביזיה קשור בשכון־עובדים. מסביר צבי וולף: התסיסה בקרב הציבור הרחב, תופעות הפרוטקציוניזם ל„אנשי שלומנו", העדפה המפורשת בבניית „דירות עיליות" במרכז הארץ ומיעוט הדאגה לצרכי שיכון זוגות צעירים ועולי הפיתוח — כל אלה העסיקו את תנועת העבודה הליברלית במשקל עדיפות גבוה גם לפני הסערות הציבוריות בנושא זה. תע״ל הגישה בסתיו 1972 הצעת החלטה בת 4 סעיפים למינהלת חברת העובדים: לאחד הצרכים המיוחדים בהרחבת מתן פתרונות דיור לזוגות צעירים ולמשפחות מעוטות אמצעים. הזקוקים לשיכון, על שיכון עובדים להפנות לא פחות מ־80% מכלל היקף עבודתו לבניית שיכונים כסדירים ובינוניים בגודל של 65 מ״ר עד 85 מ״ר. בנייתן של דירות־יוקרתיות ומגורי עילית במרכז הארץ (בגודל של 90 עד 125 מ״ר) לא תקיף בשום מקרה יותר מ־20% מכלל הבניה.

סיוע סלקטיבי

בסעיף שני מוצעת דרך להנחלת המדיניות של פיזור האוכלוסיה, שיש לה עתה הזדמנות היסטורית: אלפי זוגות צעירים ומשוחררי צה״ל מחפשים פתרונות דיור בערי פיתוח; על שיכון־עובדים להקים 50% מן הדירות שלו בישובי־פיתוח. זאת ועוד: מדיניות המשכנתאות והסיוע של קרנות ההסתדרות עבור דיור לזוגות צעירים, צריכה להיות סלקטיבית על־פי האיזורים ויכולת המשתכן.

עוד ביטוי אישקד הגיש צבי וולף את סעיפי ההצעה: בבנין שיכון עובדים. ואחת מהן קראה לבנון את האפשרות של ביטול או הגבלת מחיר הדירה לזוקק הבניה בתקופת הבניה, דבר שמגב צליות מסחררות במחיר הדירה מתחילת הבניה ועד להשלמתה.

אלה הן רק אחדות מבין הנקודות, אשר בהן עושה תע״ל לביטוי עמדותיה העקרוניות. כשם שהלכה עד כה הרשמה הישגים גברים, תמשיך בדרך זו ותמצא יותר ויותר עמדותיה, כי הצעותיה מוכחות כמתאימות ביותר לכלל העובדים המשק.

עזיבת עיירות פיתוח ע״י צעירים — סכנה לעתידן

השר קול

„קידום עיירות הפיתוח בישראל צריך להיות האתגר הראשון במעלה בסולם העדיפויות של הממשלה. הדור הצעיר המשכיל, בוגרי תיכון ואוניברסיטאות, אינו משתלב בחיי עיירות אלו ונוטש אותן. עובדה זו מעלה בפיוון שלילי לגבי עתידן של העיירות והביגוד להגכיה מיזור האוכלוסיה — אמר השר קול, במיפגש פעילים של המפלגה הליברלית העצמאית (לי״ע), שנערכה בקריית־שמונה.

השר מ. קול הדגיש, כי יש לתת לדור הצעיר המשכיל בעיירות הפיתוח משאבים ואפשרויות, כדי להירתם לקבלת אחריות לעתידם של מקומות אלה. הבחירות לרשויות המקומיות ולמועצות הפועלים, שתיערכנה בקרוב, פותחות הזדמנות גדולה לצעירים ומשכילים לקבל אחריות ולהזדהות עם היישובים ועתידם.

העליה התלולה ביוקר הבנייה — שערוריה

ה. זיידל

במיפגש פעילים של הליברלים העצמאיים בהנהגת הת־ [illegible] ח״כ הלל זיידל, חבר הועדה ה־ [illegible]

מרכזות של ההסתדרות, על עליתו החדשה של מדד־יוקר הבנייה בשיעור של 6.8 אחוזים בחודש יולי. במשך שנים לא היתה עליה כה גדולה בבנייה בחודש אחד, והמדד העליה במחיר הם שערוריה — אמר.

זיידל הדגיש, כי מחירי הדירות למשתכנים ולשיכונים צעירים ביותר לזוגות צעירים ולאנוחים, הרוצים להחלץ מתנאי התדירה, מוקירים. כבר לשחקים ולרבבות צעירים לשכירים, אין אפשרות ל[illegible] לדיור אנושי.

של הממשלה וההסתדרות לפקוח־עין על הנעשה בתחום מחירי הבנייה הן בקרב חברות ציבוריות והן בקרב יזמים פרטיים, כדי לבדוק באיזו מידה יש הצדקה אובייקטיבית להעלאות המחירות כגון אלה, במשך חודש אחד.

על הממשלה להסכים לחקיקת חוק הזכאות לשיכון, המבוסס על קביעת קריטריונים אובייקטיביים לזקוקים לשיכון באורח זמני ולשחרר לבנייה קרקע עירונית במחירים מוזלים, כדי להפסיק את האמרת המחירים ואף להשפיע על הורדתם. דירות מגורים סוף־סוף אינה מותרות במדינת ישראל — סיכם זיידל.

י. שערי: זכויות סוציאליות לפי חוק — ולא כחסד

ח״כ שערי

האורח, הזקוק תכופות לפתרון בעיות קופל: אין לבי לפנות, אין עם מי לדבר. אנו רוצים, שכל אזרח, הזכאי לזכויות סוציאליות לא יצטרך לחזר כעני על הפתחים וילך מפקיד לפקיד ויישלח ממוסד למוסד, אלא יקבל את הזכויות האלה על פי חוק. לכן, מציעים הל״ע חוק מגמה לכל האזרחים, חוק לזכאות לשיכון, מרכז־השלומים לסעד, שגם הוא צריך להינתן לפי חוק — אמר שר התיירות, ח״כ י. שערי, באסיפת ל״ע בבת־ים.

יותר על כן: אנו רוצים שהחוקים יכללו את כל האוכלוסיה ולא שהביטוח הסוציאלי יהיה סקטורלי. כל אזרח מהוקן, כל אזרח יכול להיות חולה, סוגים רבים, בלי הבדל משלה הוא, זקוקים לשיכון. הזכויות צריכות להיות לפי המצב הכלכלי, הגיל, הדיור של האזרח ולא לפי מקצועו או מעמדו או השתייכותו הארגונית או המפלגתית. מצב זה מביא, שדווקא החלשים אינם נהנים מביטוח פנסיה או ביטוח בריאות החוקים אינם משלמים.

יש גם כאלה, המסכימים לחוק, אך רוצים שהביצוע ייעשה על־ידי קופות שונות, קופות־חולים או פנסיה או כיו״ב. כאן, יש אינטרס מפלגתי. רוצים לקחת מהכלל, על פי חוק, אבל החלוקה תיעשה על־ידי גורמים סקטוריאליים, כדי לחזק את כוחם.

הל״ע רוצים שכלל המדינה — הנושאת באחריות, היא תהיה גם הנותנת. אז כל אזרח יהיה חופשי יותר. הוא תלוי בחוק, אך לא בארגונים, במפלגות, ובפקידים.

יש לבחון הנהגת שבוע־עבודה בן חמישה ימים

נוכח ההצלחה של הנהגת שבוע עבודה בן חמישה ימים בארצות־מערב שונות ובמפעלים מסוימים בישראל, כן הראוי לבחון בעתיד מיבחן מבנה זו גם בישראל, בהתחשב בתנאים ובצרכים המיוחדים השוררים במפעלים ובענפי עבודה שונים. יש לחתור בהדרגה להגשמת מטרה זו. תוך בחינה מדוקדקת של כל היבטי רפורמה זו, שצריכה להיות מושתתת על מו״מ בין עובדים למעסיקים, ולא על חקיקת חוק — החלטה זו נתקבלה לאחרונה לפי הצעת מר דב יוהנס, בישיבת ההנהלה של המפלגה הליברלית העצמאית (לי״ע), שנערכה בתל־אביב, בראשותו של עו״ד י. נגר.

דב יוהנס

כן הוחלט להקים צוות־בדיקה מטעם הנהלת ל״ע, שיבוא בדברים עם מומחים בתחומים שונים, בקשר לשאיפה של שבוע עבודה בן 5 ימים. על צוות־הבדיקה לדווח להנהלת ל״ע תוך 3 חודשים על מימצאיה ומסקנותיה. צוות־הבדיקה הוא בהרכב הבא: ד. יוהנס, ר. בילס, א. ריין, מ. סמולינסקי, פ. לויבזון, חנה גליקסמן.

בפתח הישיבה מסר מר זאב אסטרייכר דו״ח על כנס מנהיגי האינטרנציונל הליברלי, שנערך לאחרונה בשטוקהולם ושבו הוחלט בין השאר להכיר במפלגת ד״ר פורדה, שעומדים להקימה בקרבת הלייצחק כאחד ממבני הליברלים, המוכפים לאינטרנציונל הליברלי.

51 רשימות מועמדי תע״ל למועצות הפועלים לעומת 35 ב־1969

תנועת העבודה הליברלית (ל״ע) הגישה עתה רשימות מועמדים ל־51 מועצות פועלים לעומת 35 רשימות בבחירות בשנת 1969 — על כך מסר א. חסון, מזכ״ל תע״ל בישיבת מטה הבחירות הארצי בראשותו של ה. זיידל, שנערכה בתל־אביב.

ראשי המועמדים של תע״ל לוועידת ההסתדרות

בראש רשימת ל״ע לוועידת ההסתדרות: ה. זיידל; ראש הרשימה לוועידה החקלאית: ח״כ י. גולן; ראש הרשימה לוועידת הפועלות: ס. זינגר.

הרצף הפועל של תנועת העבודה הליברלית ל״ע, שנתכנס בתל־אביב, בראשותו של ח״כ י. שערי, אישר אור ליום ד׳ את הרכב רשימות המועמדים לוועידת ההסתדרות, לוועידה החקלאית ולוועידת הפועלות.

ראשי רשימת המועמדים לוועידת ההסתדרות הם: ה. זיידל, א. חסון, י. בר־לבב, ד. יוהנס, ד. שלומי, צ. וולף, ד״ר ב. קפלינסקי, מ. וייסוגד, סוניה זינגר וא. שק. בין חותמי הרשימה: השר מ. קול, ח״כ י. שערי, ח״כ י. גולן, ח״כ ג. אליעד, י. ברקאי, עו״ד י. ארזי, ב. כהן, עו״ד י. נגר.

ראשי רשימת המועמדים לוועידה החקלאית הם: ח״כ י. גולן, י. בר־לבב, א. סמוכסקי, פ. טאובר. בראש רשימת ועידת הפועלות: ס. זינגר, ק. מגין וע. סגסו.

ברקאי פונה לראש הממשלה להחזיר עקורי בירעם ואיקרית

פניה לראש הממשלה לשקול מחדש עמדת הממשלה, בנושא בירעם ואיקרית, לשם החזרתם של העקורים, הציע מר יצחק ברקאי, מזכ״ל המפלגה הליברלית העצמאית (לי״ע), במיפגש פעילים בתל־אביב.

מר ברקאי אמר, כי מחווה כזאת מצד ישראל היתה מתקבלת ברצון והערכה ע״י רוב העם והיה מוכיח, כי הממשלה פתוחה גם לשנות החלטה, אם היא מגיעה למסקנה, שאין ההחלטה נכונה וצודקת.

„בנושא זה מאוחדים חוגים רחבים מהימין ועד השמאל. שינוי עמדת ראש הממשלה בשאלת בירעם איקרית, דורש לא רק לכבן צביית צדק לתושבי שני הכפרים, אלא בראש וראשונה למען השקטת מצפוננו וכבודנו העצמי" — סיים מר ברקאי.

חסון: המערכים משמאל וימין — מגדל בבל אידיאולוגי

„קיימת הרגשה והיא איננה בלתי מבוססת שמוליכים את הציבור שולל אחרי מערכים פוליטיים, שיש בהם יותר קנטונים מאשר בשווייץ ויותר חשבונות אישיים מאשר בבנק הלאומי. זו השעה הכשרה לשאול, האם יאמץ הליכוד הימני לעצמו את רעיון שינוי שיטת הבחירות, שחירות מתנגדת לו; או ייאבק למען בחירות ישירות לראשי ערים, שחירות מנגדת לו; או ייצא נגד חוק באדר־עופר, שחירות תומכת בו. מאידך, על הציבור לדעת אם המערך השמאלי יכלול במצעו התחייבות מפורשת בדבר הקמת העיר ימית, שמפ״ם מתנגדת לה; או האפשרות לרכוש קרקעות בשטחים, שמפ״ם מתנגדת לה; או יכתיר את בן־אהרון, כמזכ״ל ההסתדרות, שמפ״ם תומכת בו", אמר מזכ״ל תנועת העבודה הליברלית, אברהם חסון, בכנס צעירי ל״ע, בנתניה.

„המציאות הפוליטית תוכיח, שהגושים מימין ומשמאל שומרים על קיומם, באמצעות השיטה הבדוקה של דחיית ההכרעות תחת קידומן, כשמפלטם הוא מגדל בבל אידיאולוגי — הוסיף הנואם.

שיקום הפליטים — אתגר ישראלי

מאת משה קול

שיקום הפליטים הערבים ברצועת עזה וביהודה הוא אתגר לממשלת ישראל מזה 6 שנים. הליברלים העצמאיים (ל״ע) תובעים בממשלה ובכנסת מאז גמר המלחמה, זירוז שיקומם של הפליטים, מבלי להמתין לימי השלום המיוחלים כדי לייבש ביצת־השנאה במחנות, שבהם חיים אנשים מיואשים, שהופקרו ע״י ממשלות ערב במשך 19 שנים של שלטון מצרי וירדני.

כיום טוב יותר מצבם של הערבים בשטחים ושל הפליטים מאשר היה זה אי־פעם. לכן, יש להתחיל לחסל את המחנות, לבנות שיכונים ולעבד תוכניות פיתוח ממשיות ולהגשימן. לצורך זה, יש להקדיש משאבים וגם לגייס הון בין־לאומי. שיקום הדרגתי של הפליטים הערביים בשלטון ישראל פירושו בנין תשתית רצינית לשלום עם שכנינו, ובעיקר קידום פתרונה של הבעיה הפלשתינאית, טוב נעשה, אם נשתף נציגות ערבית בפיתוח השטחים. כדי לבנות שותפות של ממש עם הגורם הפלשתינאי, שיהיה בודאי, בעתיד גורם לכל מו״מ ופתרונות שלום.

יש להצטער, שהצעותי במשך השנים האחרונות בענין שיקום הפליטים לא זכו לתמיכה. אולם עתה רוצה אני לציין בסיפוק את התהוה החיובית. כאשר השרים דיין ופרס תומכים עכשיו בהצעות אלה של שיקום הפליטים. טוב מאחר מאשר אף פעם.

מס העניים

מאת הלל זיידל

האינפלציה פוגעת בחלוקת ההכנסה הלאומית והיא איפוא אנטי־סוציאלית; היא גורמת לקצב עליה מהיר של הרווחים, בהשוואה לקצב העליה של השכר, ומגדילה על־ידי כך את אי־השוויון בחלוקת ההכנסה במשק. מאינפלציה כזו נפגעים, בדרך כלל, בעלי ההכנסות הנמוכות; העשיר מתעשר יותר והעני — נעשה עני יותר.

האינפלציה פוגעת בנכונותה של האוכלוסיה לחסוך. הואיל וערך הכסף יורד, קיימת נטיה לברוח ממנו; כלומר, להגביר את הצריכה ולהפחית את החסכון. ואכן, זה שלוש שנים בערך אנו עדים לגידול בלתי סביר של הצריכה, העולה על הגידול בתפוקה הלאומית ומרחיב בכך את הפער במאזן־התשלומים של המדינה ואת חובותיה במטבע־חוץ. האינפלציה מעוותת את חלוקת ההשקעות, וזאת, משום שהציפיה לעליית המחירים והרצון להיפטר מהכסף, גורמים לנטיה מוגברת להשקיע בנכסים, אשר לגביהם צפויות עליות מחירים גבוהות במיוחד. אנו עדים להשקעות ספקולטיביות במיבני מגורים; מגמה זו מוסברת, בין היתר, לא על ידי הביקוש לדיור כשלעצמו, אלא על ידי הציפיות להמשך העליה במחירי הדירות. האינפלציה גורמת לתהרות השוק המקומי הגואה ביצוא. באופן זה נגרמת, כאמור, הרעה במאזן־התשלומים של המדינה. החוב החיצוני שלנו כבר מתקרב לסכום העצק של 5 מיליארד דולר. דבר אשר מהווה לא רק עומס קשה ביותר על תקציב המדינה אלא גם מגביר את תלותנו בגורמי־חוץ.

המשך המגמות האלה, עלול להוליד התפתחויות חמורות ביותר. כמו האטת קצב הצמיחה המשקית, ואולי אף הקפאתה, שתוצאתה — אבטלה, משבר כלכלי וחברתי, עם כל השלכותיו על המשק, על העליה ועל כושרנו הבטחוני. שינוי מגמה זו, מותנה במדיניות שתינקט בתקופה הבאה, שלא תמיד יכולה להיות קלה ופופולרית. נהפוך הוא, היא כרוכה לעתים תכופות בשחיה נגד הזרם.

ב־1971 עלו המחירים ב־12%; ב־1972 — ב־13%; ובמחצית הראשונה של 1973 — בשיעור המדאיג ביותר — של 11%. הדרך היחידה לעצירת התפתחות מדאיגה זו — העשויה, אם לא תיחסם ללא דיחוי, להוליך לאינפלציה דוהרת — היא: הפעלת מועצה כלכלית מתאמת עליונה ובעלת סמכויות נרחבות, מורכבת מנציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, שתנקוט בכל הצעדים הנדרשים להחזרת האיזון בין השכר, המחירים, המסים והרווחים.

אופי ההסתדרות

מאת דוד שלומי

ייחודה של ההסתדרות היה בכך, שלא היוותה סתם איגוד מקצועי התובע — בכל התנאים ובכל המצבים — תוספות שכר ושיפור תנאי העבודה. היה זה ארגון עובדים בעל אחריות לאומית, שחתר לשיפור רמת חייהם של העובדים במסגרת יכולתו של המשק, העיבנה והולך בצורת תרומותיו של העם היהודי בתפוצות; בקיצור, האידיאל היה: „לבנות" ורק לאחר מכן, אם אפשר, „להיבנות".

הוויכוח, בשנות השלושים והארבעים, בתוך ההסתדרות, היה על מידת יכולתו של המשק להיטיב את מצבו של העובד. בוויכוח זה תבעה תנועת העובד הציוני (שקדמה לתנועת העבודה הליברלית) התחשבות מירבית במצבו הרופף של המשק; ואילו סיעות השמאל, מפ״ם ואחדות העבודה, גרסו כי קידומו של העובד הוא קודם לכל. במחלוקת זו עמדה מפא״י באמצע הדרך והכריעה פעם לכאן ופעם לכאן.

הקמת מפלגת העבודה המערך עם מפ״ם; מינויו של יצחק בן־אהרון כמזכיר ההסתדרות; הופעת סיעות קיצוניות בהסתדרות מימין ומשמאל, והדמגוגיה הסוציאלית של סיעת רפ״י — כל אלה היטו את כף־המאזניים לדעה, כי שיפור מצבם של העובדים אינו קשור בהכרח ביכולת המשק או ברמת התפוקה בייצור.

זאת ועוד. התמורות שחלו בחברה הישראלית — מעבר [illegible] מחברה חלוצית ומדינית המסתפקת במועט, לחברת־רווחה, כאשר וותיקים צועדים בראש המגמות הזה־[illegible] — העבירו את נקודת הכובד במערכות על השכר, ממדי דחיתה המרכזיים של ההסתדרות — לאיגודים המקצועיים לוועדי עובדים במקומות עבודה גדולים.

הבעיה המרכזית בהסתדרות כיום היא — אפיה ומידת השפעתה על ציבור העובדים המאורגן בשורותיה בשנים הקרובות — האם תהיה ככל הפדרציות של האיגודים המקצועיים בארצות המערב, שבהן קובע כל איגוד את מדיניותו, ואילו המסגרת הכללית היא נטולה כל השפעה למעשה; או שמא יתכן שיבה לאופיה הראשוני של ההסתדרות — ארגון כולל של עובדים, המגלה אחריות לאומית וכלכלית, לא רק בעת הגשת תביעות שכר אלא גם לבעיות תפוקה, מודרניזציה של המשק, מניעת סכסוכי עבודה וכדומה.

ח״כ גולן: משאלת שר האוצר אינה ערובה למניעת מיתון

שר האוצר, מר פנחס ספיר, הבהיר לעיתונות, כי הוא לא [illegible] מיתון לאחר הבחירות [illegible]

האינפלציה המואצת, הם דוחקא אותות לסכנת המיתון, אף בניגוד לרצון של האוצר. אחת המסקנות לכך, שהממשלה אינה נוקטת באמצעים הולמים למניעת המיתון היא, עליה שיא בצריכה הפרטית במשך מחצית השנה של שנת 1973 הגיע ל־12% לנפש — סיים ח״כ גולן.

ע״מ — פינאלה

במאבק על הדיונים המתנהלים סביב לידתו הקשה של ה„ליכוד" ורצונו של גח״ל להרכיב את הרשימה המשותפת לכנסת לפי „צילום המצב", אמר מזכ״ל תנועת העבודה הליברלית (ל״ע), אברהם חסון:

— ביטה צדקת, אילו היו מצלמים את המרכז החופשי בקו הזינוק ואת ע״מ... בקו הגמר.

קנטרנות

יצחק רבין
רמטכ״ל לשעבר
עתה מועמד המערך לכנסת

אריק שרון
אלוף מילואים
עתה מועמד גח״ל לכנסת

אפשר לחלוק על דרכם הפוליטית של רבין ושרון ועל הצטרפותם למערך השמאל ולמערך הימין.

אך הם היו ונותרו גיבורי האומה.
עם ישראל חייב להם הרבה.

לכן, בושה וחרפה היא, כאשר גח״ל (ח״כ מילמן) רוצה לבדוק בוועדת הכספים של הכנסת, אם רבין קיבל שכר־מרצים כשגריר בארצות־הברית, ואילו

המערך (ח״כ זילברברג) רוצה לבדוק את מספר הדונמים של חוותו של שרון ומציע לחלקה למושבים.

עד היכן ירדו גח״ל והמערך בקטנוניותם המסנוורת.

הגוש הגדול – אינו תמיד נבון.

לע
תנועת העבודה הליברלית
(סיעת הליברלים העצמאיים בהסתדרות)

בפתיחת מערכת הבחירות שלו

רבינוביץ': יותר משאבים לשיפור איכות החיים בת"א

מאת סופרת „דבר" בתל-אביב

הנהלת עיריית תל-אביב—יפו בקדנציה הבאה תוכל להקדיש יותר משאבים לשיפור איכות החיים בעיר, מאחר שההשקעות של ארבע השנים האחרונות יצרו תשתית פיתוח רחבה ומוצקה — אמר ראש העיריה י. רבינוביץ במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב, שבה פתח את מערכת הבחירות שלו לראשות העיריה.

תכנית העבודה של עיריית תל-אביב לארבע השנים הבאות מבוססת על 13 עיקרים, שהראשון מהם הוא שמירת מרכזיותה של העיר. בהתאם לכך ישלמו בקדנציה החדשה מפעלים גדולים המבטיחים את עתידה של תל-אביב כמטרופולין בתחומי הכלכלה, התעשיה, המסחר והתיירות, התרבות והחינוך. בין המפעלים שישלמו: התחנה המרכזית החדשה, נתיבי איילון, הקריה לתעשיות עתירות-מדע, הפארקים הגדולים, מרכז הספורט הלאומי, מרכז הבריאות העירוני, השוק החדש, חוף-הים המשוקם, קריות החינוך בצפון העיר ובדרומה, הספריה המרכזית, רשת מעונות-יום וגנים לכל ילד, שיכונים חדשים בכל רחבי העיר לזוגות צעירים ולפינוי משכונות-עוני.

מניעת זיהום

דגש מיוחד יושם על מניעת זיהום ושיפור איכות הסביבה. ראש העיר סבור, כי כינון עיריית-גג לערי גוש דן יחיש תהליך זה. הוא אמר, כי עיקר הזיהום בעיר בא מכלי-רכב, שמספרם במשך שעות היום בעיר מגיע עד ל-200,000. על-מנת להקטין את מספר כלי-הרכב בעיר, יש בדעתו לפעול להקמת מרכז תחבורה באזור חיריה, שישמש את הרכב הכבד, מוסכים, חניונים של „דן" ו„אגד" וכו', ירכז את הספקה של תוצרת החקלאית לעיר.

את הפתרון לתחבורה מטרופוליטנית לטווח ארוך רואה רבינוביץ בהקמת רכבת-תחתית והוא לא פסק מלפעול בנושא זה בממשלה. לטווח בינוני תבוא הקלה עם השלמת נתיבי איילון והתחנה המרכזית החדשה. עם זאת פועלת העיריה נמרצות לפתרונות לטווח קצר על-ידי ביצועם של 10 פרוייקטים שביניהם הקמת צמתים דו-מפלסיים בדרך חיפה — פינקס, כביש פתח-תקוה — קפלן, כביש פתח-תקוה — קרליבך, דרך חיפה — שאול המלך ועוד, בנוסף על הקמת גשרים במספר מקומות ומעבר תת-קרקעי במוגרבי.

בניה לגובה

בעמוד על ענייני הבניה בעיר אמר רבינוביץ, כי כבר בקדנציה הנוכחית עודדה הנהלת העיריה הבניה לגובה וכיום יש בעיר כ-100 בתים רב-קומתיים. הנהלת העיריה תמשיך לעודד מגמה זאת, תוך שמירה על מרחבים בין הבתים שבין-היתר גם פותחים את העיר לים. תכנית המיתאר של העיר, הנמצאת בשלבי סיומה, מבוססת על הגנה של בנית לגובה. עם גמר תכנית המיתאר, יש בכוונת הנהלת העיריה להקים צוות מיוחד שיעבד את התנופה התלת-ממדית של תל-אביב.

בתכנית העבודה לארבע שנים הבאות כלול גם סעיף מיוחד הנוגע לשמירה על חזות העיר, בין-היתר על-ידי שימוש בחמרים עמידים בבניה, שיפוץ בתים ועוד. את הבעיה הקשה של נקיון העיר מתכננים לפתור על-ידי הגברת המיכון, כי אין להשיג היום בנקל אדם לעבודה זאת — אמר ראש העיריה.

העיריה תמשיך גם בהרחבת „הריאות הירוקות" של העיר, בין היתר על-ידי השלמת פארק הירקון והכשרת פארקים נוספים בדרומה של העיר. רבינוביץ גילה, כי בכוונתו גם להקים פארק על שטח התפוס כיום על-ידי הקריה האזורית והוא מברר בממשלה אפשרות העברה של הקריה האזורית לאזור מנשיה.

מרכזי מסחר בפרברים

העיריה תעודד גם קמת מרכזי מסחר בפרברי העיר, בשכונות מגורים. מגמה זאת מסתמנת לאחרונה ובמקומות שונים אף הוקמו סופרמרקטים וחנויות „כלבו", שחוסכים לתושבים את טרדות התחבורה למרכזי קניות בעיר. רבינוביץ אמר, כי הנהלת העיריה מקיימת מגעים עם כמה אנשי עסקים על אפשרות השקעות בתחום זה.

הגידול הניכר שחל במסחר הסיטונאי (מ-2100 ל-3,450 עסקים) מוכיח את התעצמותה של תל-אביב כמרכז-מסחרי המשרת את כל הארץ, ציין רבינוביץ ואמר, כי תכנית להקמת קריית מסחר סיטונית, דוגמת קריית מסחר שהוקמה בשנים האחרונות, נמצאת בשלבי בירור.

לקריית מלאכה זאת, המאכלסת כיום 550 מפעלים, תתוסף קריה נוספת שבהקמתה יוחל בעוד חודשיים בבאסה, ואשר תשכן 900 מפעלי-מלאכה. מבררים גם אפשרות הקמת קריית מלאכה שלישית, אף היא ל-900 מפעלים, באזור שכונת עזרא. לדעת ראש העיר תפתור הקמת קריות מלאכה נוספות את אחת הבעיות הקשות של ענף זה ותחסל את אחד המטרדים הגדולים שקיימים היום בעיר.

הרוג ו-9 פצועים בתאונה

נחום זילברשטיין, בן 23, מתל-אביב, נהרג ביום ב' בהתנגשות שאירעה בכביש חיפה — תל-אביב. המכונית שבה נהג התנגשה במכונית אחרת. תשעה הנוסעים בשתי המכוניות נפצעו ואושפזו בבית החולים „רמב"ם" בחיפה.

שמות הפצועים: אברהם נעים בן 14, מקריית אונו; אירים נעים, בת 22, מרמת השרון; מזל נעים, בת 9, מרמת השרון; יפעת זילברשטיין, בת 1½, מקריית אונו. במכונית השניה נפצעו חמישה מבני משפחת שרמן מקריית-ים: צבי, בן 49, רחל, בת 42, דבורה, בת 24, רונית, בת 15 וגיל שרמן, בן 4.

משטרת חיפה פתחה בחקירה.

ועדת חקירה בעניין הדליקה במזרח-ירושלים

שר הפנים מינה וועדת-חקירה שתפקידה לבדוק את הסיבות להתפשטות הדליקה אשר פרצה ב-14 באוגוסט במסעדת „רמפרי" במזרח-ירושלים, שבה נספו 3 אנשים.

יו"ר הוועדה הוא א. ספיר, מפקח כבאות ראשי במשרד הפנים.

הוועדה נתבקשה להגיש המלצותיה תוך שבוע ימים.

אם תפקיד	תקבל לפחות
1,000.- ל"י	1,692.25 ל"י
2,000.- ל"י	3,384.50 ל"י
3,000.- ל"י	5,076.75 ל"י
4,000.- ל"י	6,769.00 ל"י
5,000.- ל"י	8,461.25 ל"י
6,000.- ל"י	10,153.50 ל"י

חסכון 4000

שאל בבנק שלך

אחיות חדרי הניתוח שובתות

מאת סופר „דבר" לענייני בריאות

האחיות והאחים העובדים בחדרי הניתוח בבתי החולים בארץ, הכריזו אתמול על שביתה כללית וזאת בגלל אי היענות לתביעתם להעלות את דירוגם מזה שנקבע בסולם הדרגות של האחיות בהסכם העבודה שנחתם לאחרונה. עם זאת אמרו נציגי העובדים, כי העבודה בחדרי הניתוח נמשכת ומנתחים חולים שהרופאים קובעים, כי הם מקרים דחופים.

השביתה אינה כוללת ניתוחים של חיילים ואנשי כוחות הבטחון. השביתה הוכרזה בניגוד להסתדרות האחיות והאחים, הוועדים הארציים של עובדי בתי החולים הממשלתיים, ממשלתיים עירוניים והארגון הארצי של עובדי קופת חולים, וכן בניגוד למחלקה לאיגוד המקצועי של ההסתדרות.

נציג השובתים מסר לי, כי עוד לפני חתימת הסכם העבודה הנ"ל תבעו מהסתדרות האחיות להעלותם בדירוג כי הם נמצאים בגלל תפקידם המיוחד. אך לאחר שנחתם ההסכם הם נוכחו לדעת כי לא מילאו את תביעותיהם.

האחיות והאחים של חדרי הניתוח הודיעו עוד ב-12 באוגוסט על סיכסוך עבודה ועל הכרזת שביתה. אולם לא ביצעו אותה לאחר שהיתה פגישה בין עובדי חדרי הניתוח בקופ"ח עם יו"ר המוסד, יו"ר הוועד הארצי של ארגון עובדי קופ"ח, אשר בהם הביעו כולם את דעתם כי יש לתקן את העיוות. אולם מזכירת הסתדרות האחיות והאחים שיכנעה את משתתפי הישיבה כי אין לחלוק על סולם הדרגות ומשא ומתן זה הופסק.

שלשום הודיעו לפתע על הכרזת השביתה למרות המברקים שנשלחו להם, הן על ידי ארגוני העובדים, הסתדרות האחיות והמחלקה לאיגוד מקצועי, והן על ידי משרד הבריאות שהודיע, כי לא ישלם לעובדים השובתים את שכרם אם ישבתו.

מזכירת הסתדרות האחיות והאחים מסרה לסופר „דבר", כי אחיות ואחים מחדרי הניתוח תובעים העדפה לגבי יתר האחיות, ואין היא יכולה להסכים לכך. אולם לדבריה קיימת העדפה, כי אחות בחדר ניתוח מתחילה בדרגה ב' לעומת אחות רגילה המתחילה את עבודתה בדרגה א'. ורבן של האחיות מסווגות בדרגות א'—ב', פרט לאחיות בעלות תפקידים מוגדרים אשר דרגתן היא ד'. ואכן, גם בין האחיות והאחים בחדרי ניתוח קיימת דרגה זו לגבי אותם העובדים, שנמנים על ראשי צוותים, או תפקידים אחראיים אחרים. אמנם, כי אחיות ואחים בחדרי ניתוח עוברים קורסים מיוחדים ודבר זה מתבטא גם בשכר, כדוגמת אחיות אחרות המשתלמות אף הן בענפים אחרים במקצוע האחות.

מזכירות הסתדרות האחיות והאחים פנתה אתמול אל ראש המחלקה לאיגוד המקצועי, כדי שתקיים פגישה עם נציגי האחיות והאחים בחדרי הניתוח. פגישה זו תוכל להתקיים רק בתנאי שהשביתה תופסק, ויתכן שתתקיים כבר היום אחר הצהריים.

מספר האחים והאחיות בחדרי הניתוח ב-27 בתי חולים הוא 350. אך כאמור, למרות הכרזת השביתה, אין חדרי הניתוח משבתים במידה והדבר כרוך בסכנת חיי החולה.

נציגי השובתים מסרו לי, כי במידה ויתהווה מצב חירום — כמו זה שהיה צפוי לו לאחרונה — יופעלו כל חדרי הניתוחים.

רק שני ניתוחים בבאר שבע

בבית החולים בבאר שבע נערכו אתמול עקב שביתת האחיות שני ניתוחים בלבד במקום 12 שנועדו להיערך. מבית החולים נמסר, כי אם תימשך השביתה ילך ויגדל תור הניתוחים, דבר שיגרום סבל לחולים הזקוקים להם.

מוועד העובדים של בית החולים נמסר, כי הוועד תומך בדרישות האחיות לשיפור תנאי עבודתן.

שוטרים הצילו שלושה ילדים שהציתו דירתם

שני שוטרים ממשטרת קריית-אונו הצילו ביום ב' את חייהם של שלושה פעוטים, שהציתו את דירתם במשחק בגפרורים. מפקד מרחב דן במשטרת מחוז תל-אביב, נצ"מ יוסף פסטר, שוקל מתן ציון לשבח לשני השוטרים על מעשם.

ביום ב' אחר הצהריים התקבלה הודעה טלפונית מאלמוני במשטרת קריית-אונו, לפיה פרצה דליקה בדירה בקריית-גיורא. השוטרים אלברט הביבי ובטרוס באסם יצאו בנידת וראו כי אש משתוללת בדירה בקומה הרביעית של בית מס' 44 בקריית-גיורא. הם עלו לבית, פרצו את הדלת ומצאו שלושה פעוטים בוכים בתוך הדירה.

השוטרים הוציאו את שלושת הילדים — רמי בן שמונה, מני בן השלוש וסוסי בת הארבע. הם סברו, כי אלה ילדיהם של יהודה ואהלה אקוקר, עולים חדשים מהודו. ההורים יצאו לעבודה והפעוטים נשארו לבדם בבית.

זמן קצר אחר שהשוטרים הוציאו את הילדים וכיבו את השריפה הגיעו למקום ההורים — וקיבלו את ילדיהם בריאים ושלמים. (ע)

יבדקו המיפגע לתנועה בכניסה ל„סינרמה"

מאת סופר „דבר"

סגן שר התחבורה גד יעקבי הורה למפקח על התעבורה בתל-אביב לבדוק את המיפגע לתעבורה בכניסה אל מגרש החניה של קולנוע ה„סינרמה", עליו פורסם אתמול ב„דבר".

סגן שר התחבורה הורה להעביר אליו בהקדם את ממצאי הבדיקה של המפקח על התעבורה כדי לנקוט אמצעים לחיסול המיפגע. כזכור, המדובר ב„ארגז" בטון המצוי במסלול נסיעה של כלי-רכב הבאים אל מגרש החניה של ה„סינרמה" מכיוון רחוב גיבורי ישראל. המיפגע מצוי בסיבוב ולנהג ברכב קשה מאוד להבחין בו לפני שהוא כמעט מתנגש ב„ארגז" הבטון. המיפגע חמור במיוחד מאחר שאין הוא וסביבתו מוארים בשעות הערב.

בקרוב יוחל בבניית שדה-התעופה באילת

40 מיליון ל"י יושקעו על-ידי משרד התחבורה בבניית שדה-התעופה החדש באילת, אשר יוקם בריחוק של 11 ק"מ מהעיר. על כך הודיע אתמול שר-התחבורה שמעון פרס, בפגישה עם חברי הנהלת התאחדות בעלי בתי-המלון בישראל.

פרס ציין, כי עם גמר התכנון של השדה החדש בדצמבר הקרוב, יפרסם משרד התחבורה מכרז לביצוע העבודה ומיד לאחר-מכן יוחלו העבודות הראשונות של מסלול שדה-התעופה החדש, שיהא מוכן לתיפעול כעבור שלוש שנים.

כן הודיע פרס באותה פגישה, כי הוא מוכן לבדוק יחד עם התאחדות בעלי בתי-המלון בישראל, חברת „אל-על" וגורמים ממשלתיים אחרים, אפשרויות להקלות במדיניות התעופה במגמה לעזור להגדלת התפוסה בבתי-המלון בארץ ולעידוד לתיירות.

ועידה ארצית ראשונה
לבטיחות ולגיהות בעבודה

* במסגרת חגיגות כ"ה למדינת ישראל, תערך הועידה הארצית הראשונה לבטיחות ולגיהות בעבודה בישראל.
* הועידה תתקיים ב-2—3 באוקטובר 1973 במלון „הילטון" בתל-אביב, בחסות שר העבודה מר יוסף אלמוגי.

מומחים מקצועיים ואישי ציבור נודעים ירצו במליאה ובקבוצות דיון על הבעיות העיקריות הנוגעות לנושאי הבטיחות בתעשיה, בחקלאות, בבנין ובשרותים.

סדר היום: —

יום שלישי - 2 באוקטובר 1973

0800—0900 — התכנסות, רישום

ישיבה ראשונה

0900—0910 — דברי פתיחה
0910—0940 — ברכות
0940—1030 — דברי שר העבודה, מר יוסף אלמוגי
1030—1100 — הפסקה — כיבוד קל

ישיבה שניה

1100—1200 — הגורם הפסיכולוגי למניעת תאונות בעבודה
1200—1300 — אקולוגיה ופגיעות בעבודה
1300—1500 — הפסקה

ישיבה שלישית

1500—1545 — מחלות מקצוע בישראל ומניעתן
1545—1630 — תאונות עבודה בישראל — לקחים ומסקנות
1630—1700 — נציג העובדים ונציג המעסיקים
1700—1730 — הפסקה וכיבוד קל
1730—1900 — קבוצות דיון (תעשיה, חקלאות ובנין)
2000 — קבלת פנים למשתתפי הועידה

יום רביעי - 3 באוקטובר 1973

0830—1200 — קבוצות דיון

ישיבה רביעית, מסכמת

1230—1400 — דיווח מנחי הקבוצות — תעשיה, בנין, חקלאות — במליאה.
1400—1500 — דברי סיכום ; קבלת החלטות, דברי נעילה

* * *

דמי ההשתתפות: 50 ל"י
כל ועדת בטיחות תבחר ציר לוועידה

לאור פניות של מפעלים, תימשך הרשמת הצירים עד לתאריך 7.9.73

יש לפנות: —
המוסד לבטיחות ולגיהות, רח' מזא"ה 22, תל-אביב, טל. 624494
הסתור, רח' בוגרשוב 76-78, תל-אביב, טל. 248121

אל תבזבז מים

האזינו לשידורי העובד הדתי
היום, ברדיו, רשת א'
1.45 בצהריים
7.35 בערב

לחברנו **חיים איזק ורעיתו**
ברכת מזל טוב
לנישואי הבן
בית "דבר"

להורים **פסיה וזכריהו קמחי**
ממושבת מצפה
לרגל חתונת הזהב
ברכות חמות והרבה אהבה
רות, אורי, מרי
אלנה ומתי קמחי
סימה ויונתן קמחי וכל
הנכדים והנינה

מחר בגליון של
דבר
תתפרסמנה מודעות רבות על קניה ומכירה, תיווך ועבודה, היצע וביקוש.

עיין במודעות אלו ביום ו' ובשבת ותמצא מה שאתה מחפש באמצעות „הלוח החדש" של „דבר".

הלוח החדש דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

הסתדרות המהנדסים

חטיבת המהנדסים בשירות המדינה

נציבות שירות המדינה מסרבת בעקשנות לאייש את הדרגה 8 המהווה חלק מסולם הדירוג החדש. בכך נמנעת האפשרות לקדם את המהנדסים בדרגה, וסולם הדירוג החדש מאבד את יעודו ומשמעותו

לא ניתן לבטל את השגינו!

כמחאה נגד העמדה השרירותית של הנציבות וכאזהרה מפני ההידרדרות הצפויה בכך ביחסי העבודה. החליטה מועצת חטיבת המהנדסים בשירות המדינה ביחד עם כל ועדי המהנדסים — על קיום

אסיפות הסברה ומחאה מחוזיות

אשר תתקיימנה ביום חמישי, 30.8.1973, החל משעה 12.00 בצהרים

להלן מקום האספות:

ירושלים — אולם הישיבות, בבית ההסתדרות, רחוב שטראוס 17
תל-אביב — אולם הישיבות בבית ברנר, רחוב ברנר 5, תל-אביב
חיפה — אולם ביתנו, רחוב ירושלים 29
באר-שבע — אולם הישיבות, מועצת פועלי באר-שבע

ציבור המהנדסים בשירות המדינה נקרא לתת ביטוי למחאתו ולהפגין את כוחו המאורגן ע"י השתתפות מלאה והמונית בכנסים

מטה הפעולה הארצי

הערב בטלויזיה בין 8 - 8.30

* הרפורמה במס הכנסה — ח"כ שמואל תמיר
* אתה ומפעלי ההסתדרות — עקיבא גוף

מוגש ע"י **הליכוד** — גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החופשי

חל טעם ◄ בהסתדרות הצבע

עיריית חיפה — „משען"
מועדון הפנסיונרים
קריית חיים

הערב ב-7 בערב ירצה נאמן בייטנר על בטחון ישראל. הציבור מוזמן.

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך
מטה הבחירות — מחלקת יום בחירות

פגישת רכזי נפות

ביום שני ה-3 בספטמבר בשעה 09.00.
הפגישה תתקיים באולם הישיבות במטה המערך רחוב הירקון 110 תל-אביב

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך
מטה הבחירות — מחלקת יום בחירות

פגישת קציני קישור

חברי הקיבוצים שגוייסו כקציני קישור לסניפים, מתבקשים ביום שני ה-3 בספטמבר בשעה 10.00.
הפגישה תתקיים באולם הישיבות במטה המערך רחוב הירקון 110 תל-אביב

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הביצוע
מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לביצוע עבודות גידור כדלקמן:
מכרז מס' 73/1582 — שיפוץ גדרות ושערים בתחנת הכח אשכול באשדוד.
מכרז מס' 73/1583 — הקמת גדרות במתקן החברה בנמל רוטנברג.
פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום של 50.— ל"י עבור כל מכרז ומכרז במשרדי אגף הביצוע, רח' מקוה ישראל 5, תל-אביב, בין השעות 9.00—12.00 עד יום ראשון 9.9.73.
הצעות תתקבלנה עד יום ראשון 16.9.73 שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אהובנו
שלמה בן אליהו וקשל
יליד לודמיר, ואלין
איננו
ההלויה התקיימה ביום רביעי א' באלול תשל"ג 29.8.73
המשפחה האבלה

כל אנשי חטיבה שבע

חטיבה שבע, אשר כינסה אתמול אלפי חייליה מכל ה־תקופות, היא מן החטיבות הוותיקות בצה"ל. אם כי לא הוותיקה שבהן; שכן הוקמה בשלבים המתקדמים של מלחמת העצמאות, כאחת מהחטיבות הרגלים של סדר הכוחות הכללי בעת ההיא.

לייחודה הגיעה חטיבה שבע באמצע שנות החמישים, כאשר גובשה לחטיבת שריון סדירה והיתה לעמוד השדרה המבצעי של גייסות השריון בצה"ל. ואכן, כשהוטלה למערכה במבצע „קדש", הציגה חטיבה זו במעבר מיצר הדייקה, ב־הבקעת מערך אבו־עגילה, בכיבוש סכר הרוואפה ובקרבות תנועה לאורך הציר המרכזי של סיני, סטנדרדים קשים ומפ־תיעים בקצב לחימה, בעצמת מחץ ובמקומה הדומינאנטי של עוצבת השריון במערך כוחות היבשה של צה"ל.

במלחמת ששת הימים שוב היתה זו חטיבה שבע, אשר הבקיעה את המערך המצרי. הפעם בצפון סיני, מרצועת עזה ומערבה עד לתעלת סואץ. ומאז ועד היום מילאה חטי־בה שבע משימות ראשונות במעלה בקרבות ניידים ונייחים, בהם מיבצעים בלתי שיגרתיים, במאמץ המלחמה שלאחר ה־מלחמה.

חטיבה שבע תירשם בתולדות צה"ל כמסגרת אשר בה טופחה, נוסחה והועמדה במבחן קרבי תורת הלחימה השריו־נאית של צה"ל, וממנה, בעיקר, הוקנתה ליתר העוצבות ה־משוריינות הממוכנות. חטיבה זו אף היתה חממה לצמיחת מפקדי שריון מצטיינים במנהיגות, בכושר שליטה ובתעוזה, אשר העמידו מופתים בולטים למיטב התכונות של הפיקוד הקרבי.

הציון המחמיא ביותר לחטיבה זו הוא בעצם העובדה, שיוצאיה מאיישים כיום עמדות בכירות ביותר במערך השדה של צה"ל, בסגל הפיקוד הבכיר ובמטה הכללי.

לחטיבה שבע, לוותיקיה מטוראים עד אלופים, ולחייליה כיום בכל הדרגים, שלוחות מיטב הברכות: שיוסיף גם החטי־בה לעמוד על כנו המכובד והמפואר בשמירה על בטחון יש־ראל.

עוני ובטחון מול הכסא ה־32

מאבקים ומלחמות סביב כסאות כבר אירעו, ויונתן סוויפט ידע לספר על מערכות־קרב בגין מחלוקת סביב השאלה באיזה צד חותכים את ראש הביצה. לו נקלע לשיחות הליכוד הלאומי, היה מוצא נושא נוסף שניתן לשבצו ב„מסעות גוליבר".

בין אם יקום הליכוד ובין אם לא, חשפו המריבות ו„המהו־מאות" ההדדיות מצב עגום במחנה הימין. השותפים בכוח אחוז זה בגרונו של זה לא בשאלות פירוק חברת העובדים, סיפוח הגלעד או אפילו בשאלה אם תותמת הליכוד תהיה עגולה או מרובעת. הם גידפו וחרפו זה את זה בגין הקצאת המנדט ה־31 במקום ה־32 ו/או ה־116 במקום ה־118.

אמנם אין לזלזל בחשיבות הייצוג וחלוקת מנדטים בין שותפים המייצגים זרמים פוליטיים ואידיאולוגיים שונים. כל בעל דעה זכאי וחייב להלחם על ייצוגה. אך מאבק זה צריך להתנהל במתכונת נכונה וביחס מסוים להשקפות. וכאן המ־גחוך שבדבר: בכל הנוגע למצע, ל„אני מאמין" הפוליטי ול־השקפות העולם, לא נתגלו משברים, חילוקי־דעות וויכוחים. כל אלה נשמרו למאבק הכוח והכבוד. הקטטות המילוליות בקרב הליכוד הלאומי עומדות בניגוד גמור לחילוקי־הדעות האידיאולוגיים שבקרב המערך הפועלי. אמנם היו בו ויכוחים ודיונים ליישוב חילוקי־דעות. אולם אלה התייחסו לבעיות של מדיניות בטחון ומדיניות סוציאלית ולא למחלוקת סביב הכסא ה־32.

שעור בשטוקהולם

הטרגי־קומדיה בשטוקהולם נסתיימה. אחר היסוסים שארכו יותר מחמישה ימים וגמגנות רבה לויתורים החליטו השל־טונות השוודיים לנקוט עמדה תקיפה יותר ולמתוח קו מתחת לוותרנותם. תביעת החוטפים, כי ארבעת בני הערובה ייצאו עמם לחו"ל הגדישה את הסאה. אחר שמילאו את דרישות השודד־החוטף — שיחרור אחד מעמיתיו למקצוע, המצאת כופר ורשות לצאת מהארץ — נוכחו, כי דרך הכניעה לסחר־טנות אינה מוליכה לשום מקום. את בני־הערובה סירבו השוודים לשחרר ואיש לא יכול היה להבטיח, כי הם לא יירצחו לאחר שייצאו ממקלטם בכספת הבנק. מכיוון שנוכחו, כי ויתורים לסחטנות אינם מוליכים לשום מקום, החליטו השלטונות להשתמש בכוח — ובפעולה מוצלחת שיחררו את החטופים.

מוסר־ההשכל הברור והחד־משמעי המשתמע מהשתל־שלות עניינים זו הוא שביחס לחלאת המין האנושי אין מקום לפשרות, להבנה ולהתחשבות. הוכח גם, כי מרי־נפש ועזי־פנים אינם ממהרים ללחוץ על ההדק בידעם, כי בני־הערובה הם הבטחון הראשון להישארותם בחיים. יש להניח, כי החתי־רנות שגילו בשעתם השוודים כלפי החוטפים הקרואטים (להם הוגה לצאת לחו"ל) עודדה את הפורעים אולסון ואולופסון. לו נהגו ביד קשה כלפי האוסטאשי ספק אם הפשע האחרון היה קורה.

נראה שהשוודים למדו את הלקח והחליטו, כי לא יחזרו עוד על משגיהם. אפשר לומר בוודאות, כי אילמלי ההססנות שגילו ביום הראשון לחטיפה, היה מעשה החילוץ קל יותר והוזרעות שעברו על החטופים. היו נחסכות — לפחות בחל־קן. בכל מקום, מאורעות שטוקהולם ראויים לעמוד לעיני כל השלטונות שייקלעו למצב דומה לזה שבו עמדו השוודים השבוע.

בלבול וערבוב תחומים בקפריסין

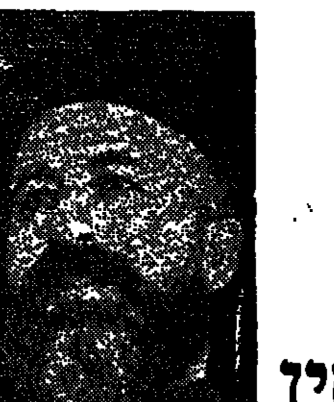

הנשיא מאקאריוס

מאת ראובן עשור

ועידת הארכיבישופים האורתודוקסים־יוונים הסתיימה בנצחון ברור למאקאריוס.

ב־10 במארס השנה הכריזו שלו־שה בישופים קפריסאים — יואני־דס מפאפוס, אנתימוס מקיטיון ו־קיפריאנו מקירניה — כי אין ל־מאקאריוס סמכות לכהן כראש כנ־סיה של האי, בשעה שהוא ממלא תפקיד חילוני כנשיא המדינה. מא־קאריוס השיב מלחמה שערה. רא־שית, פתח מייד בהתקפת־נגד חריפה בתוך קפריסין עצמה — שליחיו החלו לארגן בכל אחד ממחוזותיהם של שלושת הבישו־פים המתמרדים אסיפות, שבהם בוחרו הנאספים את הבישופים ו־דרשו את הדחתם.

הצעד השני שלו — תנועת מלקחיים נגד המתמרדים — היה משמעותי יותר: מאקאריוס החל להכין את כינוס הסינודה של כל הבישופים במזרח־התיכון. הסינו־דה שהתקיימה בניקוסיה ביולי, נועדה לרומם ולהאדיר את שמו בשלב ראשון, ולשלול מהשלושה את סמכותם בשלב שני.

מיד התברר, שמדיניותו של הארכיבישוף בטיפוח קשרים הדו־קים עם שליטי ערב, ומצרים במיוחד, נשאה פרי. הארכיבישו־פים של אלכסנדריה ושל ביירות, של קאהיר ואף של ירושלים, הת־ייצבו מאחרי מאקאריוס במאבקו נגד שלושת הבישופים של האי.

הגורם הפיקאנטי ביותר היה — התייצבותו של שגריר יוון באי לצד מאקאריוס, בשעה שזה ה־אחרון הגיע לשדה־התעופה כדי לקבל את פני הארכיבישוף של אלכסנדריה. אמנם לשגריר יוון ודאי היה חלק ב„התמרדות" של שלושת הבישופים נגד מאקאריוס. אך אחרי שהתברר לקולונלים ב־יוון, כי דעת־הקהל הקפריסאית מתייצבת מאחרי מאקאריוס, עש־תה יוון תפנית חדה, הפקירה את התומכים בה, והתייצבה, כביכול, מאחרי שליט קפריסין.

כנס הסינודה בניקוסיה דרש תחילה מהשלושה „להסביר" את צעדם „התמוה", ולאחר־מכן קבע שהחלטותיהם אינן חוקיות (ההח־לטה על הדחת מאקאריוס). לבסוף החליט לשלול מהשלושה את סמ־כויותיהם הכנסייתיות.

אולם שלושת הבישופים — על אף החלטת הכנס של 16 הבישו־פים הארכיבישופים — אינם נכ־נעים. הם מודעים כי אין לבישו־פים [illegible] להתערב בענייני האי וכי החלטתם אינה חוקית.

הפטריארך האקומני של איסטנ־בול לא השתתף בכנס, וביקש רק לצאת ידי חובה על־ידי שליחות איגרת, שבה הוא משבח — אם כי בשפה רפה ומגומגמת — את מאקאריוס.

לא ניתן להגדיר בבירור מה הם הכוחות העיקריים העומדים כיום זה מול זה בקפריסין. לכל אחד מהגורמים יש עמדה דו־פרצופית, ואיש אינו יודע בדיוק מה ה־„בעד" וה„נגד" שלהם ועד היכן מוכן כל אחד מהצדדים להרחיק.

גנראל גריוואס עדיין נהנה מ־הפופולאריות של דמות לאומית־אגדתית. המשטר של מאקאריוס לא יאסור אותו בשום פנים, כשם ששום עם לא יעז לאסור את גיבוריו ההיסטוריים. אילו אסרו את גריוואס בקפריסין היה זה כאילו — להבדיל אלף אלפי הבד־לות — ביקש מישהו במדינת ישראל להכניס למעצר את דוד בן־גוריון... כוחו של גריוואס אינו בתומכיו המעטים, שהם רו־בם תלמידים, כפריים, ומתי־מעט מקרב האינטליגנציה. כוחו בכך, שסביבו מתלכדים גם אלמנטים שמתנגדים בסתר ליבם למאקא־ריוס, אך אינם מעיזים לצאת ב־גלוי נגדו. הכוונה היא לחלק מ־הקצונה של הצבא היווני־קפריסאי, חלק לא־מבוטל של הכמורה ה־מקומית וסתם אנשים הרוצים למ־נוע הסדר עם המיעוט התורכי. הם רואים במאקאריוס מכשול לפ־ני הרחבת השפעתה של יוון, דבר שאליו נשאו הקפריסאים את עי־ניהם במאות שנות מאבקיהם.

הקומוניסטים, האינטליגנציה, ה־סוחרים והאחרה הממוצע, רוצים בהמשך שלטונו של הארכיבישוף. לכל אחד מהגורמים הללו יש סיבה משלו: הקומוניסטים רואים אפשרות לנתק את קפריסין מ־הסכמים עם המערב; הסוחרים יודעים, שהשגשוג הכלכלי הפוקד עתה את קפריסין ייפסק אם זו תסופח ליוון, ולאזרח הרגיל אין סיבה שלא להיות שבע־רצון מ־המשטר. האינטליגנציה נלחמת על צביונה העצמאי, על חופש ה־עתונות והדעה, ובשום פנים אינה רוצה בסיפוח לקולונלים השנואים באתונה.

היוונים של אתונה משחקים משחק כפול. אולם לכל אחד מ־הצדדים בניקוסיה יש גם תומכים כשלהם בממשלת אתונה. גם שם יש התרוצצות בעד ונגד מא־קאריוס, ואל האי מגיעות הוראות סותרות.

לפי שעה כבר נפגעה התיירות לקפריסין בגלל פעילותו של גרי־וואס. [illegible] ירדנה — דברים שמרבים לדבר עליו באי — הוא יוסיף לכלכל את צעדיו בתבונה, אף כי קרנו ירדנה לאחרונה.

אין צורך להיות נביא „מוסמך", כדי לחזות, שקץ תלאותיה של קפריסין עדיין רחוק.

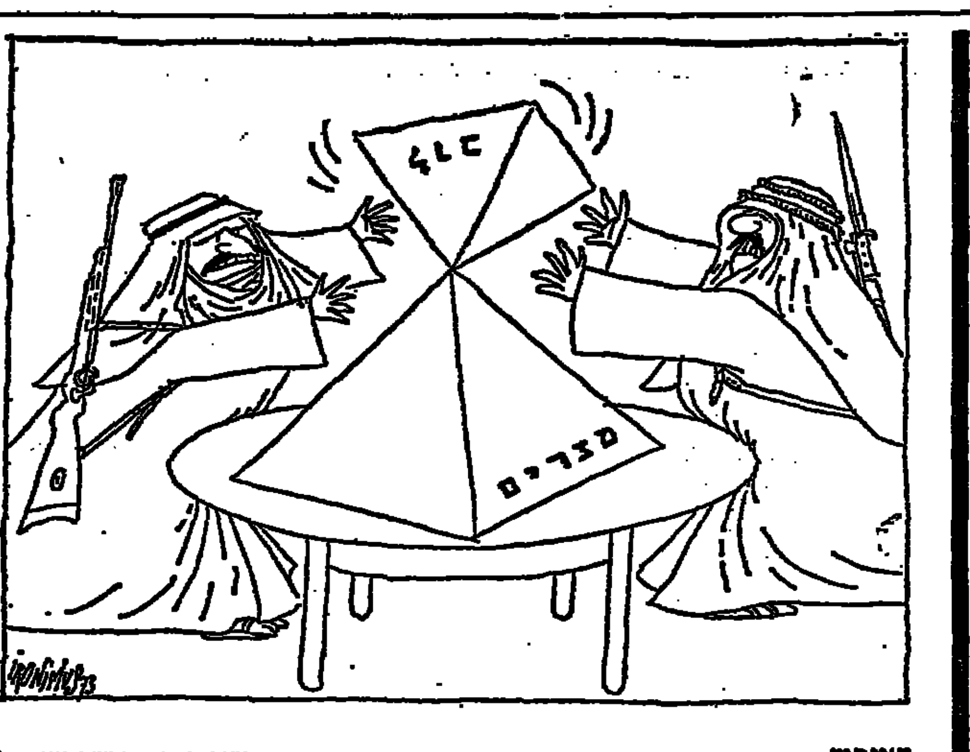

האיחוד

איורניטוס ב„זידדויטשה צייטונג"

תסיסה בקרב אסירים בטחוניים

מאת דני רובינשטיין

> תלונותיהם זוכות לתהודה ציבורית רחבה ברחוב הערבי

כ־2300 אסירים בטחוניים עו־צרים כיום נמצאים בבתי־הכלא בישראל ובשטחים המוחזקים. מספרם של אסירים אלה הצטמצם, אמנם, ב־מידה ניכרת בשנים האחרונות, אולם יחסית לגודל האוכלוסיה ה־ערבית זה עדיין מספר בעל מש־מעות. אין כמעט תושב בגדה ה־מערבית, במזרח ירושלים וברצ־ועת עזה, שאינו מכיר אסירים. אם מבני משפחתו, אם מבני כפרו, אם שכנים ואם סתם מכרים. הטיפול והדאגה לאסירים אלה הוא אחד הנושאים שאינו יורד מסדר־היום של מוסדות הציבור הערביים ב־שכם, ברמאללה או בחברון. אין פגישה פומבית עם שרים ואח־ראים אחרים בישראל, שבה אין מעלים בקשות הנוגעות לאסירים ולטיפול בהם. העתונות הערבית מציירת תמונה של תסיסה מתמ־דת בבתי־הכלא. לאסירים הער־ביים קוראים „אסירים פוליטיים" הדורשים לשמור על כבודם ה־לאומי, מאחר שהמניע לביצוע מע־שיהם, מנקודת־ראותם של הער־בים, היה מניע פאטריוטי.

בשבועות האחרונים פורסמו ב־ציבור הערבי ידיעות רבות על שביתות ומחאות של אסירים ער־ביים בבתי־הכלא של שכם, חב־רון, באר־שבע ורמלה. גילויי ה־מחאה דומים בדרך כלל: מסרבים לקבל אורחים (בני משפחה), אי־נם מתגלחים, נמנעים מלצאת ל־עבודה (או עושים שביתת האטה), לפעמים עורכים גם שביתת־רעב קצרה.

הסיבות לתסיסת האסירים הער־ביים רבות: יש והם מבקשים ל־ארגן בעצמם — בקבוצה — את חייהם בכלא. בשכם דרשו האסי־רים כי יתנו להם לנהל בעצמם את העבודה במטבח ואת חלוקת ה־אוכל. בכלא באר־שבע דרשו מגע חפשי יותר בין האסירים, הארכ־בת זמני הטיולים, השארת דלתות פתוחות בין התאים וכדומה. הם גם דרשו חופש החלטה לגבי ה־שאלה אם לצאת לעבודה ובאיזה סוג של עבודה לעסוק. חלק מ־האסירים הבטחוניים הם צעירים, משכילים, בעלי כושר מנהיגות; הם היו מפקדים בארגוני המחבלים ועתה הם מנסים להשליט את מרותם בין כתלי הכלא. הם מתמר־מרים אם מושיבים אותם יחד עם אסירים פליליים ישראליים. בכלא רמלה היתה לפני שבועיים שורה של פעולות־מחאה מצד אסירים ערביים, לאחר שקבוצת אסירים פליליים ישראליים עסקה בסמוך להם בהכנת רשתות־הסוואה לצה"ל. הערבים טענו כי אינם יכו־לים לסבול את העובדה, שבמחי־צתם נמצאים פושעים מורשעים ה־עובדים למען צבא הגנה לישראל. מבחינה פורמאלית אין כל אב־חנה בכלא בין אסירים בטחוניים — דהיינו, מחבלים — ובין אסירים אחרים. הם כולם אסירים שנשפטו על־פי החוק הישראלי, שאין בו „עבירות פוליטיות" ו„מאסרים פו־ליטיים". יחד עם זאת מכירים שי־רותי בתי־הסוהר בעובדה, שאי־השקט ומתיחויות עלולות להיווצר אם יכניסו מחבלים ואסירים יהו־דיים לאותם תאים, ולכן מפרידים ביניהם בדרך כלל.

העיריות הערביות, ארגוני ה־נשים והמועצה המוסלמית במזרח־ירושלים, הם הגופים המרבים ל־התלונן על מצב האסירים הער־ביים. נוסף על התלונות שהוזכרו, יש עוד שורה ארוכה של תלונות שגרתיות מצד אסירים. בגלל ה־רקע הפוליטי המיוחד זוכות תלו־נות אלה לתהודה ציבורית רחבה ברחוב הערבי. בשבת פירסמה ידי־עה על איגרת־מחאה, שחתומים עליה רוב ראשי העיריות בגדה ומנהיגי המועצה המוסלמית. ה־ללו מתלוננים על איכותו הירודה של המזון הניתן לאסירים ועל טיפול רפואי גרוע; „במחלות לב ומחלות עצבים מטפלים על־פי רוב באספירין", נאמר באיגרת. הידיעה פורסמה בכותרתו הראשית של ה־שבועון, בליווי מאמר־מערכת חריף, הדורש מישראל לשמור על אמנת ז'נבה ו„לשפר את מצבם של האסירים הפלשתינאים".

אחת התלונות השכיחות היא ל־גבי חוסר האיזון בחומרת הענישה של המחבלים בשנים האחרונות. בשיא תקופת הטרור, 1968—1970, נהגו בתי־הדין הצבאיים להטיל עונשים כבדים גם על עבירות כמו קשר וסיוע לאירגון עוין. ביקשו אז להרתיע ולנסות לעצור את נס־יונות הטרור והמרי האזרחי. ב־שנים האחרונות, לעומת זאת, כ־אשר הפעילות החבלנית בשטחים ובישראל פסקה כמעט לחלוטין, גם העונשים הניתנים בבתי־הדין הצבאיים הם חמורים פחות. כך יוצא שבבתי־הכלא יכולים להיפגש שני צעירים שנשפטו על אותן עבירות. כשהראשון שנשפט ב־1968 נידון לעשר שנות מאסר, ו־אילו השני שנידון ב־1972 קיבל שנתיים או שלוש שנים. משרד ה־בטחון חוזר ובודק מקרים כגון אלה ועונשם של רבים הופחתו. משפחות האסירים חוזרות ותובעות מהרשו־יות השונות לבדוק שוב ולהוסיף את תקופת המאסר שקיבל בן ה־משפחה ואת האפשרות להקל ב־עונשו.

הכלא הישראלי הוא ליבראלי ונוח לעומת בתי־כלא אחרים ב־עולם. כבר סופר הרבה על אפ־שרויות ההשתלמות והלימוד ה־קיימות בו, על רמת המזון שהיא שווה לזו שבצה"ל ועוד. אולם בסופו של דבר כלא הוא כלא וחלק נכבד מהמחבלים האסירים אינו תופס כלל את המצב שאליו נקלע. הם מנסים לשוות לעצמם ולפעולותיהם אופי של לוחמי מל־חמה לאומית וגם הרחוב הערבי מסייע להם בכך. יחד עם זאת ה־מאבק נראה כיום חסר סיכוי וגם הסכם שלום, שיביא אולי לשח־רורם, אינו נראה באופק. גם ה־קנאים שבהם מבינים, שהישיבה בכלא היא לדייק וכנראה לאורך ימים. מאות בהם קיוו לחנינה ב־חגיגות ה־25 למדינה; הם חשבו שבחירתו של נשיא חדש „בישר־אל" אולי תפתח [illegible] לים — גם הן הולכות ונעלמות. יחד עם בני המשפחה והחברה הערבית, הנותנת להם גיבוי, ימ־שיכו כנראה אסירים אלה להיות גורם של מתיחויות ותסיסה ב־בתי־הכלא עד שיכלו את עונשם.

פנים חדשות לישראל בלונדון

מאת יהושע תדמור

> עם חילופי הצוות הבכיר של שגרירות ישראל בבירת בריטניה

מוסמות הנפט הערבית והמתק־פה המדינית השנתית המשמשת זה מן הדין שיפנו את תשומת הלב לנקודות התורפה הרגישות ביחסיה של ישראל. אותה הת־פתחות שבה היא יחסי ישראל—בריטניה. משרד החוץ הבריטי, רואה צל הרים כהרים. מבקש מאז מלחמת ששת הימים להתג־נן מפני כל פגיעה אפשרית ב־אינטרסים הבריטיים במזרח התי־כון והחשש הגובר מפני סחטנות הנפט עוד מחריף את פחדיו.

אך אין בכך הסבר מלא למה שהתרחש ביחסי שתי המדינות בשנים האחרונות. בשנים 1966—1968, בעקבות החלטת ממשלת בריטניה לפנות את מאחזיה בארץ [illegible] והדאגה מן ימין החלל ה־שנוצר מגורמים עוינים, נפתח שיא מזיכי פרדה בין שתי הב־ירות. שיחות התנהלו עם הרולד וילסון ראש ממשלת בריטניה ועם מנהיגי הלייבור. ערב מלחמת ששת הימים ולאחריה, כמובן, גם היו ויכוחים וחילוקי דעות. ר־שה הציפסונים שהוחמצו ויש־ראל ויתרה עליהם לבסוף — תר־[illegible]; גם אז היו נסיונות פיוס התשבנה של ישראל; גם אז [illegible] תרעכת הדגה. אלא שאלה לא הרחיקו לכת ונשארו במסגרת יחד־עבודה תקינים וחד שיח עיניני בין מדינות ידידותיות. משפרצה המלחמה גילו הרולד וילסון והב־[illegible] אהדה אמיתית לגורלה של ישראל; בריטניה אף עבדה, בעק־בות הסימת התעלה, בלחצים ער־ביים לא קלים, עד שלבדה לחד־[illegible] עם הצרה ולהתגבר עליה. תוך [illegible] לבנית מיכליות ענק ואניות [illegible]. כשם שעשו מרוניה. דב־[illegible] ויפאן.

סימני המפנה היו תחילה זעי־רים. הם מצאו את ביטויים בהצ־בעות במועצת הבטחון ובעצרת האו"ם, שהן אמצעי בדוק למדידת כיווני הרוח והטמפרטורה בבירות השונות. ואמנם, כאשר הצטרפה בריטניה לגינויה של ישראל בעק־בות הצתת מסגד אל אקצה בידי אוסטרלי מטורף — היה בכך [illegible] מדאיג ראשון של תהליך שבפתח. קרוב לוודאי שהיה זה צעד של גישוש; בפוריין [illegible] המתינו מן הסתם לראות איך תגיב ישראל. וכשלא באה תגובה של ממש — נתגבש הקו. שבריטניה הפכה לאמונה ל־[illegible] תעמולתי ולמנוף מרכזי של המדיניות הערבית. היו תחנות ב־דרך א: משהגורה הפומבי של [illegible] ודני השרשבינות ב־[illegible] להחלטות אנטי ישראליות; [illegible] השחור משנת 1970 ואי־[illegible] בדבר התמוטטות הצפויה [illegible] אם לא תעשה ישראל מהד־[illegible] ותסכים לויתורים. רצד אות־[illegible] שוא של שגרירי בריטניה בבירות השונות על קיצו הקרב של סאדאת. כה לא נאמר באותה תקופה על ידי תעמולניה של דייס־[illegible]? אילו אשמות לא הוטלו [illegible] בפיתוחה של ישראל?

בריטניה אף הרחיקה לכת. מ־[illegible] ממשלה שלה החליט אדוארד הית ראש ממשלת בריטניה, עם כניסת [illegible] ל„שוקי" לנתק את „היחסים המיוחדים" המסורתיים עם וואש־ינגטון. הוא העדיף על פניהם את היחסים עם מדינות היבשת, ו־צרפת בתוכן, עד כדי כך שבורי־טניה הפכה כמעט לגרורתה של צרפת בנסיונותיה להכביד על יש־ראל ולשאת חן בעיני מדינות ערב. בכמה הזדמנויות אף עלתה בריטניה על צרפת. וכך, במקום לסייע לוואשינגטון ולשמש חוליה מקשרת עם מדינות היבשת ליצי־רת יחס הבנה לישראל — הפכה לונדון למכשלה. היא התרחקה וניתקה מן הקו האמריקאי והכבי־דה על ישראל. היה זה פרק מצער ביחסי ישראל—בריטניה.

בעצם הימים האלה מתחלף כל הצוות הבכיר של שגרירות ישראל בלונדון. את מקומו של השגריר מיכאל קומיי יתפוס גדעון רפאל, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר. את מקומו של הציר אדגר רדפין, ה־איש שקיים באורח רצוף ויומיומי את הקשרים עם פקידי משרד ה־חוץ הבריטי וזכה להערכה רבה, ימלא צבי קידר, דיפלומאט צעיר ונמרץ שכיהן בשורת בירות אסיא־תיות. ובדומה לכך יהיו מינויים אחרים.

השינויים הללו ישנו את פני ה־שגרירות כולה. תהיה זו הזדמ־נות נאותה לבחון דרכים ואמצעים חדשים בדרך הצגתה של ישראל בבירה הבריטית. כי גם אם מבי־אים בחשבון את כל המיגבלות, את כל הקשיים והאינטרסים הש־מורים, את הסכורות של משרד־החוץ שרק, החותר ללא הרף להב־טיח את האינטרסים הבריטיים ב־בירות ערב — אין ספק שלא הופ־עלו כל האמצעים והכלים העומדים לרשותה של ישראל.

בסקרי דעת הקהל בבריטניה עדיין מצביעים על 32 אחוז המ־צדדים בישראל, לעומת 6 אחוזים המצדדים בערבים. האם זה משת־קף בעתונאות הבריטית? והאם זה משתקף ביחסה של ווייטהול?

לישראל יש גם קלף כלכלי חד כוב בדו שיח שלה עם בריטניה. אבנים הנשלבבים ב„פוריין אופיס" אינם אוהבים כאשר מזכי־רים להם זאת, אך עובדה היא: ישראל קונה בבריטניה, שנה שנה, סחורות ומוצרים בערך של כרבע מיליארד דולאר, ומייצאת לבריטניה רק כשליש מזה.

היצוא הבריטי לישראל עולה על כל היצוא הבריטי לארצות ערב, פלוס תורכיה. כאשר מפנפנים פקידים ותורמים פרו ערביים ב־לונדון בחישוביהם של הקשרים ה־כלכליים עם מדינות ערב, יש מקום להזכירות קטנה: סוף סוף כמעט את כל המוצרים הבריטיים ניתן לקנות גם במקומות אחרים.

חילופי הגברי בשגרירות יש־ראל בלונדון מן הדין שיסמלו גם שינוי גישה. אולי הגיעה השעה בכנסה לשים קץ לאותן התבטאו־יות בריטיות תפלות, נוסח „אנו מכירים בזכות קיומה של ישראל". לאותו יחס של איפה ואיפה, לכ־ינויים של אנשי „מסעבבר השמאל" בשם „אנשי גרילה" בעוד שרוד־פיהם הם „טרוריסטים". לאותו סבבון של הצדקות בפי נציגי ישראל, הזכור לנו מימי המנכבות בסרט סריגה.

לערבים קל לפעול בבריטניה. עומדים להם האינטרסים הברי־טיים השמורים, ומסורת של פעל־תנות פרו ערבית, שכל המבקר ב־פוריין אופיס חש בה. רבים הער־בים היושבים בבריטניה. הם דוב־רים אנגלית, הם מעורים בחברה הבריטית, כספים רבים מאד מוח־זקים בבנקים בריטיים ותרומות התעמולה של הליגה הערבית מור־גשת היטב. ספק רב אם ניתן לשנות כהוא זה את אורח המחש־בה של הפקידות המקצועית ב־ווייטהול. אלה היו וישארו מסוי־גים ואף עוינים לישראל. אך לא הם הקובעים בסופו של דבר את קוויה הגדולים של המדיניות. הם קובעים את השכסיסים, את המה־לכים הטקטיים, את ההצבעות ב־או"ם, אך לא את האסטראטגיה המדינית בקוויה הגדולים. הם יכו־לים להפריע, לשים מכשולים, אך לא להחיל מפנה.

שאלת השאלות היא, אם ניתן לפתוח בדו שיח פורה, ישראלי—בריטי, בדרג עליון — בדרג של שר חוץ וראש ממשלה; להציג לפניהם את ישראל של שנות ה־שבעים, על משקלה המיוחד במז־רח התיכון ובים התיכון. ישראל בעלת קונספציה אסטראטגית, המ־הווה גורם מייצב במזרח התיכון, כפי שרואים אותה זה כבר האמ־ריקאים.

בשלב זה וייטהול מתגוננת. דע־תה נתונה לסחטנות הנפט ולמהל־כי קאהיר—לוב. העונה הפוליטית עוד לא התחילה. הכל מבינים ב־לונדון, שעד תום הבחירות ביש־ראל אין מה לעשות. השאלה היא אם לא תגבר בווייטהול מגמת ה־פייסנות המעוותת, שעיקרה לל־חוץ ולהקשות על ישראל, תוך אשליה שכך יוסיף הנפט לזרום;

אנכרוניזמים המחייבים שינוי

מאת אברהם קושניר

החוק לעידוד השקעות־הון הוא חוק דינאמי, שעודכן בדרך כלל בהתאם לצרכי המשק. מאז אושר החוק לראשונה בכנסת ב־1959, הוכנסו בו תשעה תיקונים באישו־רה של הכנסת.

בחמש השנים שבין 1967 לבין 1971 שונה החוק מדי שנה, ו־הוכנסו בו תיקונים. התיקונים בחוק לעידוד השקעות־הון הם חלק חיוני של החוק עצמו, ש־נוצר — כשנבו — למשוך משקי־עים לפיתוח המשק. משקיעים יבואו לפי מה שהמשק יציע להם. אבל המשק אינו מושג קבוע ו־בלתי משתנה. זוהי מערכת די־נאמית, שלא היתה דומה בשנת 1967, לכשל, לזו של 1969. לפיכך, אם מבקשים שהחוק לעידוד השק־עות־הון יוסיף להיות מכשיר יעיל, חייבים להכניס בו שינויים, להת־אימו למצב העכשווי, לעדכנו עד כמה שאפשר. ואכן, תיקונים רבים הוכנסו בחוק בעבר. אולם מאז ינואר 1971 — כלומר, זה יותר משנתיים וחצי — לא הוכנס כל תיקון בחוק. אי־אפשר לטעון ש־לא הוכנסו תיקונים בחוק משום שהמצב הכלכלי והתנאים במשק לא השתנו בשנתיים וחצי האחרו־נות. תהיה זו הצגת־דברים לא־נכונה. די להזכיר שהתיקון האח־רון בחוק אושר בכנסת בעת ש־עליית המחירים (כביטוי למגמות שררו במשק) היתה נמוכה ב־יותר. שנה לפני הזלת התיקון עלו המחירים ב־2.5 אחוזים ב־שנה, ובשנה שבה הוכנס התיקון האחרון בחוק לעידוד השקעות־הון, עלה מדד־המחירים ב־6.1 אחוזים. השנה, בשבעת החודשים הראשונים בלבד, נרשמה עליית מחירים בשיעור גבוה מ־12 אחוז, פי שניים מהעליה השנתית ש־נרשמה בתקופה שבה בוצע התי־קון האחרון בחוק. אין כל ספק שמשק, שבו עליית המחירים היא למעלה מ־20 אחוז בשנה, חייב להציע — אם הוא מבקש למשוך משקיעים — תנאים שונים לגמרי מאלה שהציע כשעליית המחירים היתה בשיעור 2 או 6 אחוזים. משק שבעייתו המרכזית היא מח־סור במלט אינו יכול, למשל, ל־הוסיף ולהציע הצעות בתחום עי־דוד הבנייה להשכרה, כאילו יש בו עודף מלט, או עודף כוח־אדם לבנייה. כיום, כשבונים יותר מדי ויד ימין מקצצת בבנייה (ראה הוראת שר־האוצר לקבלנים הפר־טיים שלא להתחיל בבניית 12,000 דירות שהיה ברעתם להתחיל ו־לבנות השנה), עדיין מוסיפה יד שמאל לעשות כמיטב יכולתה ל־הרחבת הבנייה, על־ידי עידוד ה־בניה להשכרה בדרך הסורת־תק־דים, באמצעות התיקון הביזור שהוסיפה הכנסת לחוק לעידוד השקעות־הון ושעניינו — עידוד הבנייה להשכרה. נוכח המצב ה־שורר כיום במשק, השינוי בחוק הוא חיוני. להערכה זו שותף מנהל רשות ההשקעות במשרד האוצר, ישעיהו סטופר. הגורם חד־משמ־עית, שיש להכניס כיום שינויים בחוק לעידוד השקעות־הון, המע־ניק הנחות מיוחדות לבניה ו־להשכרה.

> החוק לעידוד השקעות הון (2)

גם שר־האוצר פנחס ספיר עצמו שותף להערכה, כי יש בחוק ל־עידוד השקעות־הון סעיפים, „ה־מחייבים בדיקה". לפני ימים אח־דים הזכיר ספיר, כדוגמה לסעיף בחוק שיש לשנותו, את בעלי ה־מפעלים המרחיבים את מפעלם. שר־האוצר סיפר על בעלי מפ־עלים, שהוענקה להם בראשית דרכם גושפנקה של „מפעל מאו־שר", על כל העזרה הכספית ה־כרוכה בכך. המפעל שהקימו ענה על כל הדרישות ובעליו זכו במ־לוא הסיוע הכספי. עברו חמש שנים. המפעל התבסס והוא נושא רווחים יפים עד שבעליו מבקש להרחיבו. כשהוא פונה למרכז ההשקעות בבקשה שיאשרו לו הרחבת המפעל על־פי קני־המידה הקיימים (שלפיהם הוענקה לו ה־הכרה כ„מפעל מאושר" בהשקפה הראשונה), מאשרים לו גם לגבי ההרחבה תנאים של „מפעל מאו־שר". שר־האוצר עצמו אמר, כי אין הוא משוכנע כל עיקר אם מתן מעמד של „מפעל מאושר" למשקיע המרחיב את מפעלו, הוא צעד רצוי. יש בהחלט מקום לבחון עניין זה שנית — אמר ספיר.

שתי הדוגמאות שהביאו אנשי משרד האוצר עצמם — עידוד הבניה להשכרה והרחבת מפעלים קיימים — משקפות רק חלק של המצב שהתהווה כיום במס־גרת החוק לעידוד השקעות־הון, מצב שראוי לשנותו. מדיניות ה־מעודדת השקעות לא־רציונליות, משיגה בדיוק את ההיפך מזה שהתכוונו לו מחוקקי החוק: במ־קום לעזור לפיתוח המשק, מפ־ריע החוק לעידוד השקעות־הון בהלקו, לפיתוח יעיל ונבון של הכלכלה.

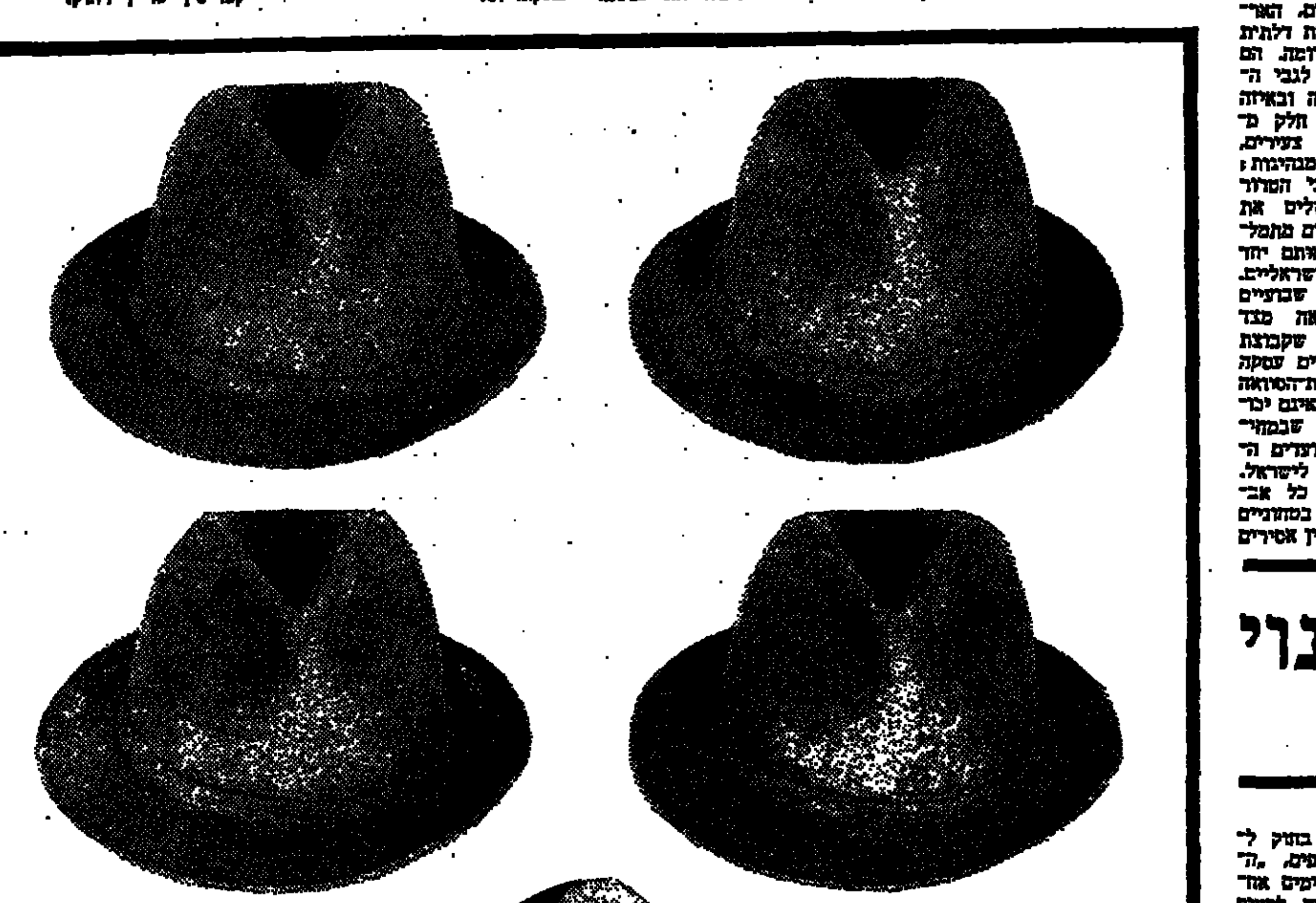

אחד מכל חמישה
מועמדי המערך להסתדרות
הוא צעיר

ביום הבחירות להסתדרות
בוא עם הצעירים ב אמת
המערך/

בוטו מבצר את שלטונו בפאקיסטאן

מאת קארלוס וידמן, ניו־דלהי

הוסר האיומן מצד מפלגתו של בוטו, היא „מפלגת העם הפקיסטאנית", אל מנהיגה היא שאילצה את בוטו אשתקד לתת הסכמתו לניסוח חוקה חדשה המעבירה את עיקר השלטון במדינה מהנשיא אל ראש הממשלה והעושה את השלטון לפחות להלכה — כפוף לפיקוח הפרלמנט. בוטו עצמו העדיף, כמובן, את משטר הנשיאות בו עמד בראשו, אך השכיל להשלים עם הגורל — בתנאי שהגורל טוב יסייע בידיו. דהיינו השלים עם העברת נקודת הכובד בשלטון מהנשיא לראש הממשלה. אך מיד הבטיח לעצמו שהוא עצמו יהיה ראש הממשלה. ברור שאין כאן משום ויתור מצידו או צעד של יאוש אלא מעשה של להטוטן זריז היודע להפוך מפלה לנצחון.

כאשר נטל בוטו לידיו את השלטון בדמותו החדשה כראש הממשלה, הוא הגיע לפיסגת הקאריירה הפוליטית שלו. החוקה החדשה בנויה „לפי המידה" והיא מבטיחה לו למעשה שלטון רצוף ומפושך למשך עשר שנים לפחות. אם יודח מהשלטון לפני כן, לא הפרלמנט יוכל לעשות זאת אלא

עלי בוטו

גורמים עיניים אחרים, כגון ראשי הצבא. כאשר נימנו הקולות בהצבעת האסיפה הלאומית, נמצא שבוטו נבחר ברוב גדול, כשבעה ארבעה מצירי האופוזיציה הצביעו בעדו. מנהיג האופוזיציה העומד בראש שבט הפאתאנים, ואלי חאן, בירך את ראש הממשלה „החדש" על נצחונו ואף הרעיף דברי שבח לאיש „שהחזיר את הסדר הפארלמנטארי הכלכלי והעלה את פקיסטאן מחדש על הדרך לדמוקראטיה". אולם רק לפני זמן קצר הוקיע אותו ואלי חאן את בוטו כ„דיקטאטור השולט רק בעזרת הטירור ונאומים מפוצצים".

ברם, הסוקר את 20 החודשים של שלטון בוטו מאז נסתיימה המלחמה עם הודו במפלה מחפירה של פקיסטאן, חייב להודות שמבחינת פקיסטאן היה שלטונו הרודני חיובי ומועיל. עלינו לקחת בחשבון שעם אבדן החלק המזרחי, הוא חבל בנגאל ובו מרבית האוכלוסיה של פקיסטאן (שהפכה לבאנגלה דאש הריבונית) לא זו בלבד שהמדינה קוצצה ואבד לה החבל המתועש והעשיר ביותר ובו מרבית האוכלוסיה, אלא שנתערערו היסודות עצמם של המדינה. שכן פקיסטאן נוסדה מלכתחילה כמדינה מוסלמית, כלומר שאושיות המדינה הן הדת המוסלמית. היא ההצדקה היחידה לקיומה כמרכז וכמולדת למוסלמים שבתת־היבשת ההודית ולכן אף הפרידה מתוך „הודו הגדולה". עם ניתוקה של באנגלה־דאש המוסלמית, נשלל למעשה בסיס קיומה של פקיסטאן כמולדת כל המוסלמים בתת היבשת. עתה מהרהרים גם המוסלמים שבחבלים המערביים של בלוציסטאן, ששטחה מהווה קרוב למחצית משטחה של פקיסטאן הנותרת, וכן הפאתאנים שבחבלים הצפון מערביים של המדינה, שמא מותר גם להם לנסות להשיג את אשר השיגו המוסלמים בבנגאל, כלומר להיפרד מפקיסטאן ולהקים מדינות ריבוניות, מה גם שזיקתם של אלה לפקיסטאן חלשה בהרבה מזו שהיתה למוסלמים הבנגאלים.

בוטו השכיל להכיר במציאות החדשה בעוד מועד ונקט בצעדים כדי למנוע התפוררות נוספת של מדינתו. רק על רקע זה יש להבין את הסתירות הרבות בדבריו ובמעשיו שהפכו כבר לשם דבר. הנה זה עתה השיג מהפרלמנט את הסמכות להעניק הכרה לבאנגלה־דאש ריבונית כל אימת שיעלה הרצון לפניו. וזאת חרף התנגדותם של מרבית תושבי פונג'אב (החבל העיקרי של פקיסטאן) ושל אנשי הדת. אולם בוטו יוכל להכיר בבאנגלה־דאש רק כאשר הודו תשחרר את 90.000 שבויי המלחמה הפקיסטאנים וכאשר באנגלה־דאש תוותר על ההחלטה להעמיד לדין חלק מהשבויים כפושעי מלחמה.

על בוטו מוטלת עתה המשימה לקיים את אשר נותר מפקיסטאן ולמנוע אבדן חבלים נוספים בהם מורגשת תסיסה — בעידוד גורמי חוץ. האידיאולוג הסובייטי הראשי, מיכאיל סוסלוב, התנבא פעם שפקיסטאן מורכבת מארבע אומות, העתידות ביום מן הימים להיפרד זו מזו ולהסתפח אל הודו, אפגאניסטאן ופרס. שתי „לקוחות" של ברה"מ — אפגאניסטאן ועיראק — עושות מאמצים לקומם את הפאתאנים והבלוצים נגד ממשלת איסלאמאבאד.

נגד השאיפות הספראטיסטיות האלה וסכנת ההתפוררות למדינתו נקט בוטו בצעדים נגדיים. לא מכבר הצליח להדק את הקשרים עם השאה הפרסי. כידוע, חולש השאה לא רק על עוצמה צבאית מרובה אלא גם על אוצרות הנפט, אשר בזכותם מחזרת אחריו הודו וגם ברה"מ מכבדת אותו. בוטו אינו יכול לעשות מהלכים דומים לאלה של השאה ואת שלימות ארצו הוא מנסה להבטיח בעזרת עליונות צבאית בחבלים התוססים ובאמצעות מושלים צבאיים הנאמנים לו ללא סייג. זה המשקל שכנגד היחידי בו הוא מנסה לשלול מתן יותר אוטונומיה לחבלים „המפוקפקים". במקום לבטוח בכשרונו המדיני־פוליטי, מעדיף בוטו להישען על הצבא. עם זאת מעלה החוקה החדשה את יוקרתו של בוטו ומעניקה לו בסיס איתן יותר לשלטון היחיד שלו מאשר השלטון הנשיאותי הקודם.

„זידדויטשה צייטונג" (מינכן)

קבוצות ימניות באורוגוואי מנהלות הסתה אנטישמיות

מאת אגון פרידלר, כתב „דבר" באמריקה הלטינית

ב־31 ביולי אחר הצהרים הופצו ברחובות המרכזיים של מונטיווידאו כרוזי הסתה אנטישמית, שלא היה כדוגמתם מאז הפעילות הנאצית באורוגוואי ערב מלחמת העולם השניה. בכרוזים התנוססו על־ידי מ.ר.ן. — „תנועה להתחדשות לאומית" — נאמר: „חיסלנו את הפוליטיקאים המושחתים, חיסלנו את הביורוקראטיה הקומוניסטית באיגודים המקצועיים. עכשיו הגיע תורם של היהודים, מכת האנושות". אותו יום פרסם העתון הקומוניסטי „אל פופולאר" תצלום של האזהרה שנכתבה על קירות הבתים מול בית־הספר התיכון לדניאבה. מקום שהיו התנגשויות קשות בין סטודנטים מימין ומשמאל. באותה כתובת־על־הקיר נאמר: „לדניאבה היא שלנו. הזהרי יהודיה שחורץ ד'". הכתובה היתה כנראה לתלמידה בשם זה, הפעילה בחוגים שמאליים; תלמידה זו היא בתו של קומוניסט ידוע, יהודי שונא ישראל.

יום לפני כן תקפו קבוצות של מ.ר.ן. מועדונים שמאליים והתפרצו לתוך בית־חולים. שלושה ימים אחר־כך פרסמה צמרת הצבא הודעה מרכבית, שלא תרשה פעילות צבאית והחזקת נשק לשום גורם, חוץ לצבא ולמשטרה. באותו יום הכתיב הצבא את הודעה, שבגנראל גרגוריו אלורז, המתון שבין הגנרלים, עומד לפרוש מתפקידו כרכז הוועדה לבטחון לאומי. ועדה שמשקיפים רבים רואים בה ממשלה מקבילה לממשלה האזרחית.

מובן שאין קשר ישיר בין כל ההתרחשויות האלה, אבל במידה מסוימת הן מצטרפות לתמונה כללית. נראה שהאגף המתון של הצבא גבר על הימין הקיצוני, והוחלט לגרש את ה„קו הסלחני" כלפי קבוצות הימין ה„פראיות". שני הבטאונים של קבוצות הימין — „אצול אי בלנקו" (כחול־לבן) ו„בואבו אמנסר" (שחר חדש) — הפסיקו את הופעתם במשך שבועיים, לפי צו ממשלתי. אף על־פי־כן אין להסיק כך שהצבא החליט לחסל את פעילותם של הגורמים הקיצוניים מימין. חוגים אלה הם התומכים העקביים ביותר של הצבא והמבקרים החריפים ביותר של מתנגדיו. בתעמולתם, בכתב ובעל־פה, אין הם חדלים מלשבח את הצבא, תוך שהם דורשים בד בבד פעילות נמרצת יותר נגד „השחיתות" של הפוליטיקאים של חוגים אחרים.

הוגו מניני, אחד ממנהיגי ת.נ.פ. (התנגסוד אורוגוואיה דה פיה — נוער אורוגוואי על הרגלים) אינו מסתיר בשיחותיו את רגשותיו האנטישמיים. אחת המטרות הנכבדות להסתה הקיצונית שלו נגד ה„בוגדים" משמש סמואל ליכטנשטיין, כלכלן יהודי, שנבחר לרקטור האוניברסיטה בנובמבר אשתקד בתמיכת כל השמאל הלא־קומוניסטי, כולל הפלגים השמאליים הקיצוניים ביותר.

לפי שעה קבוצות כמו ת.נ.פ. או מ.ר.ן. הן קטנות, אבל אין לזלזל באפשרות גידולן ואף סיפוחן על־ידי הצבא בשלב מסוים, על אף הנסיונות האחרונים לרסן אותן. המאבק בין השלטון האזרחי והשלטון הצבאי לא תם, לכן אין להוציא מכלל חשבון אפשרות, שחוגים ימניים בצבא ינסו לנצל את הקבוצות האלה, וינסו לעשות בשבילם את „העבודה השחורה", כולל אולי ההסתה האנטישמית.

בחוגים יהודיים יש הערכות שונות לגבי הכרוזים. יש המאמינים שהם באמת הודפסו על־ידי מ.ר.ן. או פלג קיצוני ממנו. יש הטוענים שהכרוזים הם תמרון של הקומוניסטים, שכוונתו להשחיר את פניהם של אנשי הימין וגם בזה להסיט את תשומת־לב הציבור מעניין „הסכנה הקומוניסטית". יש המאמינים שהכרוזים הם נסיון ערבי לבחוש בקדרה ולהחליש את מעמדה של יהדות אורוגוואי.

יהיה ההסבר אשר יהיה, דבר אחד ברור: לקבוצות הימניות מגמות אנטישמיות מובהקות. אם ירימו את דגל ההסתה נגד היהודים או לא — דבר זה תלוי בצרכים הטאקטיים שלהם וגם בעמדת הצבא. על כל פנים, המציאות החדשה של אורוגוואי יוצרת סכנות ואתגרים פוליטיים ליהדות אורוגוואי, שכמותם לא ידעה עד כה.

בנק ישראל

שינוי במספרי הטלפון בחיפה

מובא בזה לידיעת הציבור כי מספרי הטלפון של הבנק בחיפה

יוחלפו ביום ה' 30.8.73

כדלקמן:

644241-4

ירידה ברמת החינוך העל־יסודי (2)

לשנות חלוקת המשאבים

מאת דן שרון

אירגוני המורים לחמו ועודם לוחמים (והדבר אך טבעי) על מימוש זכויותיהם השונות של החברים. האירגונים השיגו, בין היתר, הטבות שכר ניכרות והפחתת שעות העבודה במשרות ההדרכה. הטבות שכר אלה אמנם שיפרו את המצב הכלכלי של המורים, אך למרבה הצער לא היה בהן כדי מתן פתרון לבעיה הכוללת. יחד עם זאת ניתן להניח, כי תחושת התסכול הקיימת בקרב המורים ידועה למנהיגי האירגונים המקצועיים ואולי בתנאים מסוימים ניתן יהיה להגיע לכלל הידברות למציאת פתרונות.

על כל פנים, כל מי שמתכנן פתרונות או חושב עליהם חייב לדעת, כי בקונסטלציה הנוכחית הקיימת לא ניתן יהיה להגיע לכלל תזוזה כלשהי בלי שאירגוני המורים יסמכו עליה את ידיהם. לא מן הנמנע שארגונים אלה, שהניפו עד כה דגלים חומריים בלבד, יגיעו לכלל מסקנה, כי יש לחפש פתרונות חדשים לשיפור מצב ההוראה.

לבעיה זו אין פתרונות קלים וברור שאין פתרונות מיידיים. אנו פועלים במסגרות חינוכיות שבהן יש משקל רב למסורת ול„אינרציה", אולי יותר משיש בארגונים אחרים. מסגרות־פעולה אלה הן בעיקרן שמרניות, כשמדובר בשינוי, אך אל לנו לשכוח כי הן פועלות ברגע זה לשינויה, במבנה הדרגתי מהילה בתנאי האירגון הקיימים.

הפתרון: הדוגמה האוניברסיטאית

מסגרת אירגונית של מוסד־חינוך, הפועלת בארצנו במידה רבה של הצלחה, היא המסגרת האוניברסיטאית. עיקריה הם: הפעלת המרצים והפרופסורים במשרות מלאות בין כתלי האוניברסיטאות, תוך חלוקת זמנם בין הוראה, מחקר ופעולות נוספות הקשורות בחיי האוניברסיטה. יש דירוג ברור של המרצים, ומסלול התקדמות נאות. לכל מרצה חדר־עבודה ומעבדות, שבהם הוא פועל. איש האוניברסיטה אמנם רואה בפעולתו מקור פרנסה, אך בעיקרה היא לדידו עיסוק־חיים ותוכן־חיים, שיש בהם עניין, אתגר ויעוד.

נראה שאין מניעה להפעלת שיטה דומה במסגרת החינוך העל־יסודי, מה גם שמסגרות על־יסודיות כאלה פועלות בכמה ארצות. לפי שיטה זו יופעל צוות המורים במשרות שלמות בבית־הספר (מבחינת היקף השעות תהיה המשרה דומה למשרת מהנדס או כל אקדמאי אחר); במסגרת המשרה ייכלל מספר מסוים של שעות הוראה (לא מעל ל־24 שעות הוראה!) ואילו יתרת הזמן תוקדש לתפקידים חינוכיים שונים: פעולות טיפוח, מעקב, חינוך, תיקוני עבודות ומבחנים, הכנת חומר כתוב, מחקרים למיניהם וטיפוח עזרי לימוד ואימון, תוך שיתוף פעולה בין צוות המורים לבין הנהלת בית־הספר. לכל מורה יוקצו אמצעים ומקום (חדר עבודה) לביצוע תפקידיו.

יונהג דירוג מורים, כפי שנהוג בקרב עובדים אקדמאיים אחרים (מהנדסים, למשל) ותונהג שיטה ברורה שתאפשר להנהלת בית־הספר לקדם את המורה בדירוג.

ברור כי השיטה המוצעת יקרה ועשויה להתקל בהתנגדות מצד גורמים שונים. נסיון להכניסה כשיטה כוללת ואחידה, בשלב הראשון, ודאי ייכשל. הפתרון המוצע שאול איפוא מענפי חיים אחרים, שבהם הוכתר בהצלחה: הקמת מוסד אחד, נסיוני, שיופעל לפי שיטה זו. יש לערוך את הניסוי במוסד שבו יש נכונות לכך מצד הבעלות וההנהלה. יש לבוא בדברים עם ארגוני המורים ולנסות לשכנעם לתת יד לניסוי מסוג זה; יש ליצור תנאים נאותים, ואפילו מפתים, מבחינת תנאי העבודה של צוות המורים במוסד זה (ספריות, מעבדות, חדרים אישיים לכל מורה וכו'). אם יוכתר ניסוי זה בהצלחה, יגלו ודאי המורים רצון להשתלב במוסדות שיופעלו בשיטה זו, ויהיה זה כאילו מחצית המלאכה, לפחות, נעשתה.

בשיטה זו יוכלו מוסדות החינוך להקדיש תשומת־לב יסודית לבעיות החינוכיות; היא תאפשר מגעים עם מוסדות אקדמאיים לביצוע מחקרים, ומגעים עם התעשיה לפתרון בעיות טכניות. היא תקדם את בית־הספר לעומת מצבו כיום — מסגרת טכנית למתן שיעורים לבחינות הגמר והבגרות — תהפוך אותו למאגר ידע, הכולל צוות נכון לפעולה, שיש לו הרגשת שייכות לבית־הספר והוא שואף לעשות לקידומם של בית־הספר והתלמידים.

שינוי חלוקת המשאבים

ברור שהפתרון המוצע עשוי לייקר, במידה ניכרת, את מערכת החינוך העל־יסודי בארצנו. עובדה זו מחייבת שינוי חלוקת המשאבים וסדרי העדיפויות בתוך כלל מערכת החינוך. חלוקת התקציבים בין הגורמים השונים בחינוך בשנים האחרונות מעידה על הגדשת מערכת ההשכלה הגבוהה. אמת, יש חשיבות רבה בפיתוח האוניברסיטאות ובקידום המחקר. אולם כבר היום ניכרים סימנים של מחסור בתעסוקה לרבים מסיימי מערכות החינוך האוניברסיטאיות וצמאון לא מבוטל של המשק לבוגרי מסגרות על־תיכוניות מקצועיות. לאספקט כלכלי מצטרף אספקט נוסף, חשוב לא פחות ממנו, והוא האספקט החברתי. אין להשלים עם מצב, שבו חלק לא־מבוטל של הנוער נפלט ממערכת החינוך אל הרחוב. נשירה זו חלה בעיקרה על סף המערכת העל־יסודית ובתוכה. אחד הסימנים לאירגונה הלקוי של מערכת זו הוא — אי־יכולתה להתמודד עם הבעיות של טעוני הטיפוח. מערכת זו, המסוגלת להביא את הנוער משכבות האוכלוסיה השבעות לכלל הצלחה במבחני־הבגרות (וספק אם יש לראות בכך אמת־מידה להצלחתה), אינה מסוגלת לטפל באותם בני־נוער, שעצם הקדשת שעות הוראה להם אין בו די לקידומם.

סימפטומטית במיוחד היא העובדה, כי במספר לא קטן של בתי־ספר על־יסודיים אין מנצלים כיום אותו תקציב לא־גדול המיועד לפעולות טיפוח. הסיבה: המבנה הארגוני של בתי־הספר.

השינוי היסודי באירגון עשוי להפוך את המוסדות למוסדות מחנכים ומטפחים. שינוי זה תלוי, בין היתר, בשינוי חלוקת המשאבים, תוך הדגשת המסגרות העל־יסודיות (ובתוכן, במקום לא־מבוטל, המסגרות התיכוניות־מקצועיות).

(המאמר שני ואחרון)

עובד בישראל - התלכד עמנו!

המערך בשלטונו הממושך יצר עוני וקיפוח.
בעזרתך נפעל למען:

- ביטול העוני
- מניעת התייקרות ובלימת האינפלציה
- שכר ריאלי ותוספת יוקר מלאה
- פתרון מצוקת הדיור
- מענקים כחוק למשפחות מרובות ילדים, שיכון לזוגות צעירים
- ביסוס עיירות פיתוח
- רפורמה במיסוי
- סיוע ותמריצים לאשה העובדת
- מניעת בזבוז ושחיתות
- סמכות לאיגודים מקצועיים
- הפרדה בין איגוד מקצועי ובעלות על עסקים
- הסדרים חוקיים להסדרת יחסי עבודה, במיוחד בוררות שיפוטית־ממלכתית בשרותים חיוניים לציבור.
- ביטוח בריאות ממלכתי ביטוח פנסיה ממלכתית
- דמוקרטיזציה בהסתדרות

ליצוג נאמן של העובד בישראל - הצבע

חל טעם

בחר ברשימת הליכוד בהסתדרות

גח"ל
הרשימה הממלכתית
המרכז החפשי

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

עיריית תל־אביב | הסתדרות העובדים הכללית, המרכז לתרבות

פסטיבל המחול הישראלי תל־אביב

יתקיים באמפיתיאטרון הטבעי בפארק הירקון מול גני התערוכה ביום שלישי ד' אלול תשל"ג 4.9.73 בשעה 8.30 בערב.

בהשתתפות:

להקת כרמון — אריק לביא
להקת צהלה יזרעאל — שושנה דמארי
להקת מועצת פועלי חיפה — גיורא פיידמן — קלרינט
להקת הגדוד המערבי — צמד „בר ותמר"
להקת צירקסים — להקה ערבית
להקת הסטודנטים בירושלים להקת הדרוזים
להקות גאולי תימן, מושב ברקת, חוידנים, החבצים.

עיצוב המופע: יונתן כרמון | תפאורה: צבי גרא
ניהול מוסיקלי: יצחק גרציאני | מפיק: יאיר גלבוע, המחלקה לאירועים במרכז ההסברה

כרטיסים במחיר 3.— ל"י להשיג ב„רוקוקו" וביתר סוכנויות הכרטיסים.
תחבורה למקום מובטחת בקו 47. לבעלי רכב פרטי — חניה מובטחת.

צ — צ

העובד הדתי

חטיבת החברים הדתיים בהסתדרות
סניף תל־אביב

במוצאי שבת פרשת שופטים, ד' באלול תשל"ג (1.9.73) בשעה 8 באולם מלון „גבורה", רח' בן־יהודה 87, תל־אביב, תתקיים א"יה

מסיבה חגיגית ליד שולחנות ערוכים

הנושא:

ההסתדרות איננה רק חילונית

בהשתתפות:

אברהם ארליך — יו"ר מרכז „העובד הדתי"

סעדיה לוי — מנהל המחלקה לסיפוק צרכי דת

פותח ומנחה: משה בר־יודא

פרקי שירה וחזנות: החזן הראשי בבית־הכנסת „תפארת צבי" מר אליהו גרינבלט, החזן המפורסם מר רפאל אבוהב

ציבור חברי ההסתדרות מוזמן

הצהרת הון של עולה חדש

שאלה: אני עולה חדש, עצמאי, הנמצא בארץ כארבע שנים. נתבקשתי עכשיו ע"י פקיד השומה להגיש הצהרת־הון. האם עלי לכלול בהצהרה נכסים והון המצויים ברשותי בחו"ל?

א. ר.
(שם הכותב שמור במערכת)
נתניה

תשובה: עקרונית חייב כל תושב ישראל להצהיר על כל הונו בארץ ובחו"ל ולכן אתה חייב, על פי החוק, לכלול בהצהרה גם את הנכסים וההון בבעלותך שהשארת בחו"ל. מעשית ידוע, כי יש המוותרים לרשום בהצהרת ההון כי לא כללו את הונם שבחו"ל. פקיד השומה יכול, אם כי אינו עושה זאת תמיד, לתבוע במפגיע כי נתונים אלה ימסרו גם כן.

בהזדמנות זאת הננו להפנות תשומת לבך לכך כי ע"פ החוק לעידוד השקעות הון הכנסות ורווחי הון על נכסים בחו"ל פטורים עולים חדשים ממס בי־שראל במשך 7 שנים מתאריך העליה. יתרה מכך, מותר לך להשאיר ולהחזיק בנכסים שהם בבעלותך בחו"ל, בעת עלייתך, במשך עוד 10 שנים.

מתי כדאי להגיש דו"ח נפרד

שאלה: אשתי ואני שכירים, ולנו ארבעה ילדים. משכורתנו השנתית המאוחדת מגיעה לקרוב ל־30 אלף ל"י. אני מרוויח 20 אלף ל"י ואשתי כ־10 אלפים ל"י.

באחרונה נתבקשתי להגיש דו"ח על הכ־נסותי לפקיד השומה. האם כדאי לנו לאחד את הדו"ח, או שמא מוטב שכל אחד יגיש דו"ח נפרד.

יצחק בר־יוחאן
רחובות

תשובה: בכל מקרה בו הכנסת כל אחד מבני הזוג עולה על סכום הניכויים האישיים (כפי שהדבר במקרה שלך) כדאי להגיש דו"ח נפרד על ההכנסות. הגשת דו"ח נפרד מאפשרת לאשה ליהנות מניכויים שאינם ניתנים בחישוב משותף.

מומחים לרשותך

במסגרת מדור זה מעמיד „דבר" לרשות קוראיו שרות מיוחד. צוות מומחים שישיבו על שאלות בתחומים שונים ✱ חוק ומשפט ✱ מסים וביטוח ✱ השקעות וחסכון

מטרתו של מדור זה אינה לשמש תחליף לשרותיו של עורך־דין, רוא"ח, חשבון או יועץ להשקעות. תפקידו להעמיד לרשות השואלים אינפורמציה מוסמכת שתסייע להם להעריך את בעייתם ולהבהיר להם את האפשרויות הפתוחות בפניהם. לעתים לקראת התייעצות עם עורך־דין או יועץ מורשה בתחום אחר.

על שאלותיך ישיבו המשפטנים עמיהוד בן־פורת וד"ר עמוס שפירא. ישראל גיל ישיב על שאלות בענייני עבודה ביטוח לאומי וגמלאות. השאלות בתחומי השקעות חסכון ומיסוי ירוכזו על־ידי רואה החשבון דן בבלי בסיועו של ד"ר מיכה אנגל ומומחים נוספים לפי העניין.

את השאלות יש לשלוח במכונת כתיבה או בכתב יד ברור ל„דבר", ת.ד. 199, למדור „מומחים לרשותך".

תשלום לעובדת במשך חופשה

שאלה: אני מעסיקה עוזרת בית 3 שעות בשבוע. היא עובדת אצלי כבר 3 שנים.

אנו יוצאים לחו"ל ל־5 שבועות וסוגרים את הדירה. במשך שהותנו בחו"ל היא לא תעבוד. האם מגיע לעוזרת תשלום בעד הזמן שנהיה בחו"ל, ואם כן מה הוא הסכום שאני חייבת לשלם?

רות זלמן
גבעתיים

תשובה: קודם כל, מוכתך להעניק לה חופשה שנתית בתוך תקופה זו של היעדרך מהארץ.

לפי החוק מגיעה לה (בוותק של 3 שנים בעבודה) חופשה באורך של שבועיים לכל שנת עבודה, כלומר שהיא זכאית לקבל דמי חופשה בשווי השכר שהיתה מקבלת במשך שבועיים קלנדריים.

אבל, במידה והיעדרך מהארץ עולה על שעור החופשה המגיעה לה — חובה עליך לשלם לה שכר עבודה בשיעור השכר שהיתה זכאית לקבל ממך אילו הפסקתם עבודתה באופן זמני. הדין הוא ש־העובד זכאי לשכר לא רק בעד עבודה בפועל אלא גם כאשר הוא „מוכן ומזומן" לעבודה, אבל מטעמים של המעביד אין הלה מעסיק אותו, וכזה הוא המקרה אצלכם.

דיני גימלאות ביחס למשרתים בצבא הבריטי

שאלה: מה הם דיני הגמלאות לגבי מגו־יסים לצבא הבריטי במלחמת העולם ה־2?

חוק ומשפט

אני פנסיונר. עבדתי בלשכת המס בהסתדרות 15½ שנה. הגמלה שלי זעומה מאוד. האם השנתיים שהייתי בצבא הנ"ל ביחידת יע"ל 468 מקנות לי זכויות לתוספת גימלאות?

א. ב. ג.
תל־אביב

תשובה: החוק (ליתר דיוק: תיקון מס' 5 לחוק שירות המדינה גימלאות) המעניק אותרי פנסיה נו־ספים בעד שנות השירות בבריגדה היהודית או ב־יחידה אחרת שבצבא הבריטי — חל על עובדי ה־מדינה והרשויות המקומיות הנהנים מפנסיה תקצי־בית. אולם חוק זה אינו חל על חברים בקרנות פנסיה מצטברות, כגון מבטחים או קופת הפקיד או קרן הגימלאות המרכזית לעובדי מוסדות ההס־תדרות. בהיותך עובד בלשכת המס של ההסתדרות אתה היית חבר בקרן הגימלאות המרכזית האמורה, ומשום כך לא תוכל ליהנות מתוספת אחוזים לפנסיה בשל שירותך בצבא הבריטי במלחמת העולם השניה.

קרן פנסיה מצטברת, כמו זו שלך, ניזונה ומת־קיימת מהפרשות חדשיות שוטפות של המעביד ו־העובד, ובאין הפרשות לחודש מסויים — אין משל־מים בעדו פנסיה. ואילו פנסיה תקציבית, כמו זו של עובדי המדינה והרשויות המקומיות, אינה ניזונה מהפרשות חדיות אלא היא מצוגנת בתקציב המדינה או הרשות המקומית, ומשום כך קל להכניס בה שי־נויים, באשר אינם „מערערים" את מקורותיה הכספיים.

השואלים בתחומי השקעות, ומיסוי מתבק־שים לציין את הכנסתם, מצבם המשפחתי וגילם. פרטים אלה יסייעו להכנת תשובה שתתאים לצרכיהם המיוחדים של השואלים. הצוות ישקול ויציג אפשרויות שונות של חסכון והשקעה, אך ימנע מלהמליץ על תב־ניותיו של בנק זה או אחר.

עד שנת 1971 גיליתי מהפנסיה של בעלי המנוח ואחר כך מקצבת השאירים שלי את הרבע. הניכוי נעשה איפוא במשך 14 שנים. ידוע לי שהחוק קובע, כי היוון הוא ל־10 שנים.

האם במקרה זה מגיע לי תשלום רטרו־אקטיבי בעד 4 השנים האלו?

האם לאלמנה שהגיעה בפברואר ש.ז. לגיל 60 מגיעה הנחה של 25% מהפנסיה, במקרה של היוון רבע מסכום הפנסיה בשנת 1957.

ב. ר.
(שם הכותבת שמור במערכת)
תל־אביב

תשובה: הנתונים שסיפקת במכתב אינם מספיקים למתן תשובה חד משמעית. עקרונית היוון 25% מ־זכויות פנסיה הינו סופי ואינו קשור לתקופה ש־עברה מתאריך התחלת קבלת הפנסיה. כך שיתרת הפנסיה בשעור 75% היא כל עוד הזכאי לפנסיה בין החיים.

לפי החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס. 18) תשל"ג—1973 ניתן פטור בשעור 25% מהקצבה ה־מתקבלת. היוון חלק מהקצבה מקטין במקביל את סכום הפטור החודשי. היות ובמקרה שלך הוונו 25% מהקצבה עליך לפנות לפקיד השומה באורך עם כל המסמכים ולברר זכויותיך עפ"י המקרה לגופו.

...ש לכלול בדו"ח ...כנסות מריבית

שאלה: במלוות שונים ומניירות. ע... ...נבה הבנק 25% למס הכנסה ונותן בידי הל־...קוח קבלה על כך שיש להעבירה לפקיד השו־...מה.

יש הכנסות שאינן חייבות כלל במס הכנסה, ...למשל זכיה בגורל, מלוה לחמש שנים, וע־...יהן הבנק נותן אישור.

האם יש לציין את הרבית בחשבון המוגש ...למס הכנסה לאותה שנה?

רחל ...
תל־אביב

תשובה: על פי החוק חייב הדו"ח השנתי למס ...ה לכלול את כל הכנסות במשך תקופת הדו"ח, ...אותן הכנסות הפטורות ממס כגון זכיה בגורל, ...ו רבית פטורה ממס שהתקבלה. ...כר גם עזור לנישום כאשר כעבור פרק זמן, תוך ...בשומותיו, עליו להסביר גידול בהון בסכום ה־ ...מההכנסה עליה שולם מס. במקרים אלה נוח ל־...ות שעוד בעת הצהרתו על הכנסותיו הצהיר על ...עלים ומעשים אלה שלבטח סייעו להרמת רמת...

...קנות היוון

שאלה: בעלי המנוח שיצא לגמלאות ב־... 1952 היוון 25% מסכום הפנסיה. מתאריך זה

עירית באר־שבע

הכרזה

בהוקף סמכותי לפי סעיף 4 לחוק העזר לבאר־שבע (סלילת רחובות) תשכ"ו—1966 הנני מודיע לכל בעלי הנכסים הגובלים עם הרחובות ולהלן, כי מועצת העיריה בישיבתה מס' 40 מיום 26.8.73 החליטה לאשר סלילת כבישים ומדרכות ברחובות הבאים:

מס' סי'	סוג העבודה	רחוב	קטע	גוש
1.	הרחבה ומדרכות	רמב"ם	א שמחוני — המוכתר	38001
2.	הרחבה ומדרכות	המוכתר	רמב"ם — העצמאות	38001—38002
3.	הרחבה+מדרכה	העצמאות	המוכתר — משחררים	38035
4.	" "	גרשון	הרצל — א. שמחוני	38001
5.	" "	הדסה	הרצל — א. שמחוני	38002
6.	" "	א. שמחוני	גרשון — העצמאות	38001—38002
7.	" "	ישמעאל	החלוץ — הרצל	38001
8.	" "	ההסתדרות	יאיר — ישמעאל	38001—38002
9.	" "	החלוץ	עצמאות — צומת אלי כהן	38001—38002
10.	" "	רמב"ם	החלוץ — בית אשל	38012
11.	" "	בית אשל	עצמאות — רמב"ם	38003
12.	" "	העצמאות	מורדי הגיטאות — החלוץ	38003
13.	" "	מורדי הגטאות	עצמאות — קק"ל	38003
14.	" "	הפלמ"ח	3 — בני עין חרוד — החלוץ	38004
15.	" "	הפלמ"ח	הרצל — חטיבת הנגב	38005
16.	" "	הפלמ"ח	חטיבת הנגב — יצחק שדה	38005—38006
17.	" "	הפלמ"ח	המכבים — בר כוכבא	38006
18.	" "	החלוץ	הפלמ"ח — ראובן	38004—38033
19.	" "	האבות	החלוץ — ההגנה	38004—38005
20.	" "	ההגנה	הפלמ"ח — השבטים	38005—38034
21.	" "	חטיבת הנגב	אפרים — ראובן	38034
22.	" "	נגבה	חטיבת הנגב — הרבבה	38005
23.	" "	אפרים	חטיבת הנגב — אפרים	38034
24.	" "	המשך אפרים	י. שדה עד צומת משחררים—חצרים	38006
25.	" "	השבטים	ההגנה — אפרים	38034
26.	" "	המכבים	הפלמ"ח — נגבה	38006
27.	" "	מגרשי חניה	הגדודים — סימטת הגידם	38032
28.	סלילת כביש ומדרכות	הדסה	3 — בני עין־חרוד — בית אשל	38003
29.	" " "	הפלמ"ח	יצחק שדה — המכבים	38006
30.	" " "	האבות	בית אשל — החלוץ	38004
31.	" " "	האבות	ההגנה — הגר	38005
32.	סלילת כביש+מדרכה	ב. אנילביץ	3 בני עין חרוד — ההסתדרות	38004
33.	" " "	נגבה	הרצל — חטיבת הנגב	38005
34.	" " "	נגבה	מ. אריך — יצחק שדה	38005—38006
35.	" " "	סמילנסקי	3 — בני עין חרוד — מ. הגיטאות	38033
36.	" " "	סמילנסקי	חטיבת הנגב — נפתלי	38034
37.	" " "	כפר דרום	טרומפלדור — ההגנה	38033
38.	" " "	בית אשל	האבות — סמילנסקי	38004
39.	" " "	טרומפלדור	הפלמ"ח — כפר דרום	38004—38033
40.	" " "	מורדי הגיטאות	הפלמ"ח — כפר דרום	38004—38033
41.	" " "	הרצל	האבות — כפר דרום	38004—38033
42.	" " "	שרה	הפלמ"ח — סמילנסקי	38005
43.	" " "	הגר	נגבה — סמילנסקי	38005
44.	" " "	יחזקאל	ירמיהו — סמילנסקי	38034
45.	" " "	יונה	ירמיהו — סמילנסקי	38034
46.	" " "	זכריה	ירמיהו — סמילנסקי	38034
47.	" " "	חגי	סמילנסקי — ראובן	38034
48.	" " "	ישעיהו	ירמיהו — ראובן	38034
49.	" " "	מיכה	ירמיהו — ראובן	38034
50.	" " "	ראובן	ההגנה — השבטים	38034
51.	" " "	משעול זבולון	ההגנה — חטיבת הנגב	38034
52.	" " "	משעול יששכר	חטיבת הנגב — ראובן	38034
53.	" " "	חטיבת הנגב	ראובן — משעול דן	38034
54.	" " "	ורברמן	על יד בצלאל	38071
55.	" " "	שטרוק	על יד בצלאל	38071
56.	" " "	רמח"ל	על יד רח' חז"ל	38070
57.	" " "	הכוזרי	על יד רח' חז"ל	38070
58.	" " "	דובנוב	על יד רח' חז"ל	38070
59.	" " "	גרץ	על יד רח' ביאליק	38070
60.	" " "	פרדיד	על יד רח' ביאליק	38070
61.	" " "	אסף הרופא	על יד רח' ביאליק	38070
62.	" " "	שלום עליכם	על יד רח' ביאליק	38070
63.	שבילים	שכונה ב'	ע"י רח' בצלאל — ביאליק	38070—38071
64.	הרחבה+מדרכות	ביאליק	בול — בול	38022
65.	סלילת כביש ומדרכות	הל"ה	ביאליק — כותל המערבי	38022
66.	" " "	ורבורג	ע"י הכותל המערבי	38024
67.	" " "	אחד העם	וייצמן	38025
68.	" "	השומר	וייצמן	38025
69.	הרחבה+מדרכות	דרך החרושת	חברון — הנשיאים	38076—38027
70.	" "	ארלוזורוב	גולומב — וינגייט	38026
71.	כביש + מדרכה	כרמל	בין גוש עציון חביבה רייך	38026
72.	" "	גולני	בין גוש עציון חביבה רייך	38026
73.	" "	גבעתי	בין גוש עציון חביבה רייך	38026
74.	" "	שולי הגרדום	המעפילים — יד ושם	38030
75.	" "	ד. מרכוס	ע"י שולי הגרדום	38030
76.	" "	בסקין	ע"י שולי הגרדום	38030
77.	" "	הלפרין	ע"י שולי הגרדום	38030
78.	" "	אסירי ציון בין הבתים	הגואלים — יד ושם	38030

אליהו נאוי,
ראש עירית באר־שבע

לערש ההתנחלות
פתח־תקוה
במלאת 95 שנה
ליסודה

אנו מברכים את

ראש העיר
מהנדס העיר
מועצת העיריה
ותושבי העיר

אחולי
שגשוג והצלחה

ברף, גורי כ"ץ
מהנדסים יועצים בע"מ
תל־אביב, רח' הילדסהיימר 1
טל. 266871, 256972

100
שנות התיישבות
תערוכה ואירועים
התערוכה
שתבקרו בה יותר מפעם אחת
תל־אביב, יריד המזרח־הפתיחה 12.9.73

משרד התקשורת

אל סניפי המפלגות

כדי למנוע תקלות ואיחורים במסירת מכתבי הזמנה לאסיפות, חוגי בית וכו', לקראת הבחירות להסתדרות, מתבקשים כל סניפי המפלגות למסור כל חומר כנ"ל

לפחות חמישה ימים מראש,

ולמסור אותו במקום ובזמן, בהתאם לסידורים שייקבעו עם מנהל הדואר המקומי.

בהוד־השרון
דרוש
מחלק עתונים
עם אופניים או קטנוע לשעות הבוקר המוקדמות
לפנות: הירשביץ
דרך השרון 106, הוד־השרון
בית גפני
או בטלפון: 92 41 07

האגף לתרבות נוער חברה וספורט
המדור לאירועים
המחלקה לפיתוח ותיירות
בשתוף עם משרד התיירות

מתכבדים להגיש לתושבי העיר הבאים אליה מקרוב ומרחוק

לילות כרמל

ב„גן־האם", הדר־הכרמל
במוצאי־שבת, 1.9.73, בשעה 8.00 בערב,
בביצוע
תזמורת הנוער העירונית בניצוחו של גיל פרידלנד
הבדרן: צחי נוי
רותי ספרוני

הכניסה חופשית, הלשיבה על הדשא

11.9.73 הצבע **אמת**
המערך / הבלתה העבודה הישראלית־מפ"ם

„יובל לייף" חברה לביטוח (1962) בערבון מוגבל מאזן ליום 31 בדצמבר 1972 (בלירות שלמות)

	ל"י	ל"י	ל"י	31.12.1971 ל"י
השקעות				
אגרות חוב (כולל תשלומים על חשבון) של הממשלה או בערבותה (באור 1)			4,501,951	3,618,135
הלוואות ופקדונות אחרים (באור 2)				
הלוואות על פוליסות החברה בגבול ערך הפדיון		513,471		106,030
הלוואות אחרות		176,519		45,899
פקדונות בבנק למתן הלוואות		151,575		—
			841,565	151,929
בנינים להשכרה (באור 3)			2,205,316	1,749,711
יעודה לפיצויי פרישה (באור 7)			131,011	79,997
			7,679,843	5,599,772
סכומים לקבל ומזומנים				
חברות בטוח:				
פקדונות בקשר לבטוח משנה (כולל של חברת האם בסך 244,775 ל"י, 1971 — אין)	250,858			377,072
חשבונות אחרים (1971 — כולל חברת אם בסך 33,304 ל"י)	560,354	811,212		464,520
				841,592
פרמיה לגביה בניכוי הפרשה לחובות מסופקים בסך 35,000 ל"י; 1971 — 35,000 ל"י (כולל שטרות בסך 6,042 ל"י; 1971 — 52,290 ל"י)		305,847		437,666
חייבים ויתרות חובה		622,468		593,223
פקדונות בבנקים לתקופה שאינה עולה על שנה		150,059		179,494
מזומנים (כולל 40,137 ל"י; 1971 — 17,600 ל"י במטבע חוץ)		308,868		151,285
			2,198,454	2,203,260
			9,878,297	7,803,032

חבר הדירקטוריון: י. קפלן
חבר הדירקטוריון: י. ארנון

	ל"י	ל"י רשום	ל"י מונפק ונפרע	31.12.1971
הון, קרנות ויתרת הפסד				
הון המניות:				
מניות רגילות בנות 1 ל"י		5,000,000	2,999,990	2,999,990
מניות רגילות ב' בנות 1 ל"י		3,000	—	—
מניות ההנהלה		10	10	10
		5,003,010	3,000,000	3,000,000
קרן הון מהערכה חדשה של הבנינים (באור 3)			295,000	—
הפסד — לפי דו"ח רווח והפסד			(877,687)	(73,492)
			2,417,313	2,926,508
עתודה בשל פרמיה לגביה מעל לשיעורים המוכרים (באור 4)			6,000	—
עתודות ביטוח ועתודות אחרות				
עתודות ביטוח:				
ביטוח חיים:				
עתודה לביטוח חיים (באור 5)	3,607,000			1,391,000
בניכוי ביטוח משנה	336,000			180,000
	3,271,000			1,211,000
עתודה לסיכונים יוצאים מהכלל (באור 6)	220,000			140,000
	3,491,000			1,351,000
ביטוחים כלליים:				
עתודה לסיכונים יוצאים מהכלל	60,000			60,000
		3,551,000		1,411,000
עתודות אחרות:				
עתודה לפיצויי פרישה (באור 7)		124,935		88,068
			3,675,935	1,499,068
התחייבויות אחרות				
עתודה לסיכונים שטרם חלפו בביטוחים כלליים	533,500			674,400
בניכוי — ביטוח משנה	87,000			376,000
		446,500		298,400
תביעות תלויות בביטוח חיים	58,347			571,696
בניכוי — ביטוח משנה	3,924			525,080
		54,423		46,616
תביעות תלויות בביטוחים כלליים	2,545,700			2,049,800
בניכוי — ביטוח משנה	1,643,700			1,471,800
		902,000		578,000
חברות ביטוח:				
פקדונות של מבטחי משנה	339,315			683,813
חשבונות אחרים (כולל חברת אם בסך 270,732 ל"י; 1971 — אין)	1,005,120			480,114
		1,344,435		1,163,927
זכאים ויתרות זכות (כולל סך 200,000 ל"י; 1971 — 400,000 ל"י בגין רכישת בנין לפרעון לאחר שנה)		1,031,691		1,290,513
			3,779,049	3,377,456
			9,878,297	7,803,032

הבאורים לדו"ח הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממאזן זה.

דין וחשבון המבקרים לבעלי המניות של „יובל לייף" חברה לביטוח (1962) בערבון מוגבל

בדקנו את המאזן של „יובל לייף" חברה לביטוח (1962) בערבון מוגבל ליום 31 בדצמבר 1972 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני בקורת מקובלים ובהתאם לכך נקטנו באותם נוהלי בקורת אשר חשבנום לדרושים בהתאם לנסיבות. סכום העתודה לביטוח חיים נקבעה לפי הצהרת אקטואר החברה.

לדעתנו, המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ולהוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח 1951, על תקנותיו, את מצב עסקי החברה ליום 31 בדצמבר 1972 ואת תוצאות פעולותיה לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

בהתאם לסעיף 109 של פקודת החברות, אנו מציינים שקבלנו את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על ידינו וכי חוות דעתנו על המאזן ועל דו"ח רווח והפסד ניתנת לפי מיטב ידיעתנו והבאורים שקבלנו וכפי שנראה מתוך פנקסי החברה.

תל־אביב, 10 באפריל 1973.

ע. שטיינברג ושות'
רואי חשבון

דו"ח רווח והפסד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1972
(בלירות שלמות)

	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
הועבר מדו"חות עסקי ביטוח			
הפסד מביטוח חיים		1,382,232	1,097,641
הפסד (רווח) מביטוח כללי		480,785	(313,437)
		1,863,017	784,204
ריבית והכנסות אחרות:			
ריבית והכנסות מרכוש	275,814		575,852
בניכוי — ריבית ששולמה	26,622		43,810
	249,192		532,042
רווח ממימוש השקעות	842,667		124,735
		1,091,859	656,777
הפסד		771,158	127,427
הוצאות הנהלה וכלליות אשר לא נזקפו לדו"חות עסקי ביטוח (לאחר ניכוי החזר הוצאות ע"י חברת האם בסך 80,000 ל"י, שנה קודמת — 93,000 ל"י)		45,465	61,223
		816,623	188,650
הכנסות והוצאות אחרות:			
הכנסות והתאמת הוצאות שנים קודמות	(21,186)		—
הפסד הון	—		9,215
חובות אבודים (שנה קודמת הפרשה לחובות מסופקים)	2,758		35,000
		(18,428)	44,215
הפסד לפני הפרשה למיסים על הכנסה		798,195	232,865
הפרשה למיסים על הכנסה בגין שנים קודמות		—	30,000
הפסד לשנה לאחר הפרשה למיסים		798,195	262,865
הגדלת (הקטנת) העתודה בשל פרמיה לגביה מעל לשעורים המוכרים		6,000	(11,000)
הפסד לשנת החשבון		804,195	251,865
יתרת הפסד (רווח) לתחילת השנה		73,492	(178,373)
יתרת ההפסד — עוברת למאזן		877,687	73,492

באור — הפחת בגין בניינים להשכרה שנכלל בדו"ח רווח והפסד הוא 27,040 ל"י (1971 — 20,468 ל"י)

הבאורים לדו"ח הכספי מהווים חלק בלתי נפרד מדו"ח זה.

דו"ח עסקי ביטוח כלליים
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1972
(בלירות שלמות)

	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
פרמיות	1,132,575		2,084,807
בניכוי — ביטוח משנה	297,582		1,031,122
	834,993		1,053,685
בניכוי הגדלת העתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)	148,100		67,100
	686,893		986,585
דמי רישום ודמים אחרים	64,530		140,622
		751,423	1,127,207
תביעות	2,056,528		1,252,089
בניכוי — ביטוח משנה	1,025,724		583,328
		1,030,804	668,761
		279,381	458,446
דמי עמלה ששולמו	85,521		351,377
הוצאות הנהלה וכלליות (בניכוי החזר הוצאות ע"י חברת האם בסך 310,000 ל"י; 1971 — 357,000 ל"י)	184,162		230,000
	269,683		581,377
בניכוי — דמי עמלה מביטוח משנה	68,279		436,368
		201,404	145,009
הפסד (רווח) עובר לדו"ח רווח והפסד		480,785	(313,437)

דו"ח עסקי ביטוח חיים
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1972
(בלירות שלמות)

	ל"י	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
פרמיות (כולל דמי פוליסה ובולים)		4,957,585		2,288,797
בניכוי — ביטוח משנה		925,592		621,565
			4,031,993	1,667,232
ריבית והפרשי הצמדה		171,546		60,796
העלאת ערך השקעות צמודות		173,677		70,714
			345,223	131,510
			4,377,216	1,798,742
פחות: גידול עתודות הביטוח בניכוי ביטוח משנה			2,060,000	591,700
			2,317,216	1,207,042
תביעות				
מקרי מוות וחלף הכנסה	414,563			719,974
בניכוי ביטוח משנה	211,648			547,335
	202,915			172,639
פוליסות שנפדו	106,670			53,088
		309,585		225,727
גידול העתודה לסיכונים יוצאים מהכלל		80,000		80,000
			389,585	305,727
			1,927,631	901,315
דמי עמלה ששולמו		2,903,540		1,682,971
הוצאות הנהלה וכלליות		383,015		299,497
דמי בולים		290,085		268,342
		3,576,640		2,250,810
בניכוי — דמי עמלה מביטוח משנה		266,777		251,854
			3,309,863	1,998,956
הפסד עובר לדו"ח רווח והפסד			1,382,232	1,097,641

באורים לדו"ח הכספי ליום 31 בדצמבר 1972

באור 1 — אגרות חוב (כולל תשלומים על חשבון) של הממשלה או בערבותה

א. ההרכב:

	ל"י	31.12.1971 ל"י
אגרות חוב המוחזקות בקשר לעתודות ביטוח חיים — צמודות למדד יוקר המחיה	3,390,638	1,285,434
אגרות חוב המוחזקות בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי ביטוח חיים —		
צמודות למדד יוקר המחיה	454,167	362,095
צמודות למדד יוקר המחיה לפי בחירה	476,811	1,469,649
בלתי צמודות (כולל 109,350 ל"י במטבע חוץ)	134,350	—
ריבית שנצברה על אגרות חוב צמודות למדד יוקר מחיה המוחזקות בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי ביטוח חיים	45,985	500,957
	1,111,313	2,332,701
	4,501,951	3,618,135

ב. אגרות החוב הנ"ל נכללו במאזן כדלקמן:
(1) אלה המוחזקות בקשר לעתודות ביטוח חיים — לפי העלות או מעל העלות, אולם פחות מערך פדיונן המבוסס על מדד יוקר המחיה לחודש יוני 1972 (1971 — יוני 1971).
(2) אלה המוחזקות בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי ביטוח חיים —
א — הצמודות למדד יוקר המחיה — לפי העלות ובתוספת ריבית. החלק המופיע לפי העלות בתוספת ריבית שנצברה הוא 397,043 ל"י; שווי השוק 409,850 ל"י (1971 עלות בתוספת ריבית שנצברה 465,594 ל"י; שווי השוק 497,667 ל"י).
ב — הצמודות למדד יוקר המחיה לפי בחירה — לפי העלות בתוספת הריבית שנצברה עליהן בהתאם לשיעור הריבית הקבוע לפדיון ללא תוספת הצמדה או במחיר שוק כנמוך שביניהן. (העלות בתוספת ריבית שנצברה היא 510,546 ל"י; שווי השוק 574,015 ל"י; 1971 עלות בתוספת ריבית שנצברה 1,799,964 ל"י; שווי השוק 1,841,829 ל"י).
ג — הבלתי צמודות — לפי העלות או מחיר השוק כנמוך שבהם. (שווי השוק 145,600 ל"י).

ג. אגרות חוב בערך נקוב של 184,000 ל"י (1971 — 180,000 ל"י) מופקדות בבנק ישראל לטובת אוצר המדינה.

באור 2 — הלוואות ופקדונות אחרים

	ל"י	31.12.71 ל"י
א. (1) הלוואות שנתנו בקשר לעסקי ביטוח חיים:		
צמודות למדד יוקר המחיה	509,716	103,905
בלתי צמודות	3,755	2,125
	513,471	106,030
(2) הלוואות שנתנו בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי ביטוח חיים		
צמודות למדד יוקר המחיה	3,770	5,899
בלתי צמודות	172,749	40,000
	176,519	45,899
(3) פקדונות בבנקים למתן הלוואות	151,575	—
	841,565	151,929

ב. ההלוואות דלעיל נכללו במאזן כדלהלן:
(1) אלה שניתנו מכספי עסקי ביטוח חיים:
הצמודות למדד יוקר המחיה — לפי המדד לחודש יוני 1972 (1971 — יוני 1971).
הבלתי צמודות — לפי ערכן המקורי.
(2) אלה שנתנו מכספי עסקי החברה שאינם עסקי ביטוח חיים — לפי ערכן המקורי.

ג. הלוואות אחרות כוללות:

	ל"י	31.12.1971 ל"י
הלוואות מובטחות במשכנתאות	13,750	20,000
הלוואות מובטחות בערבויות בנקאיות	158,999	20,000
הלוואות למרכז השלטון המקומי	3,770	5,899
	176,519	45,899

באור 3 — בנינים להשכרה

א. בהתאם להערכת שמאי מקרקעין ומודד מוסמך (מר משה לוין) מיום 17 בנובמבר 1972 הוערכו הבנינים בסך של 590,000 ל"י מעל לעלותם המופחתת לאותו תאריך. דירקטוריון החברה החליט להוסיף לערך הבנינים הרשום בספרים ולזכות „קרן הון מהערכה חדשה של הבנינים" את הסך של 295,000 ל"י המייצג מחצית התוספת עקב הערכה החדשה הנ"ל.

ב. השקעת החברה בבנינים להשכרה הכלולה במאזן עולה בסך של 446,000 ל"י מעל לסכום המותר להשקעה בנכסים מסוג זה בהתאם לתקנות שהוצאו על פי חוק הפיקוח על עסקי הבטוח 1951.

באור 4 — פרמיה לגביה ועתודה בשל פרמיה לגביה מעל לשיעורים המוכרים

הפרמיה לגביה מעל לשיעורים המוכרים וכן העתודה בשל פרמיה לגביה מעל לשיעורים המוכרים נקבעו בהתאם להודעה על קביעת תנאים בדבר דמי ביטוח לגביה בביטוח כללי אשר פורסמו בתוקף חוק הביטוח.

באור 5 — עתודה לביטוח חיים

א. עתודת ביטוח החיים נקבעה לפי הצהרת אקטואר החברה.
ב. עתודת ביטוח חיים מורכבת כדלקמן:

	ל"י	31.12.1971 ל"י
צמודה למדד יוקר המחיה	1,893,000	947,000
צמודה בחלקה למדד יוקר המחיה	1,525,000	242,000
לא צמודה	189,000	202,000
	3,607,000	1,391,000

ג. העתודות הצמודות למדד יוקר המחיה הותאמו למדד החדש הקובע לפי תנאי הפוליסות (יוני 1972; 1971 — יוני 1971).

באור 6 — עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל

העתודות הנ"ל נקבעו לפי החלטת ההנהלה בהתחשב במצב עסקי החברה.

באור 7 — עתודה לפיצויי פרישה

התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה לעובדיה מכוסה ע"י עתודה זו. העתודה לפיצויי פרישה מייצגת סכומים ששולמו לקופת גמל מוכרת בצרוף הרווחים שנצברו לתאריך המאזן.

באור 8 — דו"ח רווח והפסד

א. החל משנת 1970 החברה הפסיקה לקבל עסקי חתום מחו"ל. אולם במשך שנת החשבון נתקבלו ונכללו בספרי החברה פעולות בקשר לעסקי חתום שנעשו בשנים קודמות.
ב. הוצאות ההנהלה והכלליות חולקו ונזקפו לדו"חות עסקי הביטוח ולדו"ח רווח והפסד לפי קביעת ההנהלה.

באור 9 — מטבע חוץ

יתרות במטבע חוץ נכללו במאזן לפי שער החליפין הרשמי בתאריך המאזן ($1 = 4.20 ל"י).

באור 10 — מס הכנסה

שומות מס הכנסה הוצאו לחברה עד וכולל השנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1970. השגת החברה בגין מס בסך של כ־30,000 ל"י שהוטל עליה עקב אי הכרה מלאה בעתודה לסיכוני ביטוח שהוטבה לפי הוראות המפקח על הביטוח הוכרה ע"י פקיד השומה. שומות סופיות ומתוקנות טרם נתקבלו.

בשם מועצת המנהלים
י. קפלן   י. ארנון

מערכת הבחירות — על אש קטנה

„הבחירות מתבשלות על אש קטנה" — קבע אחד הפעילים בהסתדרות. ואכן, הסטת רוב פעולות ההסברה מאסיפות־עם אל חוגי בית, יש בה כדי לצנן את הלהט הגדול באסיפות גדולות. בדרך כלל אין ניכרת עד כה התעניינות ערנית במיוחד בבחירות. ראשי המסבירים ממטה מפלגת העבודה והמערך אומרים, שבחוגי־בית ממקדים בדרך־כלל המשתתפים את עיקר שאלותיהם בבעיות המוניציפאליות המקומיות. בחוגי־בית של האיגוד המקצועי נשמעות כרגיל טענות על מיעוט ביקוריהם של מזכירי האיגוד המקצועי במפעלים; אין מעלימים את ההישגים המקצועיים שהושגו, אך טוענים כי ההתייקרויות בלעו את חלק הארי של ההישגים. בדרך כלל שומעים בחוגים אלה דברי הערכה למועצת פועלי חיפה. בצירוף דברי שבח למזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרון. אך גם בחוגי־בית אלה ממוקדת לרוב ההתעניינות בבעיות המוניציפאליות. השאלות גולשות עד מהרה מתחומי האיגוד המקצועי אל הבעיות המוניציפאליות הקטנות: כביש, מדרכה, נקיון, גני־ילדים, בית־ספר ועוד, בתחום מגוריו ואזורו של השואל.

כאן חיפה

אפשר שמועצת פועלי חיפה אשמה במידה ניכרת בחוסר ההתעניינות שמגלה הציבור לענייני ההסתדרות. כ־3000 מקומות־עבודה יש באיזור ואין צורך לחכות עד הבחירות כדי להדק עמם את הקשרים. מאידך גיסא יש הטוענים, כי הסכמתו של שר העבודה י. אלמוגי להופיע בבחירות כמועמד המערך לראשות העיר, היא שמיקדה את ההתעניינות של הציבור הרחב בנושא המוניציפאלי המקומי דווקא, ולא בנושא האקטואלי יותר — הבחירות להסתדרות.

נציגי גח"ל ניסו „להחמם" קצת את האווירה בתבעם שנציגיהם ישותפו בביקורת על הוצאות מועצת פועלי חיפה לבחירות. ובעיקר תבעו לפתוח לפניהם את שערי המפעלים במסגרת מערכת הבחירות. מזכיר מועצת פועלי חיפה אליעזר מולק דוחה בתוקף את תביעתם להשתתף בביקורת על הוצאות הבחירות, שכן ועדת הבחירות מורכבת מנציגי כל הסיעות בהסתדרות, ותקציבה אושר על־ידי המוסדות המוסמכים. הפיקוח על ועדה זו נתון בידי מבקר ההסתדרות וועדת הביקורת המקומית ואין כל צורך, לדבריו, במפקחים נוספים.

אשר לניהול תעמולת הבחירות במקומות העבודה מציין מזכיר המועצה, כי מפ"ח מקפידה כל שנות השנה, ולא רק בימי בחירות, למנוע הפיכתם של מקומות העבודה לזירות התגוששות מפלגתיות ופוליטיות בין עסקני מפלגות. כשמבקרים מזכ"ל ההסתדרות י. בן אהרון וראשי האיגוד המקצועי במפעלים הללו — הם מבקרים שם לא כנציגי מפלגות, אלא כנציגיה המוסמכים של ההסתדרות. אחרי פנייתו של גח"ל, שלא עוררה הדים מיוחדים, באה עתה גם הרשימה החדשה „מוקד" בתביעה דומה. במכתב החתום על־ידי מאיר פעיל מתבקש מזכיר מועצת פועלי חיפה להסדיר לו פגישות עם פועלי מפעלים ובתי־חרושת, הנמצאים בתחום טיפולה של מועצת פועלי חיפה. גם ראש רשימת „מוקד" מסתמך בתביעתו על ביקוריו של מזכ"ל ההסתדרות במפעלים אלה וטוען, כי שירותי מועצת הפועלים בתחום זה חייבים לעמוד לרשות כל הרשימות המתמודדות בבחירות להסתדרות.

מזכיר מפ"ח מולק אמר לי, כי מפ"ח איתנה בדעתה למנוע מלחמת מפלגות במקומות העבודה, אך הכניסה למפעלים היא ברשותן הבלעדית של ההנהלות ומפ"ח לא תיאבק בהנהלות מפעלים שיאותו להפוך את מפעליהם לזירת התגוששות מפלגתית.

בינתיים נמשכת פעולת ההסברה וההכנות לבחירות באווירה רגועה למדי. המועמדים הראשונים ברשימת המפלגה והמערך כבר נבחרו בתאי המפלגה, בהתאם להחלטות על ייצוג מקומות העבודה. אמנם הייצוג של מקומות העבודה בהסתדרות אינו בבחינת חידוש בהסתדרות בחיפה, אך יש חידוש בעצם הבחירה הישירה בתאים המקצועיים של המפלגה ובתאים האזוריים.

עקרון זה נתקבל בדרך כלל בהבנה ובשביעות־רצון. אולם בקרב ראשי ההסתדרות מקננים חששות שהייצוג הישיר, שהוא חיובי כשלעצמו, עלול לגרום לשיבושים ביחסים שבין העובדים עצמם במפעלים. מקור החשש בעובדה, שאין כל אפשרות למצות, אף לא ברשימה זו, את כל הרצוי לרבדים השונים של הציבור.

מועצת פועלי חיפה, שהיא מועצת הפועלים הגדולה במדינה, מקיפה כיום שבע מועצות־משנה, בתוך עתלית, שני הכפרים הדרוזיים על הכרמל עוספיה ודלית אל־כרמל, קרית טבעון, קרית אתא, קרית ים, רכסים וכפר חסידים. מועצות־המשנה נכללות ברשימות הבוחרים הכלליות למפ"ח, אך עם זאת יבחרו חברי ההסתדרות בתחומי מועצות־המשנה את נציגיהם המקומיים.

פנקס הבוחרים כבר הוכן ומספר בעלי זכות הבחירה לועידת ההסתדרות ולמועצת פועלי חיפה מגיע כיום ל־172.000. בבחירות הקודמות זכה המערך ב־64.068 אחוז מכלל קולות המצביעים (מפלגת העבודה לבדה זכתה ב־50.8 אחוז). פעילי המפלגה והמערך מצפים כי בבחירות הקרובות יגדל כוחו של המערך בשיעור של 3—4 אחוזים לפחות.

„מועצת פועלי חיפה לא קבעה ואינה יכולה לקבוע עמדה לגבי בחירתו־מחדש של י. בן־אהרון כמזכ"ל ההסתדרות לקדנציה נוספת" — אמר לי מזכיר מועצת הפועלים מולק. — „אולם אין להתעלם מהיחס החיובי שמגלה ציבור הפועלים השובבים לבן־אהרון ומהמשאלה הכללית שימשיך בכהונתו. משאלה הבאה לידי ביטוי במפגשים השונים".

ש. שחורי

הארבל — צילום: כרמי

מה מדאיג את ההורים

בגלל איחור מסויים בפירסום המדור הקודם אנו מאחרים במקצת גם במדור זה. שנת הלימודים החדשה כבר בפתח ואיננו יכולים להימנע מלתת ציון כלשהו לשנה שחלפה ומסיבותיה, שבאו לידי ביטוי בעלונים רבים לכבוד מחזורי הבנים המסיימים את י"ב.

מפליא הדיבור על כמה וכמה הדברים הדומים והבעיות. אם מדובר במחזור ד' או ו' ואם במחזור כ"ד או ל"ו... סיום ביה"ס התיכון וקבלת „תעודת־הבגרות" מהווה גם בשביל ההורים שמחוץ לקיבוץ מאורע, אך בעוד דאגתם העיקרית במקרה זה מרוכזת סביב הגיוס לצבא והעיקר „שיחזור הבן בשלום" מהשירות. הרי הדאגה העיקרית של ההורים בקיבוץ היא האם ימשיכו הבנים לאחר הצבא את דרך חייהם.

בקיבוץ יפעת זהו מחזור הבנים הכ"ה, אבל הבנים הראשונים נולדו ביפעת, שהתפלגה כזכור מקיבוץ גבת בעת הפילוג שחל בקה"מ. מחזור זה, מספר העלון, מונה 24 בנים ובנות. איננו רגילים לספר כה גדול של מסיימי כיתה י"ב. זוהי תוצאה של איחוד חלק מחברת־הנוער שהתחנכה אצלנו, עם כיתת בנינו. האיחוד היה מלווה חששות: האם זו הדרך הנכונה והטובה ביותר לשני הצדדים? הרצון לאיחוד היה חזק, אולם המציאות היומיומית לא היתה נוחה: התחלפות מטפלות, הורים... מצפים היו לקשר מאוד על שני חלקי הכיתה את יצירת הקשרים החברתיים, התקרבות ההדדית הרגשת השותפות והשייכות. אולם, בהמשך הזמן גברו היסודות החיוביים. הרגשה אחרת לניכור יתר בכיתה. טשטשו הבדלי המוצא ונמצאה הדרך להעברת הדגש מהאישי אל החברה ולמהלך חיי המשק ומהתרחש בו.

ומהי הברכה לכ"ד הבנים, שתצלומיהם תופסים דף מיוחד של העלון: „אנו מקווים ורוצים לראות את דרככם חוזרים אלינו. מוכנים לתת כתף לטיפוח המשק ולהמשיך אתנו בדרך חיים זו". אגב, בשעה שאנו דנים במחזור בנים לחזור ראשון, כלומר בדור שני, הרי מצטט אותנו עלון קיבוץ הציבה את מודעת הברכה הבאה: „לגליה ודגי ולכל המשפחה מזל טוב להולדת אורן חלוץ הדור הרביעי במשק".

חם, חם...

„כספית המדחום הותרת כלפי מעלה במאמץ עליון לפרוץ את הסוגר. יחד עמה עולה העצבנות, העייפות, פוחתים הסבלנות והסובלנות. חבר, במה אנחנו?" — שואל עלון מעוז־חיים, שבעמק בית־שאן. „האם בכך שאומר כי לא רק אצלנו גדול החום ללא נשוא? או אולי בכך שאביא לידיעתך שאפשר כבר להתחיל בספירה לאחור", לקראת קיצו של הסבל? או שמא אזכיר לך שתנאי המנוחה בדירותינו שופרו ללא הכר ויש שיפורים גם בכמה מקומות העבודה, תהליך שבוודאי יימשך גם בשנים הבאות". לאחר שכותב הרשימה מבקש מהחבר לשמור על שלוותו ועל רוחו הטובה ביחס עם הזולת, ולבל יביא החום לגרום לו עשיית דברים שלא היה עושה אותם בתנאי טמפרטורה רגילה, הוא מסיים: „בילוי נעים: בבריכה, בהבראה, בזירת המעדרים ובחדר־האוכל הממוזג והמשיב נפש".

אך לא רק במעוז־חיים, חם. גם בקריית־ענבים, שבאיזור ירושלים, מספר העלון: „שרב... שרב כבד ולוהט, שבוע, שבועיים, שלושה, נאנחים אפילו הוותיקים. שרב כזה לא זוכרים עוד (את הוותיקה כבר הספיקו לשכוח). המתנדבים הצעירים נושמים בכבדות.

עלוני הקיבוצים

פרצופם הלבן האדים כעגבניה... אוף! איזה ארץ חמה יש לכם! ובינתיים, הכל גמל ובשל: האפרסקים, השזיפים, הענבים, מאות טונות פרי. יש לקטוף מיד, אחרת יושחת הפרי. יש לארוז ולשלוח. השוק רצב, הפרי יפה. גם על המטעים אין להתאונן. מים... אין מים. ירושלים צמאה, השנה שחונה. מקורות המים מידלדלים. המשק שלנו צמא. כל יום שני וחמישי סוגרים לנו את ה„ברזים" ואי אפשר להשקות. העצים עומדים במלוא תנובתם, דורשים מים — ואין..."

מדוע מתו התרנגולות?

ושוב אנו חוזרים לעמק בית־שאן — גם בחמדיה חם; השבוע שעבר (במחצית יולי) היה החם ביותר בקיץ זה. מידות החום התקרבו ל־50 מעלות. גם התרנגולות הרגישו בחום ו־600 מהן שבקו חיים... ועלון הקיבוץ שואל: „האם באמת לא ניתן היה למנוע תמותה זו ע"י יתר השגחה על מיתקני הצינון?" וגם כאן מדברים על מחסור חמור במים והחברים נקראים לא לבזבז מים ללא צורך במיתקני הצינון ובהשקייה בגינות.

בימי החום דואגים ל...חימום...

כולם מדברים על מזג־האוויר אבל בקיבוץ יראון עושים גם משהו נגדו. וכך מספר עלון הקיבוץ: „בליל־שבת, בעיצומו של השרב הגדול, אירגנה לנו ועדת התרבות ערב נעים ומרענן בבריכת השחיה: מוסיקה תוססת, אבטיחים, גלידה, משקאות קרים, תרמו לצינון הגוף הלוהט, ומי שלא הסתפק בכך טבל במים, עם הבגדים או בלעדיהם... ואגב, אותו עלון מספר גם כי כזכור אושר בתוכנית ההשקעות סכום של 30 אלף לירות לחימום החדרים. סוכם כעת לרכוש את הציוד לחימום מרכזי של שכונה אחת, שיבוצע בעבודה עצמית. מציעים שהאיזור הראשון יהיה „שכונת המליונרים". (הערת עורך המדור: כנראה, שהמיליונרים אינם מחממים אותם)...

לפתוח את הדלת...

מתנדבים, אולפנים, עולים, כתות־עבודה, זמניים שונים, אלפים עוברים בדרכים אלו את הקיבוצים מדי שנה בשנה. כמה מהם נשארים? כמה מהם נקלטים? כותב מזכיר קיבוץ שפיים בעלון המקום: „לפגוש את הבאים אלינו בעין טובה. לא להיות „בעד קליטה באופן כללי" אלא לדעת שהסיכוי נתון בקשרות האישית לגבי האיש הבא אלינו. זהו כשלון של הארץ כיום להיות „בעד העליה" ולא „בעד העולים". על חולשותיהם ועל ההוליכות המתגלות בנו במגע זה. טוענים שהם חומרניים, ומה עם בני הארץ? אנו לנו צריך להיות אחרת. סיכויינו בהיותנו חברה, שהאדם בה איננו אנונימי, שיש פותח דלת"...

עלון מעגן־מיכאל מסכם מחזור אולפן 29 ומספר על ראשית מחזור 30. מ־70 תלמידים בהם החל המחזור סיימו 55. 50 אחוז מהמספר ההתחלתי חזר לחו"ל. המחצית שנשארה בארץ התחלקה כמעט שווה בשווה בין ההתיישבות והעיר. במשק נשארו 6. למלכיה הלכו 5. לבית־גוברין — 2. למרום־הגולן — 2. ארבעה ממשיכים במחזור הנוכחי. בו יש כיום 62 תלמידים ועוד נותרו 8 מקומות. רובם ככולם דוברי אנגלית, בגיל 18—20. מהם 36 בנות ו־26 בנים, ובתוכם 7 לא יהודים.

העלון מספר כי הגיל הצעיר של התלמידים מהווה אתגר וקושי חינוכי כאחת. רובם סיימו זה עתה את בית־הספר התיכון... יש כאן שדה פורה לפעולת הסברה וחינוך. הנוער הזה מצפה לקשר ומגע עם בני גילו במשק, וכאן המחדל הגדול שלנו. למעשה, אין מגע של ממש בין בנינו לבין האולפנאים. חסרים אנו צוות מקשר ומפעיל של צעירי המשק. זוהי משימה חלוצית, ואם כי יש גם שכר בצידה, טרם נמצאו מתנדבים לכך. טרם חדרה ההכרה בצורך זה גם למוסדות המשק. גם כאן חסרה הדלת הפתוחה ואולי גם הלב הפתוח...

על טוסטוסים ועל כלבים

פעם היה רכז ענף מסתפק בכרכרה וסוס, אח"כ נתנו בידו טרקטור אופני. אך באחרונה צוידו רכזי הענפים במשקים בטוסטוסים. ואלה מדריכים את מנוחת החברים ברעש שהם מקימים בכל שעות היום. בכמה וכמה עלונים נתקלנו באחרונה בתגובה זועמת של חברי הקיבוצים על הרעש שמקימים הכלבים הרבים ועל הרעש שמקימים הטוסטוסים הרבים. מבקשת אני, כותבת חברה בעלון קיבוץ להחמל הגיטאות, מבעלי הטוסטוסים שכולם חברים טובים וממלאים עבודה חיונית (אחרת לא היו בעלי טוסטוסים), שיכבדו את מנוחת הצהריים של שכניהם. שאף הם עובדים קשה וזקוקים למנוחה. יש בהם הקמים מוקדם בבוקר לעבודה וחוזרים שוב לפנות ערב ושעת הצהריים הן שעות המנוחה היחידה שלהם במשך היום"... ותפילת חברי הקיבוצים חסרי המנוחה היא „שמרני מרעש טוסטוסים ביום ונביחת כלבים בלילה"...

א. סדומי

עולם ומלואו

„למות במדריד מזיהום אוויר"

בשנים האחרונות נעשה האוויר במאדריד לרווי זיהום ביותר באירופה. „אלה האומרים שמאדריד הפכה לעיר, שאין אפשרות לחיות בה, יהיו עוד מעט צודקים" — מסקנה קטלנית וקודרת זו באה מהשבועון הספרדי הרציני „קאמביו", בדין־וחשבון על מידת הזיהום של האוויר בבירת ספרד.

לדין־וחשבון קדם גילוי שבחודשי החורף עולה מידת זיהום האוויר במאדריד על זה של לונדון שמונה מונים. שני „האשמים" הגדולים בזיהום האוויר — המכוניות וההסקה. בעשור האחרון גדל מספר המכוניות בחוצות מאדריד עשרה מונים והוא ממשיך לגדול בקצב מהיר. הבתים כאן מוסקים בעיקר בשמן הסקה, הפולט לאוויר גז גופריתי. ספרד של שמי תכלת בהירים וחוף הים שטוף השמש היא נחלת העבר. עתה נמצאת ספרד על דרך התיעוש ועם הפיתוח בא גם זיהום הים. לפני 5—6 שנים לא ידע בספרד כמעט איש על בעיית הזיהום והכל ייחלו לתיעוש מהיר, ככל האפשר. כך ההצעה כרגע, שלגבי ספרד חשוב יותר פיתוח הכלכלה ומציאת מקורות פרנסה, מאשר השמירה על האוויר והמים הנקיים.

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף בדבר

הנפקה

של

1. 1,050,000 מניות רגילות למוכ"ז בנות —.10 ל"י שווי נקוב כל אחת במחיר של 220% ביחד עם סדרה של 10% אגרות חוב 1983 למוכ"ז בלתי צמודות בסכום של 15,000,000 ל"י הניתנות להמרה במניות רגילות למוכ"ז בנות —.10 ל"י כ"א לפי שער המרה של 235% תמורת ערכן הנקוב המוצעות ב־150,000 יחידות המורכבות מ־7 מניות רגילות למוכ"ז בנות —.10 ל"י כ"א ו־100 ל"י ערך נקוב של אגרות חוב במחיר הנפקה של —.254 ל"י היחידה.

מתוך הנפקה זו תקצה החברה 60,000 יחידות למשקיעים מוסדיים.

2. (א) 166,667 מניות רגילות למוכ"ז בנות —.10 ל"י שווי נקוב כל אחת המוצעות כזכויות לבעלי המניות מסוגן ולבעלי המניות הרגילות על שם בנות —.10 ל"י שווי נקוב כ"א במחיר של 13 ל"י המניה.

(ב) 666,667 מניות רגילות על שם בנות —.1 ל"י המוצעות כזכויות לבעלי המניות מאותו סוג במחיר של 1.30 ל"י המניה.

בקשות ליחידות או למניות המוצעות כזכויות לבעלי המניות יש להגיש בצרוף התמורה המלאה לבנק הפועלים בע"מ, מחלקת ניירות ערך, רח' לילינבלום 24, תל־אביב, במישרין או באמצעות בנקים וסוכנים לניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

רשימת ההזמנות ליחידות תיפתח ביום 13.9.73 בשעה 8.30 בבוקר ותיסגר ביום 14.9.73 בשעה 12.30.

הזמנות למניות המוצעות כזכויות ניתן להגיש לא יאוחר מיום 18.9.73 בשעה 12.30.

בעלי הזכויות הנובעות ממניות הרגילות למוכ"ז בנות —.10 ל"י כ"א יצרפו להזמנותיהם לרכישת מניות גם את תלוש מס' 8.

המסחר בזכויות יתקיים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בימים 16 בספטמבר 1973 ו־17 בספטמבר 1973.

החתם: בנק הפועלים בע"מ

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מן התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ, בבנקים אחרים ואצל סוכנים לניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

אין לראות בהודעה זו הצעה לרכוש את ניירות הערך מההנפקה.

א' באלול, תשל"ג
29 באוגוסט 1973

הודעות לציבור

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 78/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

כ־15 טון נייר מואלם קרפ במוך עץ

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 78/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 13.9.73 שעה 10.00 לפנה"צ.

את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים לטובתם להרשם במשרדנו, עד יום

המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 3.9.73. בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 77/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

צמיגים ואבובים — משומשים

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 77/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 13.9.73 שעה 10.00 לפנה"צ.

את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים לטובתם להרשם במשרדנו, עד יום

המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 3.9.73. בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

הנהלת קואופרטיב "דן" מודיעה

על הפסקת שרותי התחבורה המיוחדים לחופי הרחצה החל מיום ראשון 2.9.73

מועצה אזורית הגליל העליון

מכרז מס' 9/73

מכירת כסאות אלומיניום

1. המועצה מציעה למכירה כסאות אלומיניום מהאמפיתאטרון האזורי בעמיר.
2. הסברים ופרטים אפשר לקבל במחלקה לתרבות של המועצה.
3. הצעות יש להגיש עד יום ו' 7.9.73.
4. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מרדכי חכים
ראש המועצה

פירוט ההתחייבויות וההשקעות במסגרת עסקי ביטוח חיים

(המהוות חלק מכלל השקעות החברה המוצגות במאזן ליום 31 בדצמבר 1972)

יובל לייף

31.12.1971 ל"י		ל"י	ל"י
	הסכומים העומדים להשקעה		
	עתודות ביטוח:		
1,391,000	עתודות ביטוח חיים	3,607,000	
180,000	בניכוי — ביטוח משנה	336,000	
1,211,000			3,271,000
140,000	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל		220,000
1,351,000			3,491,000
	התחייבויות אחרות		
571,696	תביעות תלויות	58,347	
525,080	בניכוי — ביטוח משנה	3,924	
46,616		54,423	
417,175	חברות ביטוח	576,617	
380,608	זכאים ויתרות זכות	369,242	
844,399			1,000,282
2,195,399			4,491,282

31.12.1971 ל"י		ל"י	ל"י
	השקעות		
	אגרות חוב (כולל תשלומים על חשבון)		
1,325,434	של הממשלה או בערבותה	3,390,638	
40,400	רכוש קבוע (חלק מהרכוש הקבוע של החברה)	38,400	
	הלוואות ופקדונות		
106,030	הלוואות על פוליסות החברה (בגבול ערך פדיון)	513,471	
—	פקדונות בבנקים לשם מתן הלוואות	94,000	
1,471,864			4,036,509
	סכומים לקבל ומזומנים		
596	חברות ביטוח — חשבונות אחרים	—	
205,290	פרמיה לגביה	189,234	
426,084	חייבים ויתרות חובה	31,139	
91,565	חלק המזומנים של החברה	234,400	
723,535			454,773
2,195,399			4,491,282

هكذا من الأصل

מסכים ולילות

„אני רוצה אמנם שאנשים יחיו עם תמונותי, אך אני קודמת..."

ביקור אצל אילנה דוד־סדומי

מאת זאב רבי־נוף

אם תפגוש את אילנה דוד־סדו־מי מחוץ לסביבתה הטבעית — (מה שמאוד לא מתקבל על ה־דעת), לא תהיה לך ברירה אלא להפליג בספקולאציות מסובכות מאוד: קומבינציה בין שתי דמו־יות שעברו מן העולם — סט־רנטית־מהפכנית מרוסיה הצארית (יש כאלה בתמונותיו של ריא־פין) לבין זמרת־רקדנית סוערת של שירים צוענים. כשהיא מדב־רת אתך, אתה חש תיכף את משקלה של האישיות שלה ב־שלושה מישורים — של האינט־לקט, ההשכלה והרגישות, המיו־חדת במינה. כשגם אינך יכול ל־התעלם מהצמות השחורות והעי־ניים היוקדות, העמוקות, ולגבי הקומבינציה של הדמויות שתי־ארתי, קצת יותר מדי וריוות ר־פחות מדי עצובות. אולם אני פגשתי את אילנה באחד משני ה־תצאים של הסביבה הטבעית שלה („אנחנו כמעט ואיננו יוצאים מ־הבית"), בביתה שבבת־ים — גם החלק השני שלו הוא בבת־ים („איני מכירה את תל־אביב, אני מגיעה לשם לעתים רחוקות ביו־תר"), והוא הגאלריה הקטנה ש־לה, הקיימת מאז מאי 1972.

הבית בן שני החדרים הוא ממש אוניקום — הכל מעשה ידיה של אילנה עצמה ושל בעלה, שייקה, שהוא עורך ספרים: משהו בין מוזיאון לרהיטים עתיקים ומצי־אות משגעות לבין כלי־בו אמנו־תי, ספק מרחי ספק דרום־אמרי־קאי פרימיטיבי. לא לוקח לך זמן רב ללמוד כי הדברים היפים הל־ילו נקנו בשוק הפשפשים ושופ־צו באהבה על־ידי בעלי הדירה.

בדירה בולטים שלושה דברים — הראדיו־פאטיפון, הנראה שלא בנוי, ממש ייצור מכוכב־לכת א־חר, העדר הטלוויזיה („ברוך ה־שם", אומר שייקה, „כל זמן ש־נוכל להחזיק מעמד...") וכמובן, התמונות. בעצם, לשם כך באתי — תמונותיה של אילנה — גדו־לות וקטנות, שמן ואקוורלים, שלל של טכניקות, תמונות החו־פפות תקופות רבות והשפעות ר־בות — דיאגו ריברה ואוברי בר־דסלי, האמנות של המזרח הרחוק ומודיליאני, ביופא ואל גרקו, ואפ־ילו דברים המזכירים את ציוריו של רולאנד טופור, יוצר הסרט המצויר „כוכב לכת פראי". יש ציורים יותר בשלים ופחות בש־לים. יש נטיות ויש גם נסיונות, יש גם „שעשועים" — כל מיני כתמים וצורות על גבי ראשי דל־עת יבשים. אולם את הניתוחים האסתטו־פרוידיסטיים נשאיר ל־מבקרים (שכבר עשו זאת גם ב־הזדמנות הצגת־היחיד שהיתה לה במוזיאון בת־ים בשנת 1970, ויו־תר מאוחר עם פתיחת הגאלריה) ואנו נעסוק בפרופיל.

ובכן, במהרה מתבררים כמה דברים יוצאי־דופן: על־אף ה־עובדה שהיא ציירה מגיל 15, היא החליטה ללמוד משהו אחר (בלי ספק משקלו של אתגר), בכל זאת חזרה לציור כמקצוע — אך היא מתנגדת הן להגדרה של מקצוע והן להגדרה של עיסוק (היא לא למדה זאת מעולם), וגם מנסה לחיות ברוח זו. היא אדם חופשי. הגאלריה שלה עוסקת יותר ב־מכירת קראמיקה והפציה"ן של אחרים, מאשר בסחר בתמונותיה.

„אומר לך" — היא מפתיעה אותי — „אני שמחה כשמישהו רוצה לחיות עם הציור שלי, כ־שמישהו עושה זאת. יש אשה ש־ברשותה 27 ציורים משלי. יחד עם זאת אינני ששה למכור תמו־נות. יש תמונות רבות שהחלטתי מראש שלא אמכור בשום מחיר. אתה רואה את התמונה הזו? (היא מצביעה על ציור של מט־מורפוזה משולשת של ראש ב־צבעים שתנים בנוסח דרום־אמרי־קאי התלוי על הקיר). נותנים לי 3000 ל"י בשבילו. סירבתי. אני בטוחה שיעלו את המחיר — אבל לא אמכור. ציור אחד אינו יכול להימצא בו זמנית בכמה מקומות. ואף שאני שמחה כי מי־שהו רוצה לחיות עמו, הרי ב־ראש ובראשונה אני צריכה לח־יות עמו. ואני קודמת".

יש באילנה אותה דואליות מיו־חדת שאיננה סכיזופרניה. כלומר, יש דברים הנראים כמנוגדים, כ־גון גילוי־לב מדהים עם ביישנות ללא כחל ושרק. בגיל חמש על־תה עם הוריה מרומניה, וחמש שנים התגוררה במעברה של בת־ים. אחר־כך החליפה דירות שו־נות בבת־ים, וסיימה שם תיכון. בימי שרותה בצה"ל, החלה לל־מוד באוניברסיטת תל־אביב — פילוסופיה, ספרות ופדאגוגיה. ד־עם שחרורה החלה להורות ספרות בבית־ספר תיכון. מקצועי בבת־ים, כמובן.

„החזקתי מעמד סך הכל שנה אחת. אינני מסוגלת להשלים עם הצאי־מלאכות. להיות מורה — משמע להיות מורה במשך 24 שעות ביממה. הפסקתי לצייר, הפסקתי לקרוא. ראיתי שזה לא בשבילי, והסתלקתי". אתה ממש חש את כאבה של אילנה הרואה בהוראה מעין עבודת־קודש. מאז היא עוסקת באמנות — בכל מיני אספקטים. „יש לי יחס אמביוואלנטי גם להצגת עבודותיי" — אומרת אילנה — „כמובן, אתה רוצה שאנשים יראו את מה ש־עשית, במה שהשקעת כל־כך הר־בה מאמץ ועבודה. יחד עם זה יש לך תחושה שאתה עומד על גגו של בניין רב־קומות. זה כמו שיר, שיש בו מטאפורה חידתית משלו, ועד כמה שהמבקר לא יעשה ראציונאליזציה, הרי ב־סופו של — הוא אינו מסוגל ל־רדת לעומק כוונתו של הצייר, או המשורר." אני שואל אותה ה־אם יש בה חשש, פחד, שמא היא מציגה את עצמה עירומה לפ־ני הציבור, אך היא משיבה ב־שלילה: „לא, אין זה כך. היצי־רה היא חלק ממך, אך ברגע ש־היא מוכנה, הרי היא מקבלת חיים עצמאיים משלה, משמעות מש־לה."

אולי זה טוב לגבי הציורים ה־עוברים מבעלותה של אילנה ל־בעלות אחרת, אך בודאי לא אלה שהיא משאירה אותם אצלה. היא יכולה לדבר עם בעלה, היא גם מדברת עם החתול הסיאמי הנה־דר שהיא מכנה אותו „מאאס־טרו". אולם: „אני מספרת דברים לציורים — פעם לציור זה ופעם לאחר — והוא יחזור וישיב לי. ד־אתה מבין את התחושה, שאותו ציור לפתע ייעלם ולא יהיה..." ומתי היא מספיקה לצייר, כשהיא מנהלת גאלריה, קונה ומוכרת ו־מנהלת משק ביתה? „תתפלא, עכשיו הרבה יותר קל. אני יוש־בת בגאלריה ומציירת כל הזמן. אין הרבה קונים עדיין ולא מפ־ריעים לי...

„ועוד משהו. יום אחד נכנסה אשה, הסתכלה, ואמרה, אני לא אקנה כלום. אני בהחלט רגילה לזה. אבל היא הציעה לי עסק אחר — היא עוסקת בגובלנים, היא רוקמת בשיטה הקשה והמפ־ורסמת, הקלאסית. היא הציעה לי שאני אצייר גובלנים אכסקלו־סיביים, רק בשבילה, והיא תר־קום. המחיר היה נהדר — גם האתגר — בדים גדולים. אני מציירת אותם על הרצפה, זה חופשיה לגמרי, רק את הנושא אנו קובעים יחד" ואילנה שול־פת כמה צילומים של גובלנים על נושאים מונומנטליים — ני־צשה, דאנטה, חיים ומוות, אלוהים... האם היא רואה את ה־עבודות הגמורות? לא, היא אינה רואה — אולם היא עצמה מסת־פקת בתמונה. היא רואה בה ע־בודה מוגמרת הדי.

גם כאן יש דואליות מסויימת. אם אתה משווה את יחסה לתמו־נותיה ואת יחסה אל הגובלנים שלה. משל היו „בנים חורגים". אולי אילנה נמצאת כרגע בשל־בים אחרונים בטראנספורמציה לשינוי של נורמות, כך נראה לי במיוחד כשהיא אומרת: „כאשר אני מציירת בגאלריה, אני עושה זאת שמונה שעות רצופות. לא על פי איזו השראה, אינו מוזה, ממש עבודה". כך הופכים תחביב למקצוע. וגם אם אילנה אינה או־הבת את שני המונחים הללו, הרי יש להם גם משום יישום לגביה. בינתיים, היא מספיקה יפה מאד. יש לה אפילו כלל בל־יעבור (גם אם זה תחביב של מורה לספרות, הרי הוא תחביב סימפטי ומועיל) — ספר אחד ליום.

אילנה דוד־סדומי: ראשי תרנגולות על צלחת

ברט לנקסטר ובנו בסרט על משה רבנו

מאת ג'וליו דרונר, סופר „דבר" באיטליה

באז ה־3 באוגוסט בסרטים ב־רומא את סבבות הפנים הרא־שונות של סרט הטלוויזיה „מ־שה". מאבצע ספטמבר יחדו בהסרטה בישראל. במדבר סיני. והעבודה תימשך כחמשה חודשים. סך הכל ישקעו ששה חודשי עבודה בסדרת סרטים ל־טלוויזיה שמשך הקרנתם מצטבר ל־6 שעות.

בשלב מאוחר יותר יעובד ה־חומר לסרט־קולנוע רגיל.

הסרט „משה" היא הפקה משו־תפת בריטית־איטלקית (אי־טי־סי. — „הטלוויזיה הפופולרית" ור.א.י. — רשת הטלוויזיה הממשל־תית של איטליה) ואין כוונה ל־הפכו לסרט־חזון אדיר בסגנון ססיל דה מיל — דברים אלה אמר אנטוני ברג'ס (ששמו הת־פרסם לאחרונה ביוחוד הסרט סביב „התפוז המכני"). לתסריט „משה" ארבעה מחברים — אנטוני בר־ג'ס, ויטוריו בוניצ'לי, ברנרדינו צאפוני וג'אנפראנקו דה בוסיו. דה בוסיו הוא גם במאי הסרט. לפ־ני שהוחל בהסרטה נערכה ברו־מא מסיבת עתונאים בה נכחו נוסף על המחברים המפיקים גם השחקנים: משה (ברט לנקסטר), משה־הנער (בנו בן ה־20 של ברט לנקסטר) ופרעה (לורנצו טרציאן).

מנהל אי־טי־סי. לו גרייד, ציין כי הסרט היה „זול" — 1½ מיליוני דולארים ולא יותר, והוס־יף בנימת גאווה את העובדה, כי האפיפיור קיבל אותו לראיון ואף נתן לו את ברכתו.

עם צוות השחקנים נמנים אנ־טוני קוייל (שיגלם את דמותו של אהרון), אינגריד תולין (מר־ים), מריאנג'לה מלאטו („הכושית המצרית"). להסרטת הסצנות יצורפו גם שחקנים ישראלים. אך המפיקים נמנעים לעת עתה מלנ־קוב בשמות, מאחר שהמשא־ומ־תן עם הישראלים טרם הסתיים. זאת ניצבים. חלקם בדואיי סיני, ישתתפו בסצנות ההמון.

אלה הם פרטים כלליים. אשר לתוכן הסרט — במסיבת העתונאים הראשונה אירעו אי־הבנות, וברג'ס טען לאחר מכן כי הושמו ב־פיו דברים שלא אמר אותם. על כן היה, כנראה, צורך בזימון העתונאים בפעם השניה.

בין השאר נשאל ברג'ס על ה־פער בין התנ"ך ובין התסריט. על כך השיב, כי לא היתה אפ־שרות ללכת בעקבות התנ"ך בכ־לל „העדר עלילה רצופה". הוא הסביר כי חובתם של המחבר וה־במאי לתאר מאורעות חשובים ב־אורם הנכון ועם זאת לשמור ל־עצמם את הזכות לביטוי אמנותי. חלקו הגדול של הסרט תופף את סיפורי המקרא, אך המחברים רו־צים „לבנות גשר בין התנ"ך וה־הווה" ולא להשתעבד לטכסטים תנ"כיים. הרעיון המרכזי — תנ"כי כמובן: תולדות של שלי־חות, של דמות. אך למשה של ארבעת המחברים משמעות חדשה, שיש בה מהקבלה עם חיי התב־רה בהווה. משה מתואר כאדם שעשוי לחיות גם בתקופה שלנו — אדם השואף תדיר למטרה שמעולם לא יוכל להשיג אותה במלואה. דרכו היא דרך החיפוש אחרי אלוהים, דרך הורעה ספ־קות, חוסר בטחון ומבטים לאח־ור. (דומה כי כאן בולטת לעין השפעה של פאוסט).

ברג'ס מצביע על שלושה צעדי ענק שנעשו בימי משה בתהליך ההתפתחות של האנושות: התרחקות מכתב החרטומים (ש־נועד למעטים בלבד ונשמר בק־נאות מפני בני העם הפשוט) ו־פנייה אל הכתב הגלוי של לוחות הברית — הכתב שנועד לעם כו־לו; התנערות מעבודת האלילים ואימוץ האמונה באל אחד; וה־מפנה השלישי: ברית בין אלהים והאדם מרצונו החופשי של האדם, כשהאדם נוטל את גורלו בידיו.

הסרט מתאר את הניגודים בין הארבות הקפואה של מלכי פר־עה, תרבות שגדלה נהרץ, ובין החיים בחיק הטבע, חיי הקירבה לאלוהים, של בני ישראל.

ארמון פרעה הוא עולם בפני עצמו, עולם האטום אפילו בפני קרני השמש.

התיאטרון מחמיץ הזדמנות

מאת חוה נובק

הקיץ קרב לקיצו. כבר חו־ששים במקצת ללכת לבריכה או־לים בשעת בוקר מוקדמת. מתכ־ננים את בילוי ימי החג, ובעלי המדורים העוסקים בכוכבים וב־לילות כבר חושבים שאולי הגיע הזמן לעשות את חשבון־הנפש — לא שלהם, אלא של מאכלסי מד־וריהם (תמיד נוח יותר לעשות חשבון נפשו של הזולת...).

כן, שוב אפשר להסתכל אחורה בזעם — שנת התיאטרון הישראלי לא היתה מן המבריקות. רחוק מ־זה. הצגות רבות בתיאטרון הרפ־רטוארי ירדו מן הבמה אחרי מספר מצומצם ביותר וגם ה־הצלחות הגדולות לא הגיעו אף להצגת המאתיים שלהן. לעומת זאת אולמי הצגות הבידור מת־מלאים עד אפס מקום, ולא רק בימי שישי ובמוצאי־שבתות. ב־עיקר בתי־הקולנוע. אם תעיף מבט לא־חוסף על לוחות המו־דעות, שמורה לך הפתעה: איפה, איפה הזמנים שבהם בעלמו מ־תהומיה של תל־אביב רבתי בתי־קולנוע, בזה אחר זה? שמות חדשים וסרטים חדשים מופיעים על לוחות אלה, אולמות שנסגרו נפתחים מחדש וסרטים מוקרנים שבועות על גבי שבועות. הנה לכם, לפי סדר האלף־בית, מצבת מאלפת ביותר: ב„אורלי" מציגים סרט זה השבוע השלישי, ב„אס־תור" — השבוע הששי, ב„אלנבי" — השבוע השביעי, ב„בן־יהודה" — השבוע השמיני, ב„מרדוך" — השבוע ה־14, ב„גת" — השבוע העשירי, ב„הוד" — השבוע הש־מיני, ב„זמיר" — השבוע החמי־שי, ב„חן" — השבוע הרביעי, ב„לימור" — השבוע התשיעי, ב„מוגרבי" — השבוע השלישי, ב„סטודיו" — השבוע ה־21 (!), ב„עדן" — השבוע השלישי, ב„סינ־רמה" — השבוע השמיני, ב„פריז" — השבוע השביעי, ב„פאר" — השבוע הששי, ב„צפון" — השבוע ה־15, ב„דקל" — ה־שבוע החמישי, ב„תכלת" — ה־שבוע ה־11! מעניין, לא כן? האם היה אי־פעם לוח כזה בתל־אביב? המבחר הוא גדול מאד — החל בקומדיה הקלילה, וכלה בסרט ה„סופיסטיקייטד" ביותר, מסרטי מין ועד יצירות־פאר על הקולנוע בימינו ובימים עברו. יש קהל לכל סוג, ואף נמצא כבר מי שמוכן להציג סרט ישראלי מהסוג שלפני זמן קצר עדיין לא היו מסתכנים בהקרנתו בעלי בתי־הקולנוע שהרעישו עולמות על מצבו הקשה של הענף.

מקרה? סבורתני שלא. זוהי תופעה אפיינית לתקופה, שבה חדלה הטלוויזיה להיות חידוש ו־לרתק אל המכשיר הקטן את המו־ני בית ישראל, ושוב נוצר חלל ריק. אילו היו לעת כזו הצגות הראויות לתשומת־לב, אפשר שהיה בא קץ למשבר אמנות־הבמה ב־ארץ, ההולך ומחמיר. אך מנהלי התיאטרון הישראלי החמיצו את ההזדמנות. לעומתם השכילו בעלי בתי־הקולנוע למשוך אל תוך ה־אולם את המוני הצופים. לנו לא נותר אלא להצביע על עובדה זו ולקוות, שבשנה הנפתחת ינ־סו קברניטי התיאטרון בארץ ל־שנותה.

פתיחת העונה בקאמרי

תיקי דיין, דינה לימון ויוסי גרבר ב„כטוב בעיניכם"

במוצאי־שבת תיפתח בתיאטרון הקאמרי שנת 74־73. את העונה יפתחו המחזות „כטוב בעיניכם" מאת שקספיר, המועלה באולם התיאטרון ברחוב דיזנגוף ו„מאו־רע מוצלח", מאת המחזאי הפולני סלבומיר מרוז'ק, המוצג על במת מועדון „צוותא", כהפקה משותפת של התיאטרון עם „צוותא".

את „כטוב בעיניכם" ביים הב־מאי האנגלי פיטר ג'יימס ובהצגה משתתפים: עודד תאומי, תיקי דיין, יצחק חזקיה, אברהם בן־יוסף, גדעון שמר, נתן כוגן, יוסי גרבר ואחרים. התפאורה עוצבה בידי אריה נבון והמוסיקה נכתבה בידי אלכס כגן.

את „מאורע מוצלח" ביים דן רונן ובהצגה משתתפים: אלברט כהן, יוסף כרמון, ישראל גוריון, אליעזר צייזלר ויעל רון. תפאורה — משה שטרנפלד.

המחזות „יחי החופש" ו„שעיר אחד לעזאזל" עברו בעונה הק־ודמת לעונה החדשה. כן תימשך בעונה החדשה הצגת „יעקובי וליידנטאל" — שם זמני, מחזה שהגיע עם סיום העונה הקודמת ל־150 הצגות.

עם פתיחת העונה יחלו החזרות על המחזה „האלכימאי" מאת בן־ג'ונסון, בתרגומו של דן אלמ־גור ובבימויו של ליאונרד שך. בהצגה ישתתפו: אבנר חזקיהו, זהרירה חריפאי, שמואל רודנסקי, שלמה וישינסקי, יוסף כרמון, יש־ראל גוריון, רמי קיל והלל נאמן.

לאחר „האלכימאי" יוצג על במת התיאטרון הקאמרי המחזה „שורשי" מאת חנוך לוין ובבימויו.

להקת־ייצוג יפאנית של נגנות נבל — להופעות בארץ

במוצאי־שבת תגיע לארץ, בהסות משרד החוץ היפאני ושגרירות יפאן בישראל, להקת הייצוג מימורה. הלהקה מונה 21 נגנות־נבל מיפאן בניצוחו של הנבלן מימורה.

להקת מימורה תופיע בהיכל התרבות, בבנייני האומה, בחיפה וב־התיישבות העובדת.

הלהקה מגיעה במסגרת סיבוב הופעות בארה"ב ואירופה.

בתכנית שני חלקים — האחד מיצירות מלחינים מערביים כגון: הנדל, מוצארט, סולאבי, סרלי וקיס; ואילו החלק השני מורכב כולו מיצירות של מלחינים יפאניים: מיצ'או מאגי, ואסוד, קיוסה, קאן אישי ושיגיאו טופו.

„אבו בנאת" — סרט חדש של שייקה אופיר

בימים אלה הושלמו צילומי סרטו של שייקה אופיר „אבו בנאת", בהפקת מנחם גולן ובבימויו של משה מזרחי.

משתתפים בסרט פרט לשייקה אופיר: זהרירה חריפאי, יוסף שילוח ומיכל בת־אדם.

עלילת הסרט — הטראגדיה של שבתאי אלפנדרי, הלא הוא שייקה אופיר. הכמה לבן זכר, אולם גורלו מתאכזר ומולדות לו בזו אחר זו תשע בנות נקבות.

הקרנת הסרט בבתי־הקולנוע מיועדת לחודש ספטמבר.

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת אדיס דה־פיליפ
פתיחת העונה ה־27 • 1973/74

הצגת בכורה ישראלית

תל־אביב בית האופרה	ירושלים בנייני האומה	חיפה
15.9 • 22.9	17.9.73	20.9.73

הצגות נוספות בתל־אביב: 24.9 • 29.9

מלכת שבא

גראנד אופרה רומנטית
מאת קארל גולדמרק
ההצגה: אדיס דה־פיליפ

המנצחים:
אלכסנדר טרסקי • פרנקלין צ'וסט
כוריאוגרפיה פימה צ'ארטקוב
מנצח המקהלה ד"ר ה' פינקוס

• בהשתתפות הסולנים הישראליים •
נתניה דברת • אסתר באומוול
ליליה שני • מלוין פול
קלאודיו אולה • בוריס בר־לב
מיכאל גלוקסמן • יהודה שמואלי
מרדכי ברשחר • אנט סאלין

סולניות הבלט:
אנה מריה הפ • קורה בנאדור

כרטיסים: אלנבי 1 טל: 57227
ירושלים בן־נאים.
חיפה: קופת מכבי

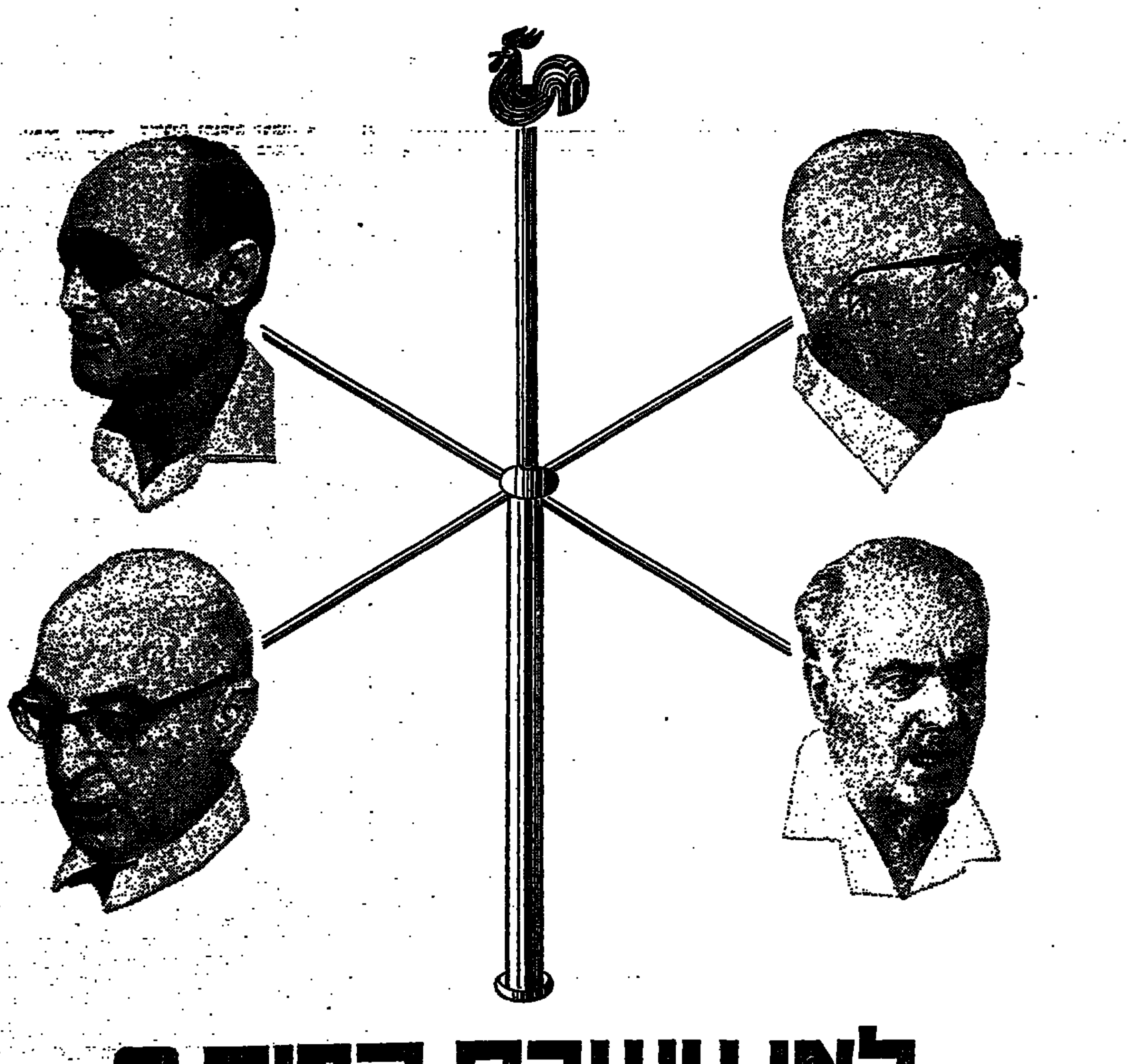

לאן נושבת הרוח?

המערך מתפאר בקיומו של "ויכוח בריא" בין מנהיגיו.
"סופרמרקט של דיעות". הם קוראים לזה.

האם זה בריא גם עבורך הבוחר?
האם אתה יודע בדיוק מה אתה קונה בסופרמרקט שלהם?

איך תדע בעד מי הצבעת -
האם בעד שר האוצר שאמר: "בן אהרון שואף להקמת משטר כמו של איינדה בצ'ילה".

או בעד מזכ"ל ההסתדרות שאמר: "ספיר הינו הגורם לפרוטק־ציוניזם ולהתעשרות מעטים".

בעד שר הבטחון שאמר: "עלינו לשבת ביהודה ובשומרון לנצח נצחי נצחים".

או בעד מר יערי שאמר: כי מפלגת מפ"ם היא להתנגד להתנחלות קבע כפרית־עירונית.

ואולי בעד אבא אבן הרואה בחלוקת הארץ עקרון מקודש.

ואולי בעד ליובה אליאב המטיף למדינה פלשתינאית.

זה איננו "סופרמרקט של דיעות" - זהו מישמש אחד גדול שמטרתו להטעות את הציבור.

בהצביעך בעד גח"ל, אתה יודע עבור מי ובעד מה אתה מצביע.

לגח"ל יעדים לאומיים מוגדרים, קו מדיני עקבי ומדיניות כלכלית וחברתית מתקדמת.

גחל
גוש חרות־ליברלים

תן סיכוי לשינוי

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

.17.40 — „דקטרי" — „בית ריות".

.18.32 — „סרטים מצויירים".

.20.00 — „שידורי תעמולה לבחירות להסתדרות הכללית".

.20.50 — „משחק כדורסל „ארצי" — בין נבחרות ישראל [illegible] .21.40 — „מורשה" — „על האורות". לדמותו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק.

רדיו

.19.02 — „לא כל יום [illegible]" — הפעם — להקת [illegible]. הזמרת הקנדית [illegible] לארק, שירים שנכתבו [illegible] הנשיא קנדי [illegible] (ת). .19.05 — „היה אתה הי[illegible]" — הפעם על ביקורת [illegible] שגרמה לתביעה משפטית. בצד מקרה מתוסכת אשר [illegible] באנגליה, על תביעת [illegible] נגד מבקר על הוצאת דיבה. [illegible] עם מבקרים, שחקנים [illegible] תיאטרון בארץ (צ).

קולנוע

ירושלים:

* „זמנים מודרניים" (ארנון) — צ'אפלין בגדולתו — [illegible]

* „קובלן" (עדן) — [illegible]

* „הצגת הקולנוע האחרונה" (סמדר) — [illegible]

תל־אביב:

* „אתה חי רק פעמיים" (אופיר) — [illegible]

* „פריץ החתול" (אוריון) — [illegible]

* „הגנב שבא לסעוד" (פאר) — [illegible]

* „טאנגו אחרון בפאריס" (כוכבא) — [illegible]

* „פיזר ורוזאלי" (צפון) — [illegible]

* „סוד הקסם של הבורגנות" (תכלת) — [illegible]

* „מול עם הרוזה" (אורלי) — [illegible]

* „זמנים מודרניים" (גת) — ראה „ארנון" ירושלים.

* „בורדון בערבה" (דרייב־אין) — [illegible]

* „טנגו אחרון בפאריס" (חן) — ראה „כוכבא" תל־אביב.

* „המיטה המעופפת" (ארמון) — [illegible]

* „קובלן" (עצמון) — ראה „עדן" ירושלים.

* „מעשיות קאנטרברי" (פאר) — [illegible]

תיאטרון ובידור

* „נשף והירהור העליזות" — [illegible]

* „סיפורי פונדק" — להקת „בולוני" — [illegible]

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

יום שלישי קליל

טלוויזיה

מאת עלי מוהר

[illegible]

מן הצבא הסורי לישראלי

רדיו

מאת יוסי ביילין

[illegible]

בחירות ברדיו

[illegible]

33.500 תלמידים עבדו בחופש הגדול

[illegible]

בשלוש מערכות יחוממו בתי־הספר בפתח־תקווה

מאת סופר „דבר"

[illegible]

גם הם בין הנרשמים... ואתה האם כבר נרשמת?

טפסי הרשמה ניתן לקבל בכל בתי הדואר

מפקדת העצירה

כ״ה שנים למדינת ישראל — מרכז ההסברה — ארגון חברי ההגנה

העצרת הארצית של חברי ההגנה

תתקיים ביום שני 24.9.73 בערב בבנייני האומה בירושלים.

בהשתתפות: נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, ראש הממשלה גב' גולדה מאיר

דברי פתיחה: מר משה ריבלין — יו"ר ארגון חברי ההגנה

ההרשמה בסניפי ארגון חברי ההגנה ברחבי הארץ.

משרד החינוך והתרבות — עיריית חיפה

פתיחת שנת הלימודים תשל"ד במרכזי לימוד למבוגר

יום ראשון 2 בספטמבר 1973

הנחלת הלשון העברית — השכלת עם — תיכון ערב ובגרות

פרטים: המחלקה לתרבות, רח' י.ל. פרץ 20, טלפון: 662044

משרד הפיתוח

מכרז מס' 6/73

(הודעה שניה)

משרד הפיתוח מזמין בזה הצעות

לבנין קו מתח גבוה 22 קילוולט ו־2 תחנות טרנספורמציה על עמודים

בכפר מגדיל שבר ברמת הגולן.

על מגישי ההצעות להגיש:

1. אישור קבלן מאושר;
2. ערבות בנקאית של 10% מערך ההצעה אשר כוחה, ל־3 חודשים, לפחות, מיום הגשתה.
3. אישור ניהול ספרים ע"י רואה חשבון.

טפסים מכרזים אפשר לקבל במשרד הפיתוח — אגף החשמל, רח' קרן היסוד 38, ירושלים.

סיור בשטח יתקיים ביום 3.9.73 בשעה 12.00. הסיור יצא מבנין הממשל הצבאי בקונייטרה.

על ההצעות להגיע בדואר אל משרד הפיתוח עד יום 23.9.73.

משרד הפיתוח — מכרז מס' 5/73

הצעות להרחבת רשתות חשמל - מתח נמוך

[illegible]

נהג נכבד

חנה בחניוני חנה וסע

חניה ללא תשלום ותחבורה מיוחדת למרכז העיר

בחניון רכבת דרום — ליד תחנת הרכבת החדשה לירושלים

ובחניון יד אליהו — ליד היכל הספורט ביד אליהו.

קולנוע

[illegible]

טלוויזיה כללית

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

רדיו רשת א

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

האופרה הישראלית

מנהלת ומייסדת: אדיס דה־פיליפ

פתיחת העונה ה־27 1973 / 1974

מלכת שבא — אופרה רומנטית מאת קארל גולדמרק

פלדרמאוס — אופרטה מאת שטראוס

הנזל וגרטל

לה טרוויאטה

טל. 57227 · כרטיסים: אלנבי 1

בתי־מרקחת

[illegible]

תיק קובנות 3450/73

[illegible]

הזמנה

[illegible]

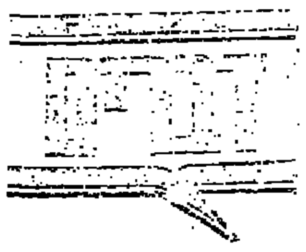

מפגש משוררים יהודים וערבים

במעמד נשיא המדינה א. קציר נערך השבוע בירושלים מפגש משוררים וסופרים יהודים וערבים לרגל הוצאת קובץ חדש של ה־במאון הספרותי הערבי „אל־שרק" ובו מבחר תרגומים לערבית של שירים וסיפורים עבריים.

בכנס שנערך במוסד ואן־ליר הקריאו שירים בשתי השפות על ידי שולמית הר־אבן, מישל חדאד, יהודה עמיחי, אחמד צבי אחמד (מבית־לחם) ויאיר הורביץ. ארגן והנחה את הכנס ד״ר מנחם מיל־סון, ראש החוג לשפה וספרות ערבית באוניברסיטה העברית ו־מחמוד עבאסי, עורך „אל־שרק" סיפר על הקובץ החדש. בקובץ זה מופיע מבחר עשיר של מיטב המשוררים והמספרים העבריים ש־יצירותיהם תורגמו על־ידי אנטון שאמס.

דני רובינשטיין

ההר הוליד עכבר

במשך שנים קראנו בעתונות הערבית המקומית על גורלם המר של המשכילים הערביים. הם סיפ־רו לנו על בוגרי אוניברסיטה העובדים בבנין ועל מורים המו־כרים בחנויות מכיון שאיש אינו נותן להם שאנס. יועץ ראש הממ־שלה לענייני ערבים שמואל טולי־דאנו נטל על עצמו את היוזמה למצ־את תעסוקה למשכילים הער־ביים. הוא התדפק על שערי משרדי ממשלה, שוחח עם ראשי חברות כלכליות ובנקים וביקשם לקלוט משכילים ערבים בעבודה פקידותית. ואכן מאמציו הוכתרו בהצלחה ובאחרונה נמצאו 75 מש־רות המצפות לפקידים ערביים. נפתחה הרשמה, ומשכילים ער־ביים נתבקשו להירשם.

לא ייאמן. עד כה הגישו בקשות כמאה איש. ואחוז ניכר מבין הפונים לא השלימו את כל המק־צועות של בחינות הבגרות. לא פעם ניתן לקרוא בתצורה המצ־רפת לבקשה: „אינו זכאי לתעודת בגרות". לא נתקלנו בשום בוגר אוניברסיטה ערבי העובד בבנין. מנהל נכסי ההקדש המוסלמי ב־חיפה סוהיל שוקרי הכין רשימה של בוגרי האוניברסיטה הערביים בעיר. עברנו עליה והתברר לנו כי איש מהם אינו מובטל ואינו מחפש תעסוקה אחרת.

מעניין כי משכילים מהגדה פו־נים ללשכה ומציגים את מועמ־דותם לקבלת המשרות הפנויות. כל הפונים הם בוגרי אוניברסיט־אות והם מתאכזבים כאשר אומרים להם כי המשרות הללו שמורות אך ורק לערבים ישראליים.

יואל דר

פניה אישית

הבחירות לוועידת ההסתדרות ו־למועצות הפועלים הן, כידוע, על בסיס מפלגתי־רשימתי ולא על בסיס אישי. אולם מזכיר מועצת פועלי ירושלים דוד אילון בחר, שלא כרגיל, לפנות אישית אל רבבות חברי ההסתדרות בעיר ולא להס־תפק בפרסומים השיגרתיים.

בגלויות צבעוניות שנשלחו ב־ימים האחרונים לראשי המשפחות בבירה מבקש מר דוד אילון מחברי ההסתדרות בעיר להיות שותפים לחיזוקה של מועצת פועלי הבירה על־ידי כך שישתתפו, יחד עם בני משפחותיהם, בבחירות.

כותב מזכיר מועצת פועלי ירו־שלים בפנייתו: „אנא התפנו ביום הבחירות לשעה קלה, השתתפו בהצבעה לפי מצפונכם ואמונת־כם, והיו בכך שותפים למאבק על תדמית החברה הישראלית ב־עתיד".

מפ״ל

משטרן עד סטנדרד אויל

תפוצת השבועון המצוייר הגר־מני „שטרן" ירדה בארץ לאחרונה מ־8.000 עותקים לכ־4.000. אמנם הסיבה העיקרית לירידה זו נעו־צה בהפלאת מחיר העתון (והוא גם הדין לגבי ה„שפיגל", אשר עד כה היה נפוץ למדי בארץ). אך אין ספק, שגם הקו האנטי־ישראלי המכוער של שבועון זה השפיע על צמצום הקוראים.

עתה נטש ויכוח מעל דפי „ידיעות חדשות" — העתון בשפה הגרמנית, המופיע בארץ. האם יש להחרים עתון זה, או האם הישראלי מחוסן מספיק מפני ה־הסתה. שתי תגובות „קיזוז" של עתונים בהדר הכרמל בחיפה עשו את המעשה הטבעי והמובן, לדע־תי, וסירבו להפיץ שבועון זה. לעומת זאת מוכנים בעלי חנו־יות אחרים, כי „על הממשלה לאסור את היבואו". אם היא מעו־ינת בכך; הם חוששים כנראה מהפסדים חמריים.

לו היהודים בישראל, גרמניה, שוויץ, אוסטריה, ארה״ב, דרום־אמריקה ואנגליה היו באמת מח־רימים את ה„שטרן" — היתה זו רק פגיעה ביוקרתו של העתון וגם הפסד כלכלי ניכר עבורו.

מדוע יהודים אלה לא ילמדו מדוגמת יהודי קליפורניה, אשר קרעו אלפי כרטיסי קרדיט של חברת „סטאנדרד אויל" ומחרימים אותה, אחרי ההצהרה הפרו־ער־בית שלה?

ראובן עשור

30 שנה לחיסול גיטו וילנה

בימים הקרובים ימלאו 30 שנה לחיסול גיטו וילנה. הדבר היה בחודש אלול של שנת 1943, והיה זה חיסולם הפיסי והרוחני של יהודי ירושלים דליטא. בחודש זה הפסיק לפעום ליבה של ויל־נה היהודית. נפסק לעולם ועד מהלך החיים של העיר אשר היתה הפנינה המבריקה של יהדות מז־רח־אירופה. חיסול חיית היהודיים של וילנה, רצח ענף מיוחד, בעל מסורת ספציפית, שנוצר וטופח בעיר זו, ומשם נפרץ אל מעבר לימים ולגבולות. וילנה היתה מר־כז גדול של תרבות מקורית יהו־דית, של חיי ציבור והגות יהו־דיים. העיר של תנועת ההשכלה, ערש התרבות היהודית החדשה. היתה זו העיר של הגאון מויל־נה, עיר בתי־הספר מיסודם של „תרבות" בעברית ו„צ.ב.ק." — ציאשי" באידיש, עיר בתי־המדרש לתורה, משכן המכון היהודי ה־מדעי, מולדת הלהקה הווילנאית, ועוד עשרות מוסדות תרבותיים אחרים. קרוב לתשעים אחוז מ־אוכלוסייתה היהודית הושמדו ב־אכזריות. השרידים התפזרו בעו־לם. אך את כולם מאחדים הגע־ של ספרים, אשר הופיעו על ויל־ געים לעירם. למרות מספר רב נה, היא עדיין זקוקה להיסטוריון, שיספר בפרוטרוט על יסודה ועל התפתחותה — עד ימיה האחרונים.

יהודי וילנה אינם מסוגלים לש־כוח ולמחוק את זכר עירם — „אם אשכחך ירושלים דליטא"...

יצחק מוליקובסקי

על שכר המורים

אהרון גבע בסקירתו (מה יקרה ב־1 לספטמבר?, „דבר" 21.8.73) רוצה להוכיח כי המורים השיגו כבר „תוספת גבוהה מאד" וכי שכרם „אינו נמוך". יתירה מזאת, „לפי חישובי האוצר (הד־גשה שלי) יהיה מצבו של המורה בעל תואר מ.א. וותק של ארבע שנים טוב ממצבו של מהנדס בעל ותק דומה". נראה לי כי אהרון גבע משמיט, בידעין או שלא בידעין, מספר עובדות חשובות:

א. קודם לשביתת המורים ה־גדולה שפרצה ב־1970, נחתם הס־כם עבודה בשנת 1964. מאז ועד 1970 היתה במשק הישראלי זק־פאת שכר הלכה. אולם למעשה היתה „זחילת שכר" בקרב בעלי מקצועות אקדמאיים שונים.

ב. אצל המהנדסים קיים אמנם סולם דרגות (מא׳ עד ח׳), אולם למעשה אין כמעט מהנדס המתחיל לעבוד בדרגה הנמוכה מדרגה ד׳ (אליה ביקשו המורים להיצמד).

ג. משרתו של מורה בבי״ס תיכון היא בת 24 שעות שבועיות. מורים המפרנסים משפחות חייבים לעבוד שעות נוספות (אם כי אהרון גבע טוען ששכרם של המורים „אינו נמוך"...) וברור ש־יש בכך פגיעה ברמת ההוראה.

ד. בשנת 1970 פרצה איפוא שביתת המורים על רקע הפער שנוצר בין ציבור המורים לבין אקדמאים אחרים. בסופה של או־תה שביתה נקבעה דרגת שכר חדשה למורה המתחיל.

ה. מאז 1970 חלה תזוזה בפיזור הדרגות של המהנדסים ולפיכך תבעו גם המורים דרגה גבוהה יותר (בהתאם להסכם שהושג ב־1970).

ו. אהרון גבע טוען אמנם כי ב־25.12.72 הושג הסכם בין נציגי המורים לבין נציגי הממשלה ו־מרכז השלטון המקומי וכי המורים היו מרוצים מכך. אך האמת היא אחרת. בליל ה־15.12.72 סוכם אמ־נם הדירוג החדש ובוטלה שביתת האזהרה שנועדה ל־28.12.72. אך לא נחתם כל הסכם. לדבריו של א. גבע היה ההסכם עם המהנדסים ידוע לנציגי המורים שכן נחתם ב־11.12.72. אולם הוא מתעלם מ־עמדתם המוצהרת של המורים, לפיה כל שינוי שיחול בדירוג המהנדסים יחייב מתן תוספת ה־משתמעת מן הסיווג החדש ל־מורים.

את עמדתם של המורים ניתן להבין על רקע רצונם הנחוש שלא למצוא עצמם שוב בעמדת פער חדש בטרם נחתם הסכם עבודה חדש.

עמוס לוין (מחנך)

אהרון גבע מעיר:

1) עמוס לוין מגולל את ההיס־טוריה של השנים 70—1964. בכת־בתי לא התייחסתי אליה. טענתי שמאז 1970 השיגו המורים תוס־פת ניכרות מאד. וכי שכרם אינו נמוך. נכון, הסתמכתי על נתוני האוצר, אך נראה שהם נכונים. עובדה שהוד לוין אינו מכחיש אותם. שכרו של מורה מתחיל בעל תואר מ.א. מגיע ל־1080 נטו.

2) הוד לוין כותב, שמורים המפרנסים משפחות חייבים לע־בוד שעות נוספות. טענה זו איננה מובנת. שכר המורה המתחיל בעל תואר מ.א. עולה בלא מעט על השכר הממוצע. רצון המורה להיות על רמה גבוהה יותר מובנת אך אין הוא „חייב" לעבוד שעות נוספות.

3) ביום 25.12 לא נחתם הסכם, וגם ציינתי זאת. אך ביום זה הושג סיכום שאושר ע״י המורים. והוד לוין אינו מכחיש זאת. לדעת היועץ המשפטי לממשלה יש להתי־יחס לסיכום זה כאל הסכם ו־בכל זאת איימו בשביתה.

4) אין ספק, שבעיות הוראה מעסיקות את המורים. אך שביתתם הכריעה אך ורק על עניינים כס־פיים. העובדים הסוציאליים נהגו אחרת.

5) עיני אינה צרה בהישגי ה־מורים (שכבות רחבות מאד מר־ויחות הרבה יותר). אך המורים נמנים, תודה לאל, על המבו־ססים. המדאיג הוא, שבישראל אין שובתים המקופחים אלא המבוססים דווקא.

התערבות אמריקאית תמוהה

מוסר „דבר" בארצות־הברית נחום ברנע מודיע, כי פקידים במשרד החוץ האמריקאי הסתייגו מהסעיפים במצע המערך לבחי־רות, הנוגעים לשטחים ולירושל־ים, כפי שפורסמו („דבר" של ערב שבת כ״ז באב).

הכרזה זו מצד ה„סטייט דפארט־מנט" היא התערבות תמוהה ב־יותר במהלך הבחירות בישראל. נניח לרגע קט, שמשרד החוץ הישראלי היה נוהג באופן דומה לגבי בחירות בארצות־הברית — כלום לא היה דבר זה נחשב כחוסר־טאקט מבחינה מדינית? ב־ימי הבחירות האחרונות לנשיאות בארה״ב, כשרק נדמה היה, כי שגריר ישראל בוואשינגטון נקט עמדה לטובת מועמדותו של ניק־סון, עורר הדבר תרעומת בדעת הקהל לא רק באמריקה, אלא גם בישראל. ועתה בא משרד־החוץ האמריקאי ו„מסתייג" בפומ־בי ובאורח רשמי מהמצע לבחי־רות של גורם מדיני־ציבורי חש־וב בישראל. כלום אין לראות בכך נסיון להשפיע על תוצאות הבחירות?

יש לקוות, שהגורמים המדיניים המתאימים של ישראל ימצאו את הדרך והצורה להגיב על „המתיי־גות" זו של משרד החוץ ה־אמריקאי.

יצחק מאור

מסקנות מוטעות על קווי „דן"

לכתבה „הריאורגניזציה נכשלה" („דבר" 7.8) הרשה לי להבהיר: הכותב הסיק מסקנה מוטעית מ־שיחותיו עם נהגים בקווים 43 ו־25. בטעם „כשלון" טעמם של הנהגים עצמם.

הארכת מסלול הקו לאחר אי־חוד הקווים 4 ו־31, גרם לקיצור זמן המנוחה בתחנה הסופית ואין בידי הנהגים סיפק, לשתות ולו גם כוס מים, בתום מהלך הסיבוב.

הסיכויים לפקקי תנועה בדרכו המוארכת רבים יותר. לאורך ה־דרך יותר רמזורים. יותר רכב הנוח ליד המדרכות התופס מסלול נסיעה ומפריע לגישה לתחנות. הפרשות נהגי מכוניות אשר נהי־גתם חסרת נסיון, מאטסרת התי־חשבות במגבלות האפשרויות ל־תמרון אוטובוס בכביש הצר. כל אלה מורטים עצבים של הנהג, ומכאן ההסבר לחוסר שביעות ה־רצון מהריאורגניזציה.

בקשר לזה יצויין כי קו 43 המאוחד אינו נמנה עם תכנית הריאורגניזציה, ובכוונתו לשפר את השרות לנוסעים הנזקקים ל־רחובות בן־יהודה ויד אליהו. אי־נני מתעלם מן הבעיות שיש לתקנן בקו זה.

הסברתי לכתב כי אינני מפקפק ביעילות תכנית הריאורגניזציה ל־טובת ציבור הנוסעים אך טענתי כי הטיפול איטי והביצוע של התכנית חייב להיות מושלם. ה־תכנית נועדה לתת תשובות לבעי־ות ההסעה שנתעוררו עם נדידת הציבור ורכישת דיור בסביבות המזרחיות של תל־אביב.

יש לברך על יוזמת משרד התחבורה לבצע ריאורגניזציה. לז־את אנשים באמר כי למרות ה־מכשולים הנגרמים, אין מוותרי־דבקים למימושה, כי אך טוב־ציבור הנוסעים לנגד עיניהם. הויכוחים האין־סופיים, שמים ל־אל את הביצוע החוזי, ומתיחות הזמן מכבידה על הסתגלות הצי־בור להרגלי הנסיעה החדשים ה־נוצרים. למידת הבעיות צמן יש להתמודד עם הפעלתו או שינוי של קו. דורשת זמן רב. ובאלה כרוך סבל־מה לנוסע. לאחרונה נתבשרנו על תוספת של 10 אוטובוסים לקו 25 במסלול מקוצר מרמת־אביב ועד לרחוב מרכז בעלי מלאכה. תוספת זו הנה תשובה ארעית וחלקית לקו.

הפתרון כרוך בטיפול נמרץ וב־מתן עדיפויות לתחבורה הציבורית. אלה יקרינו מהשפעתם על תכנית ריאורגניזציה ברוכה להסעת המו־נים בתנאים טובים יותר.

אהרון שני
דובר „דן"

נימוס כלפי ירדני

בשבת שמענו ברדיו שיחה עם מנהל השנה העברית ברדיו ירדן. נדמה לי שזו הפעם הראשונה ש־אישיות ירדנית רשמית מרואיינת ברדיו שלנו. ומה רב הצער כא־שר המראיין שלנו הבליט בש־אלותיו, במשך כל הזמן, את „הנליזות" הישראלית והציג ל־אורח שאלות מביכות.

חבל שזהו הכנסת האורחים של־נו וביחוד „קולגים" מירדן.

גדליהו מרעון

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — רצוי במכונת כתיבה — ברווחים גדולים ו־לנסח את דבריהם בקיצור.

מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות מדו־רנו בעתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בחירת החומר וקיצורו.

אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסו־מם או להסביר אי־פרסומם.

המערכת

היעילות של גח״ל

לקראת הבחירות הבאות להס־תדרות, לעת״א ולכנסת נזכרים המעשים היעילים של כל מיני מפלגות וביחוד הבטחות של אנשי גח״ל והשפע של כל־טוב שמובטח לאזרחי ישראל וכמובן לאזרחי תל־אביב. כדאי להזכיר ביחוד, ל־גח״ל, דוגמא מה ביכולתם לתת לתושבי תל־אביב. והיא הדוגמא של בניית בית החולים ע״ש אי־כילוב. בזמן שלטונו של לבנון בתור ראש העיר, הבניה של בית־החולים הנ״ל נמשכה במעט 10 שנים. עם חלוף המשטר — שעבר לידי נמיר ורבינוביץ — נגמר הבנין במשך כמה חדשים. אגב, בלי להתחשב בכשלון של הנהלת הימין נקרא עד היום בית־החולים ע״ש איכילוב, שנפטר בזמן פתי־חת בית־החולים.

פרומה צור

צעדת שלושת הימים תשל״ג
17.9.73 - 19.9.73
מחר מסתיימת ההרשמה לצעדה
לאחר מועד זה לא יתקבלו צועדים נוספים.
טפסי הרשמה ניתן לקבל בכל בתי הדואר בארץ.
קבוצות נוער המעוניינות להשתתף בצעדה — באמצעות הגדנ״ע — מתבקשות להתקשר בהקדם האפשרי עם פיקוד הגדנ״ע.
מפקדת הצעדה
ד.צ. 1010

משרד התקשורת
מודיע
למנויי הטלפון
בתל־אביב רבתי
חלוקת מדריך הטלפון (כרך א׳) תפסק ביום ו׳
ב׳ אלול תשל״ג, 31.8.73.
המנויים שעדיין לא לקחו את המדריך מתבקשים להזדרז ולקבל בסניפי הדואר.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 2658/73
בענין: צוואת המנוח מייק מאיר גולדברג ז״ל.
המבקשת: סוזאן שושנה גולד־ברג, דרכון ארה״ב מספר 1686693 מפורט לי, ניו ג׳רסי ארה״ב.

הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית־משפט בקשה למתן צו קיום צוואת ה־מנוח מייק מאיר גולדברג ז״ל (בעל דרכון ארה״ב מספר 202889) אשר נפטר בניו ג׳רסי, ארה״ב ב־יום 11.5.73 (י״ג אייר תשל״ג).
כל אדם המעוניין שיש לו טע־נות בענין העזבון להתנגד ל־בקשה, יגיש התנגדות להוכ־תוך 15 יום מיום פרסום הזמ־נה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעיניו.
דוד לוי, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

החברה לפיתוח עכו העתיקה בע״מ